

Cincinat Pavelescu a fost ultimul trubadur. Poet în versuri și în viață, s'a dus prea devreme dintre noi, s'a dus odată cu ultimele arpegii ale unei întregi epoci. Acuma sună buciune de răzvrătire și trâmbițe de luptă. Fie ca'n această zi, măcar, să freacă acorduri de liră, zumzet de mandole și chitară, în pomenirea dulcelui truver omagiat sub zidurile Brașovului medieval.

* * *

SE apropie deschiderea cursurilor universitare. Guvernul anunță măsuri de ordine în facultate. Aceasta e spre binele liniștii publice și spre binele studenției însăși, care-și va putea vedea de carte și de pregătirea unui viitor înflorit. Ei se vor putea consacra unei activități fecunde. Inecată de agitațiile sterpe, răufăcătoare, ale altora, această activitate creatoare se iese în noianul desordinei negative, agresive, pusă la cale de ratații politici, de epavele unor ambiții nesatisfăcute.

În Rusia țaristă, studentul era un tânăr blajin, cu ochii duși departe, în viitor, un apostol al satelor, prevestitor de zile mai bune. Tot ceea ce beznă rurală socotea lumina orașului, o reprezenta studentul: el avea maniere politicoase, vorbea cu înțelepciunea cărților, cânta din vioară, recita sau scria el însuși poezii, visul fetelor, suspinul îndrăgostitelor, prietenul preotului, mândria părinților.

În zilele noastre, mai ales dela războiu încoace, începe să se creeze în jurul studentului o atmosferă neprielnică, antipatică.

El nu mai este ucenicul senin, visător, cu surâsul plin de candoare și cu entuziasme tinerești generoase, — ci luptătorul unor cauze confuze sub conducerea unor șefi confuzi, cari, personal, știu fiecare ce vor, dar la un loc nu se înțeleg.

Noțiunea de „student” e legată cu cea de zurbagiu. O ostilitate surdă, care crește în fiecare zi, se face în lumea intelectuală, burgheză, muncitorească împotriva studentului. Și e păcat. Și e nedrept!

Cei buni, cei muncitori, cei cu o lumină în suflet, sunt copleșiți de aroganța sterilă a gălăgioșilor. E momentul ca în lumea studentescă să se restabilească valorile, să iasă în primul plan și să fie onorați cei mânați de idealismul constructor, cei ce se pot lăuda cu o realizare practică, albinele sânguitoare, nu viespile și trântorii ce compromit stupina.

VICTOR EFTIMIU

Citiți:

„MAGAZINUL”
revista publicului select

DIN ȚARĂ

Cu un ceremonial deosebit, s'a desfășurat, săptămâna trecută, la Blaj, solemnitatea instalării noului mitropolit unit. Fotografiile noastre înfățișează: Noul mitropolit Nicolescu, făcând ocolul bisericii, după investire. Membrii guvernului urmând procesiunea. Noul mitropolit fotografiat imediat după investire.

Acesta e

**PANSAPLAST
ELASTIC**

*pansamentul
higienic rapid!*

Se aplică ușor, închide rana igienic. După ce se îndepărtează tifonul de apărare, se aplică apoi emplăstrele, ușor întins în lățime, pe rană și pansamentul este bine fixat, fără a se trage sau a se deplasa — și ceeace este foarte important — nu împiedică libertatea mișcărilor.

Pansaplast „elastic”

SE OBTINE LA FARMACII ȘI DROGUERII

De vorbă cu MOȘ GRIGORE BÂRLĂ „Decanul” stilistilor din Mărășești

**MAICILE MONAHIEA ȘI EVIGHENIA: FRUMOASELE
PREOTESE ALE „CULTULUI” VECHIULUI CALENDAR!**

O MENIREA trece, fără îndoială, printr-o perioadă plină de sbucium adânc, de intense incertitudini și de grave apăsări sufletești.

Spiritele sunt desorientate, fiecare ins voind parcă să-și construiască anume un idol, să-și făurească o credință nouă, care să-i justifice existența, într-o epocă în care răul predomină și ucide temeinicia înțelepciunii strămoșești.

Numai astfel se explică necesitatea unora de-a se înregimenta alcătuirilor extra-legale, alimentând prin încurajatoarea lor prezență, prospera trănicie a profitorilor misticismului, sub pretextul unui rost în viață.

Pildele în această direcție nu lipsesc, ele putând forma din belșug obiectul unor studii speciale.

Neintenționând să aprofundăm, pentru moment, ansamblul îngrijorătoare chestiuni, ne vom mărgini să exemplificăm o singură latură, care reține actualitatea și dă mult de lucru autorităților publice și bisericești: „stilismul”!

Gazetele din ultimele zile ne-au vestit împrejurările în cari s'a petrecut la Piatra-Neamț, o îndrăzneată rebeliune, care s'a soldat cu numeroși morți și răniți. Țăranii satelor dimprejurul orașului moldovean, conduși fiind de un temut agitator, „Episcopul” de operetă al naivității sătești, prenumitul Glicherie, au mers până acolo cu fanatismul lor „stilistic”, încât nu s'au dat înlături să-și verse chiar sângele, pentru... apărarea „vechiului calendar”.

Ce aberație și prostească nesocotință!

PROPAGANDĂ... LIBERTINAJ !

Dar, primejdia acestei vinovate stări de spirit, nu domnește numai în câteva ținuturi din Moldova sau Basarabia, cum s'ar putea crede. O mare parte din lumea țărănească, se află astăzi pradă unor exaltații, speculatori de profesie și adevărați iluminați, cari cutreeră neobosit satele, semănând discordie și răsvărire.

Se pare chiar că în nefasta lor campanie, acești agitatori, pseudo-călugări și răspopiți, beneficiază de straniu concurs al câtorva

**Episcopul stilistilor
din Neamț, Glicherie.**

**Autorul reportajului, în-
treținându-se, la Mă-
răști, cu Moș Grigore
Bărlă, „decanul” stilis-
tilor.**

„maici” în uniformă, cari utilizează, la rigoare, captivante mijloace de convingere...

Chipeșe și libertine, sau cum mai obișnuiește să zică Românul: „alese pe sprânceană”, frumoasele preotese ale „cultului” vechiului calendar, cari au prevăzut în program sacrificiul plămădirii truștii, conștient nu numai sufletul drept-credincioșilor, ci mai ales structura organică a bieților țărani, — victimele unei pierdite consumate pe altarul „stilismului”!

ȘI LA MĂRĂȘTI !

Dovada cea mai neașteptată, am căpătat-o zilele trecute, la Mărăști, cu prilejul unei anchete făcută acolo „de visu”. Înarmat cu o împuternicire specială, grație bunăvoinței d-lui **General G. A. Dabija**, directorul general al soc. „Mărăști”,

**Fotografia unică a maicelor stiliste Monahiea
și Evighenia, remisă ca document autorului
reportajului.**

mă dusesem să vizitez „Câmpul istoric al Mărăștilor”, în vederea documentării pentru o lucrare literară care va vedea peste scurtă vreme lumina tiparului.

Nu mică îmi fu surpriza, atunci când mi s'a spus, printre altele, că cetatea biruinței noastre ostășești, Mărăștii, este împănată de țărani stilști, cari sub influența unei metodice propagande, s'au lăsat convertiți la „stilism”, devenind prin aceasta, fanatizați și aroganți față de organele conducătoare ale soc. „Mărăști” și în general a „domnilor dela București cari se închină după stilul nou”!

Căutând să aflu origina și împrejurările cari au permis importarea pacostei stiliste pe sfântul pământ stropit cu sânge, al Mărăștilor, rezultă din ancheta mea că „noua religie” este înrădăcinată acolo încă din anul 1929.

La acea dată s'a pripășit în Mărăști, călugărul Ioaniche Dudescu, venit clandestin din Moldova.

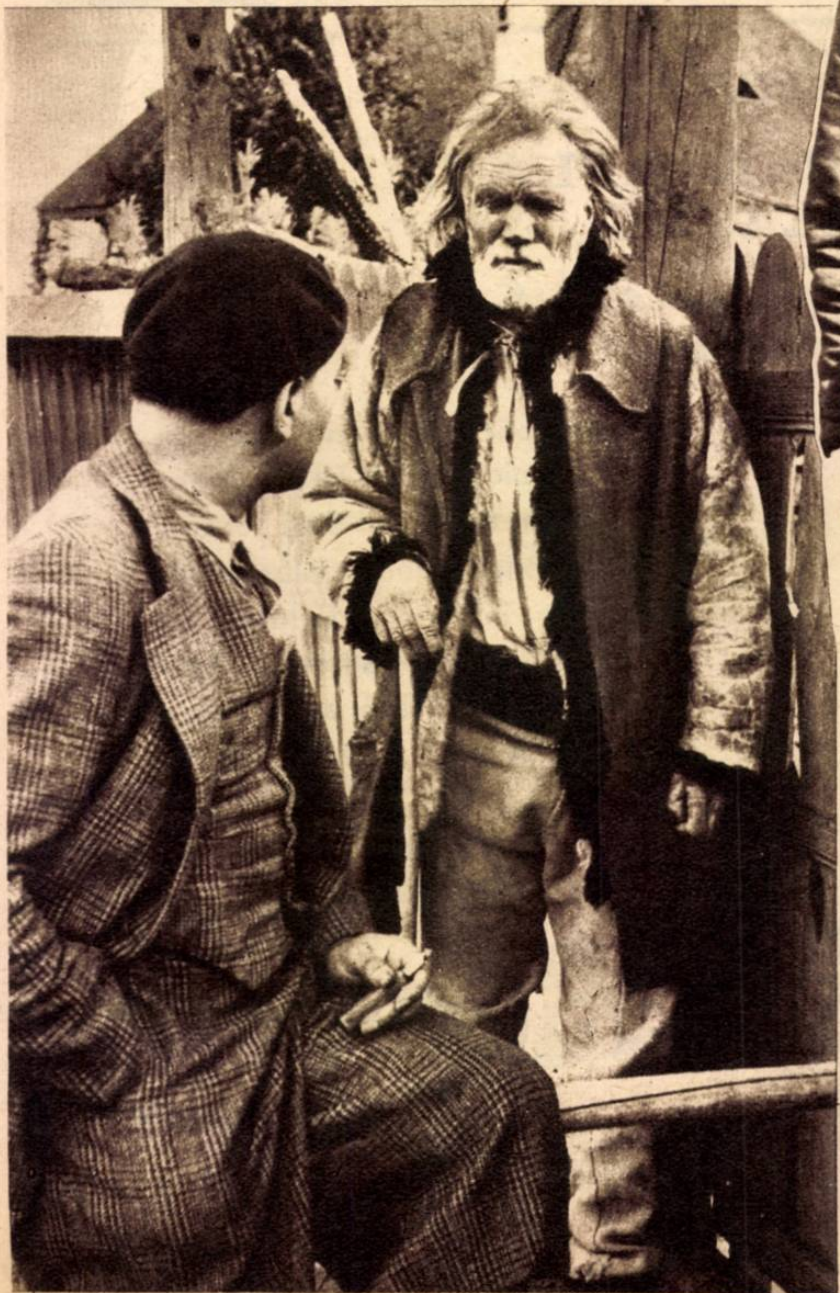
Stabilit la un schit din comuna Mușinoale, care se găsește în apropiere, acest călugăr convertea pe sătenii din împrejurimi, fanatizându-i. Odată cu el au sosit acolo și două tinere călugărițe, nostime și „darnice”!

ROLUL MAICILOR STILISTE...

Procedul călugărului Dudescu, era simplu, dar diabolic: unde întâmpina el rezistența vreunui țăran mai brav și judicios, își trimetea în grabă frumoasele emisare, fie împreună, fie numai câte una singură, pe rând, spre a convinge pe sătean că trebuie să îmbrățișeze sfânta cauză a stilismului...

Probabil că „maicile” **Monahiea și Evighenia** (așa se numeau ele) dispuneau de „argumente” mai plastice căci în scurtă vreme au izbutit să „stilizeze” aproape majoritatea bărbaților din Mărăști !

Ba, ceva mai mult: însuși preotul bisericii de acolo, pâr. Corbea, iar mai târziu pâr. Gavrilăscu, au dat dovada unei inexplicabile toleranțe excesive față de cei trei satanici agitatori.

REAȚIUNE

Comitetul diriguitor al soc. Mărăști (care se află sub înalta președinție de onoare a d-lui Mareșal Averescu, președinția activă a d. Gen. Văleanu și Direcția generală a d. Gen. G. A. Dabija), înspăimântat de fanatizarea țărănilor pe căi nepermise și de imorala pierdite a stilștilor de acolo, a stăruit pe lângă factorii autorității legale, cerând severe măsuri de pedepsire împotriva vinovaților acestei destrăbălări fizice și sufletești. Sancțiunile n'au întârziat să producă primul efect. Păr. Corbea și Gavrilăscu au fost imediat înlocuiți cu tânărul preot Gh. Zamfir recomandat de Episcopia din Roman. În urma ordinelor primite, șeful postului de jandarmi din Mărăști, Plut. Major Mircea Stoicescu, a pornit întru urmărirea celor trei agitatori, reușind să aresteze în comuna Cucova pe călugărul Dudescu, în momentul când acesta făcea un serviciu religios la o biserică stilistă, construită anume prin subscripție publică. Trimis în judecată, călugărul s'a ales cu o condamnare de doi ani pentru faptele imputate și câteva alte escrocherii bănești.

URME FOTOGRAFICE I

Maicile Monahiea și Evighenia, cari se stabiliseră în pădurea Mărăștilor, au reușit să dispară, fiind și astăzi urmărite de poliție și jandarmi. Au lăsat însă o fotografie autografată, ca „souvenir” unui țăran care era de sigur în grațiile lor... Această unică poză identificatoare s'a găsit cu ocazia unei percheziții operate în casa privilegiatului stilist, — și mi-a fost remisă ca document al anchetei mele de către șeful jandarmilor din Mărăști.

SPOVEDANIA ȘI FURIA „DECANULUI” MOȘ GRIGORE BĂRLĂ

Cu toate că noul preot își face

datoria, mulți dintre stilștii Mărăștilor au rămas fideli „vechiului calendar” și refuză să vie la biserică.

Printre aceștia se găsește și moș Grigore Bărlă, un bătrân de aproape 90 ani, căruia i se mai spune „Decanul stilștilor” din Mărăști.

Am avut curiozitatea să-i fac o vizită informativă, spre a-l întreba pe ce se întemeiază fanatica sa credință, în marginea întocmirilor noastre bisericești actuale. Cu părul și barba încărunțite de vreme, aproape orb și foarte greoi la vorbă și mișcări, „decanul” moș Bărlă consimte după multă insistență să-mi declare, pe un ton căm arogant:

— D'apăi, sunt stilist, pentru că așa o spus Domnu nostru Iisus! Să nu se schimbe nimic din ceea ce o făcut el și ne-a rămas moștenire dela strămoșii noștri! Calendarul să rămână așa cum l-o făptuit Hristos!

— Da bine bade, — i-am răspuns eu —, dacă sfântul Patriarh și celelalte căpetenii bisericești din toată lumea, au hotărât că schimbarea calendarului este o întocmire creștinească, noi trebuie să le dăm ascultare și să ne supunem lor, căci ei știu mai multe decât noi și nu păcătuiesc față de Dumnezeu cel ceresc...

Moșul a început să bâțae de furie, nici nu m'a lăsat să-mi continui fraza și mi-a spus răpăcat:

— Eu nu vreau să știu ce hotărâsc boierii dela București... Eu sunt om bătrân și vreau să am același calendar cu care am crescut... Noi stilștii suntem martiri(?), căci prin oameni ca noi s'au păstrat datinele creștinești... Dacă o fi nevoe, suferim și moarte, dar nu renunțăm la vechiul calendar...

Tare supărat pentru că nu-i dădeam dreptate și țineam cu „domnii dela București”, n'a mai vrut să-mi vorbească! Mi-a trebuit multă caznă, ca să determin, în cele din urmă, pe

Moș Bărlă, să se lase, aproape pe furiș „tras în poză” și iată unde a condus o criminală propagandă deșănțată! Ajung oameni bătrâni ca Moș

Grigore Bărlă din Mărăști, să se declare „martir” și gata să moară eroic de dragul fanatismului stilist. Tragicul caz dela Piatra-Neamț,

nu constituie oare cea mai evidentă probă a primejdiei și nebuliei „stilismului”?!

ION VIȚIANU

Excursia membrilor conferinței interparlamentare de comerț la Constanța

Cei 265 membri ai conferinței interparlamentare de comerț, au vizitat Dumnică, Constanța. Oas-

peții au fost întâmpinați de șefii autorităților, în frunte cu domnul dr. Costinescu, ministrul industriei și comerțului, Vasile Bellu, prefectul județului și Horia Grigorescu, primarul municipiului. Fotografiile noastre îi înfățișează pe congresiști vizitând portul și apoi la banchetul care a avut loc la Mamaio.

Mici sfaturi Scherk

Vă va iubi mai mult decât o femeie dacă-l scăpați de tortura cotidiană, de dură ras. Oferiți un flacon de TARR, care suprimă usturimea rasului, netezeste pielea și îl ferește de infecții. Flacoane à Lei 51, 72 și 129.

O pudră care «ține» este pudra «Mystikum» Scherk. Superioară tuturor celorlalte prin puritatea și finețea ei. Are un parfum delicat și persistent. Cutii à Lei 35, 75 și 130.

Machilajul natural caracterizează femeia elegantă. Si Dvs. veți reuși să fiți «naturală» întrebându-l fardul «Mystikum» Scherk — care aderă perfect dându-vă acea nuanță veritabilă pe care bărbații o apreciază atât de mult. Cutia Lei 70.

REPREZANTANȚA GENERALĂ «EXCELSIOR» CALEA MOȘILOR 78, BUCUREȘTI I

Tuturor le folosește și Dvs. nu știți nimic încă?

Lotion Faciale Scherk
(Loțiunea de față Scherk)

Atunci este într'adevăr timp să cunoașteți Loțiunea de față Scherk! Si tenul Dvs. se va îndrepta repede devenind curat și proaspăt. Faceți neapărat o încercare — însă imediat • Flacoane à Lei 62", 103", 164", 300", 475".

SCHERK

TRENUL

PE STRAZILE CAPITALEI

LINIILE FERATE STRĂBAT NUMEROASE ARTERE ALE ORAȘULUI, FĂCÂND VREO SUTĂ DE INCRUCIȘĂRI CU STRĂZILE CAROSABILE.

NU este vorba de vreo inovație modernă, de un minunat tren aerian, sau de vreun metro subteran, menit să ușureze circulația, din ce în ce crescândă și mai complicată, a Capitalei, ci de vechile linii ferate de centură, cari, altădată pe câmp, au ajuns acum în inima unor cartiere populate. E vorba, de pildă, despre linia ferată, care leagă „Gara Morții” — așa a fost poreclită „Gara de Est” — cu Gara de Nord. Pe acest parcurs se petrec aproape zilnic accidente, deoarece linia taie în două o mahala, care are azi o sută de mii de locuitori. Articolul nostru vizează și hodoroagele învechite, fixate cu vite, cari coboară dealul Filaretului, pornind dela Gara de Sud. Locomotiva septuagenară plină de funingine și fum, șerpuieste pe lângă casele noi, zidite pe acolo, trăgând după dânsa convoiul tristelor vagoane cu gratii, de unde se aud răgetele jalnice ale boilor însetați, sbieretele disperate ale vițelilor și clamoarea plângătoare a mieilor. Locomotiva coboară panta Filaretului, nepăsătoare la corul impresionant al celor ce fac ultimul lor drum, după cum rămâne indiferentă și la necazul locuitorilor, cari văd cum, la trepidarea vagoanelor grele, li se crapă câte un zid de casă... Doar vreun paznic enervat dă, din când în când, câte-o ghioagă în frunte vreunui vițel, care mugește disperat, cu ochii lacrimoși, opintindu-și capul și gâtul printre gratii.

Trenul ocolește impasibil eleganta „Fântână a Zodiacului” din piața Carol I. Apoi pătrunde, fără nicio sfială în parc, pufăind alene prin

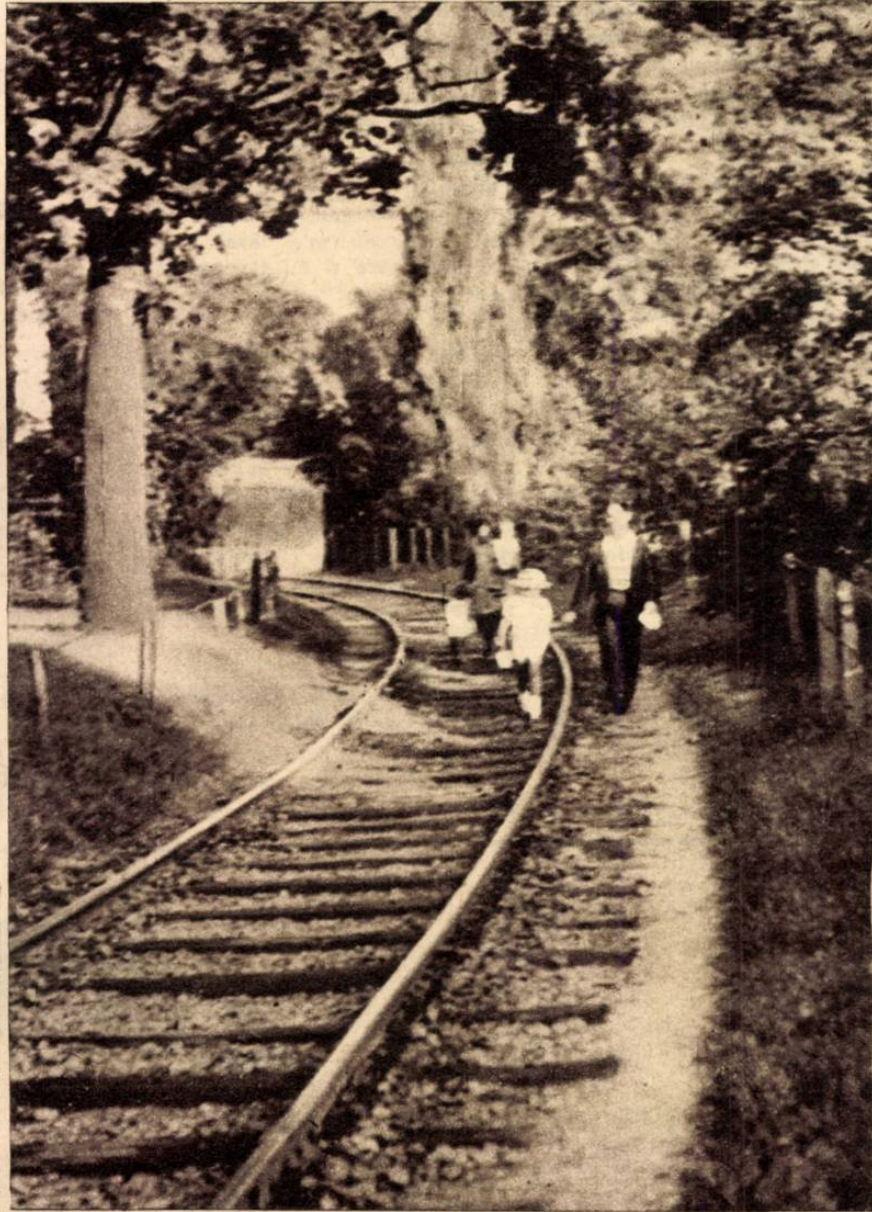
Trenul peste podul dela Lemaître.

Copii jucându-se între vagoane, în strada Rădulescu între Vii.

Linia ferată din Parcul Carol.

Căruțele și automobilele așteaptă la barieră, trecerea trenului.

CARTIERUL MUZEELOR.

Intr'un rând, se adusese în Parcul Carol I un tren cu vagoane liliputane, cu cari se preumblau copiii. Trenul era tras de o locomotivă veritabilă cu aburi, dar mică și ea. Unii vizitatori străini cred și azi că trenul ce apare pe neașteptate în Parc, printre pomi, este tot un fel de distracție specială. Căci e greu de ghicit că într-o grădină atât de importantă, loc de recreare a unui oraș întreg, parc îmbogățit cu splendide și variate muzee, sfințit prin prezența mormântului eroului necunoscut, e greu de priceput că prin aleele acestui parc este drumul vitelor spre abator. Norul de fum negru al mașinei, lăsat leneș ca un voal de doliu, pe sub umbra bătrânilor copaci, acolo pe unde se preumblă nebănuitori pietonii, îi pune întrucâtva în uimire. Am observat însă că mai nimeni nu se sperie. Dimpo-

trivă, lumea râde.

— Vine locomotiva!

— Locomotiva? Care locomotivă? — și la vederea nămilei, mulți izbucnesc într'un hohot omeric de râs.

O SUTĂ DE INCRUCIȘĂRI

Bucureștii au atins un record: sunt la noi peste o sută de încrucișări ale liniilor ferate cu străzile orașului! Nici la Viena, nici la Paris, nici chiar la Londra nu se poate vedea așa ceva. Acolo există poduri, tuneluri, etc. evitându-se întâlnirea trenurilor cu celelalte vehicule depe stradă.

La noi, locomotivele dau buzna peste autobuse, peste căruțe, peste pietoni. Înainte de războiu — după cum am arătat — erau câteva linii de legătură, pe câmp, între diferitele stații de cale ferată. Orașul întinzându-se în suprafață, a înglobat aceste linii, cari dealtfel s'au ramificat în diferite sensuri.

Astfel, de pildă, linia Obor-Gara de Nord are o ramificație pe strada „Eliade între vii”, alta pe „Ziduri între vii”, alta spre „Depozitul de subsistență”.

BUCURIA COPIILOR

Cine are mare bucurie de aceste trenuri, sunt copiii.

Cum vagoanele staționează pe diferite străzi, pe unde este drumul școlarilor, îi vezi cum se agață pe tampoane, trec printre roate sau se urcă pe acoperiș. Uneori drăcușorii mută macazuri, dacă le găsesc în plină stradă, cum este de pildă, acela din fața bodegii d-lui Neculai V. Gais, din str. Lă-năriei. Apoi stau de pândesc să vadă „ce se va întâmpla, când va trece locomotiva”.

Altădată, cu ghiozdanul în mână, se strecoară, cu o îndemânare într'adevăr uimitoare — îi păzește Dumnezeu — printre camioanele încărcate cu lemne și vagoanele de cale ferată, ce se duc la depozitele de lemne. Am văzut traverse, butuci grei, lunecând din căruțe, și căzând lângă picioarele lor, totuși fără să-i atingă... Minune!

Însă uneori — la drept vorbind: destul de des! — se întâmplă și câte-o nenorocire. Mor copii, mor și oameni mari. Acciden-tele mai mici, cu ruperi de mâini sau picioare, nu se mai înregistrează, fiind considerate întâmplări banale. Se face o cercetare polițienească, doar dacă a murit cineva.

Una, dintre ultimele victime este preoteasa ucisă de un vagon motor, lângă dispensarul medical din șos. Cotroceni, la locul de încrucișare al șoselei cu linia ferată Obor-Gara de Nord. În șos. Pantelimon, zilele trecute, un alt vagon motor a apucat și tărît pe terasamentul liniei ferate, un autobus cu pasageri, cu tot, aruncându-l la o distanță de vreo sută de metri. În frumoasa piață Carol I, trenul s'a ciocnit cu o mașină de piață. Altădată, întră roțile căruțelor prin șinele adânc scobite, sau caii își rup picioarele la vreun macaz de cale ferată, așezat în mijlocul străzii.

Unii locuitori ni s'au plâns, că societățile de asigurare refuză să asigure casele lor contra incendiului, deoarece ar fi în calea scânteilor aruncate de coșul locomotivelor.

ȘAPTE GĂRI

Acum 70 de ani, când a descălicat principele domnitor, Carol I, în cetatea lui Bucur, nu existau în România căi ferate și deci nu era necesară nicio gară la București.

Prima linie ferată în România a fost cea construită între București și Giurgiu, cu prilejul sosirii în țară a principesei Elisabeta de Wied, mireasa Domnitorului și viitoarea regină a României. Iar cea dintâi gară a fost aceea din Dealul Filaretului, de unde, scăpând un strigăt de admirație, principesa a văzut Capitala pentru prima oară.

„Pe deasupra fâlfâirii decorurilor, a strălucirii uniformelor, pe deasupra cailor și drapelelor, dincolo de marea aceea omenească — spune Carmen Silva în memoriile sale — am zărit orașul, culcat între coline, desfășurându-se în văi verzi. Cu acoperișurile sale lucitoare, cu sutele de bisericuțe, cu casele sale verzi, galbene ori albastre, toate înecate în lumina unui soare orbitor, care da chiar și lemnului scânteirea cositorului, îmi aducea oarecum aminte de Moscova...”

Azi avem la București șapte gări, ocolind orașul, după cum urmează: Filaretul, Dealul Spirei, Cotroceni, Gara de Nord, Mogoșoaia, Bolintineanu și Gara de Est.

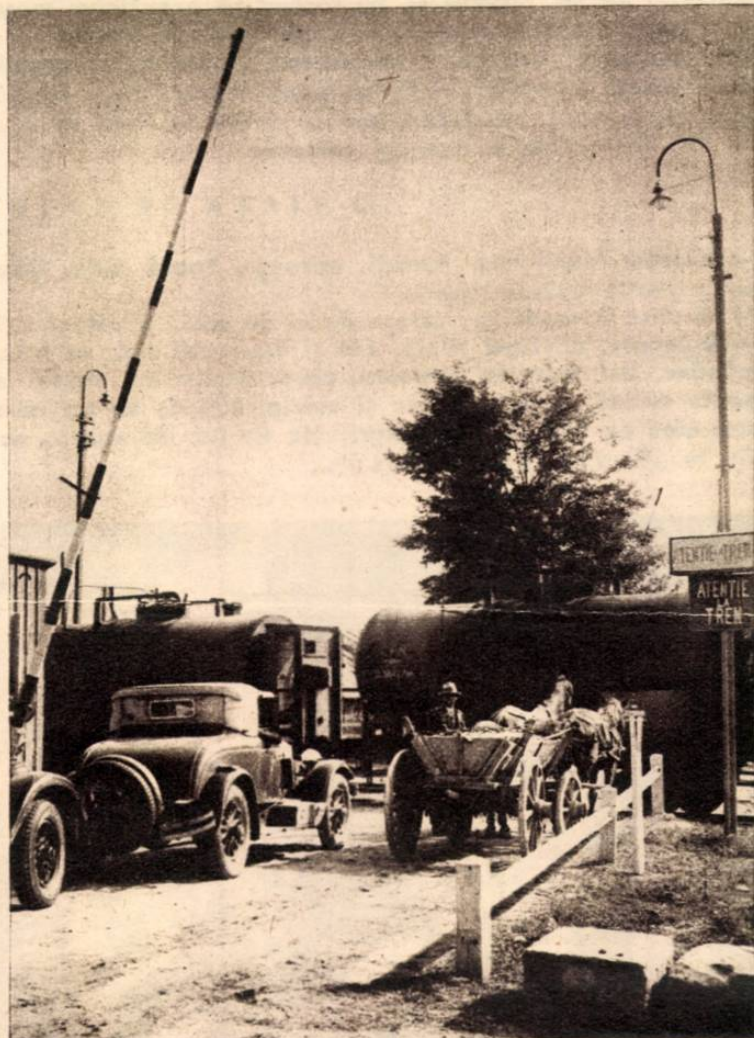
Singurul pod de fier, peste care trece trenul, este cel dela Grozăvești, peste Dâmbovița. Este așezat la o înălțime respectabilă, destul de faldic, iar pe dedesubt se strecoară Dâmbovița cu plaiurile ei. S'a mai construit un alt pod de lemn, provizoriu, în apropiere de Gară Mogoșoaia, deasupra auto-stradei București-Ploiești.

Celelalte încrucișări sunt la același nivel cu drumurile bucureștene. Cred că nu ați avea răbdare să vi le înșir pe toate, câte sunt, prin dosul spitalului Colentina și al depozitului STB, pe lângă Hipodromul Floreasca, șoseaua Basarab, apoi străduțele dintre str. Sebastian și șoseaua Pandurilor, cele dintre Calea Ferentari și șoseaua Viilor și așa mai departe.

UN SFERT DE MILIARD

E o adevărată pacoste această împăsire a orașului cu linii ferate, în loc să se mai desființeze din ele, mai rău se înmulțesc. Se spune însă, că suprimarea încrucișărilor de nivel, ar costa vreo trei sferturi de miliard, sumă care nu se poate cheltui azi. Arhitecții Primăriei au propus următoarea soluție radicală: o linie care să traverseze orașul de-a-lungul Dâmboviței, cu mai multe gări pe mal. O asemenea linie ferată străbate și Berlinul.

Pe la Grozăvești ar intra liniile dela Ploiești, Titu și noua linie Urziceni, Brăila, Basarabia.

„Credem însă, că această propunere are și ea puțini sorți de izbândă, fiind, la rândul ei, destul de costisitoare.

Rămâne să ne cârpinim cum putem. De altfel, cu puțină bunăvoință, nu ar fi fost numai decât necesar ca: depozitul de lemne „Capso” să se așeze în mijlocul unui cartier populat, trăgând o linie ferată pe cea mai importantă stradă a mahalalei... Nu este nevoie ca Abatorul să-și treacă vitele prin parcul „Carol I”, nici ca trenul să șerpuiască inutil printre casele oamenilor, să intre în inima orașului, până la Gara Filaret, pentru ca apoi să iasă afară pe cheiul gârlei.

Călătorii, pentru Constanța, ar putea pleca direct din Gara de Est, fără ca trenurile de persoane să facă naveta între Gara de Nord și Gara de Est.

Populația, cu drept cuvânt îngrijorată, se 'ntreabă: cât timp vor arăta autoritățile atâta nepăsare față de avutul și viața celor cari au nenorocul să locuiască pe străzile mai marginase ale orașului?

ALEX. F. MIHAIL

20 premii între 1000 și 100.000 lei pentru cel mai original concurs

Revista „Realitatea Ilustrată” organizează pentru fabrica de plăci de gramofon „Pan” un concurs spre a alege 20 de cântăreți și cântărețe.

E vorba de a face 20 angajamente pentru înregistrări de cântece naționale și muzică modernă.

Premiații vor fi plătiți cu sume variind între 1.000 și 100.000 lei.

Originalitatea concursului constă în faptul că participanții vor putea rămâne perfect anonimi, până la sfârșit, așa încât deplina imparțialitate a alegerii este asigurată.

Adeziunile se pot trimite de pe acum pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată”, Str. Const. Mille 7, București. Amănuntele tehnice ale concursului le vom da în numărul viitor.

IN CINCI LUNI A SLĂBIT CU 16 KGR.

Nici nu-i venea să creadă — i se părea că nu e bun cântarul

Când această doamnă se cântări pentru prima oară, după ce luase Kruschen timp de câteva luni, nu-și credea ochii. S'a cântărit din nou, la alt cântar, pentru a se convinge că nu e greșală. În scrisoarea de mai jos, această doamnă ne comunică ea însăși cum s'au petrecut lucrurile: —

„Vă trimit aci alăturat câteva fișe de cântar deoarece cred că le veți examina și Dv. cu mult interes. Veți observa că sunt două fișe marcate cu data de 9 Noiembrie. M'am cântărit de două ori din cauză că mi s'a părut ca primul cântar nu e bun. Aceste săruri sunt într'adevăr minunate pentru o cură de slăbire, mai ales că nu reclamă niciun fel de regim, niciun fel de exerciții fizice, doar doza zilnică de Kruschen. Vă rog să-mi înapoiați fișele de cântar, vreau să le păstrez căci sunt mândră de ele — a slăbi în cinci luni cu 16 Kgr. înseamnă ceva! — E. A.

Fișe de cântar:

22 Iunie	86 Kgr.
9 Noiembrie	73 „
23 „	71 „
3 Decembrie	70 „

Kruschen conține în doze proporționale cele șase săruri minerale care se găsesc în apele renumitelor stațiuni balneare din Europa către care s'au refugiat generații de oameni prea grași pentru a se vindeca de obezitate.

Se s Kruschen se găsește la toate farmaciile și drogheriile din țară. Prețul unui flacon mare este 95.— lei, flaconul mic 60.— lei

Munca minuțioasă de laborator a specialiștilor, în materie de:

Pudră • Apă de Colonia •
Ruj • Fard • Parfumerii
au desăvârșit produsele:

Les Créations N.H.B.

Încercați-le! Sunt excelente. De vânzare la cele mai bune farmacii, drogherii și parfumerii. En gros: Balhazar, București Selart, 7.

DR. H. ZANFT

Medic Primar
Specialist în

Boli de Piele și Păr, Cosmetică.

Raze U. V. Diatermie, Electro-
terapie, Zăpadă carbonică,
Trat. maladiilor înestetice:
pigmentațiuni ale feței, negi,
cicatrice, acnee (coșuri), nevi
(pete din naștere), îndepărta-
rea părului de prisos prin
diatermo-coagulare etc.

Strada Domnița Anastasia No. 23
(fost Belvedere)

Consult. 3-8 p. m. Telef. 3.34.90

Negustori FARA VEDERE

DE câțva timp, publicul bucureștean a putut întâlni în centrul orașului, pe Academiei, Regală și în fața Universității, diferiți negustori ambulanți cu ochelari și bastoane albe, câte unul sau câte doi, strigându-și marfa cu desnadejde. Sunt zece ambulanți de acest fel, toți deopotrivă de nenorociți, fiind lipsiți de cel mai important simț: cel al vederii. I-am întâlnit, respirați, strigându-și marfa și pipăind, cu bastonul alb, drumul. Am oprit pe unul din ei și l-am rugat să-mi spună câte ceva despre sine și viața tovarășilor lui de suferință.

DOUĂSPREZECE ORE DE MUNCĂ PE ZI

— Domnule dragă, încep nenorocitul, noi suntem cu

toții zece. Am fost pe la „Vatra Luminoasă”, unde am învățat carte, și câte o meserie. Ne-am însurat și, încercând să practicăm meseria, am constatat că... murim de foame. Meseria noastră — impletituri de pantofi — este lăsată în urmă de fabricile mecanice. Așa că, în disperare, ne-am făcut ambulanți. Stăm de dimineață, cu o mică pauză la orele prânzului, până seara târziu, la 10—10½. Ne strângem apoi cu toții și, la braț, ne ducem acasă. Stăm cu toții în aceeași curte, iar eu, împreună cu alți trei, stăm în aceeași cameră.

O VIAȚĂ DE CÂINE

— Vindem, după cum vedeți, aproape toată ziua. Când ne răzbește oboseala, stăm pe lespezile Universității...

M'am uitat la marfa lui: câteva duzini de ace. „Și cât câștigi”? l-am întrebat.

— Domnule, câștigul zilnic, cât și capitalul tot, nu trece de 40 lei... Din banii aceștia mănânc, îmi întrețin nevasta, care deși vede, totuși este foarte debilă, așa că nu poate munci, și îmi plătesc și chiria, 300 de lei pe lună... Ducem o viață foarte grea, mai ales că Statul nu se îngrijește de loc de soarta noastră, după ce nu mai putem sta la „Vatra Luminoasă”...

Dar, orbul, râdea într'adevăr. Râdea cu femeia lui, cine știe de ce. Un val de tristețe mă năpădi. Sărmanul om! Făcea haz, ca orice om, de o glumă probabil, schimonosindu-și fața. Terminând de aranjat marfa, se scula, își lua de braț femeia și porni. La un colț, se opri. Își sprijini bastonul de zid și, cu ambele mâini își umplu găurile ochilor. Voia să-și caute ceea ce pierduse ireparabil? Nu știu. Lângă el, femeia, aștepta cu minte. Nu știu cât a durat scena, deoarece am plecat. Nu mai puteam asista... Pe Bulevard, am mai întâlnit doi. Scâncetul lor îmi răsună și acum în urechi: „doi lei creionul, doi lei creionul”, ca un refren ce-ți răscolește nervii, liniștit și sacadat!

NELL CRUDU

Fotografiile noastre înfățișează trei impresionante aspecte din activitatea cotidiană a orbilor. Doi vânzători pe stradă, iar unul la meserie, în atelierul de mături.

Glasul omului se schimbă. Simții o amărăciune tristă în ultimele lui cuvinte.

— Dacă n'ar fi concurența, aș câștiga bine din impletiturile mele. Vă rog, să arătați la „gazetă” că n'avem nici un sprijin și că, nenorociți de o infirmitate groaznică, ne luptăm crâncen cu viața. Statul ar trebui să ne dea o mână de ajutor...

Îl asigurai că-l voi satisface și-i cumpărai o testea de ace. Își continuă drumul, bătând cu bastonul în caldarâm, după ce-mi mai spusese: — Nu sunt orb din naștere. Când aveam 7 ani, am găsit o ghiulea și, neștiutor, am pus-o în foc. Mi-a luat doar vederea. Acum disting când e noapte sau zi. Văd totul ca o umbră mare. Uite, pe dumneata te văd ca o pată neagră, dar n'aș putea să-ți spun dacă ești femeie sau bărbat!

Orbul se îndepărta. Ocoli Universitatea și, pe lângă Regală, întâlni, așezați pe un prag, un alt orb cu femeia lui. Nu știu ce-și vorbeau, în timp ce el își aranja marfa: niște șireturi de ghetă și ace. La un moment dat, auzii un râset. Crezui că mi se pare.

PENTRU TOAMNĂ

**DOMNII
PRETENȚIOȘI**

**SE IMBRACĂ
INTOTDEAUNĂ**

LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE IN GHIARE

Theodor Atanasiu & Co S.A.

BAZACA 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. HALELOR 21

**FARDS
"PASTEL"
BOURJOIS**
INCARNAT, MANDARINE
CORAIL, BLONDE
BRUNE

ROUGE DE BUZE

Femina
"TOURNESOL
CLAIR,
MOYEN,
FONCÉ,

**Institut medical
cosmetic**

Str. Brezoianu 9, București III
Telefon 3-5922. Consult. 11-1, 5-8
sub conducerea unui medic der-
matolog și unei doctořițe din
Berlin.

Sfaturi și îngrijiri date de că-
tre specialiști în toate tărîmu-
rile cosmetice.
Înlăturarea radicală a perilor
de prisos, prin diatermie, in-
grijirea frumuseței și a trupu-
lui etc.

FEL DE FEL

O femeie cu mulți „lei”...

Un grup de amici.

Maestrul Toscanini vorbind cu Dino Borgia.

Impresionantă fotografie, luată pe frontul războiului mondial. I s'a făcut cuiva dor de tranșee?

1936 a fost excepțional... De la publicului în fața afișelor de z se mulțumește să afle ultimă caută, scormonind cuprinsul în litera cea mai mare până la c spre a-și stânga setea de sen mulțumit când nu s'a întâmplat satisfăcut când presimte apro cataclism — orice fel de catacl în orice țară —) până la înfrig după stupefianțele de toate nu acestea dovedesc că lumea Clasele sociale au devenit de tănare necunoscută pe care u voacă o cauză meschină. Asa onale ca și cele politice se ti boaiete civile se deslănțue din formule sau numai a unui cuvâ unii îl înțeleg într'un fel, alții masacrul nu ia sfârșit mai înai versarii" să nu fi fost asasinați inclusiv bătrânii, femeile și cop se petrece în acest moment în mai e politică ci nebunie!). N'au trecut mai mult de două delă izbucnirea războiului mon făcut milioane de victime și a tilați defilează și azi, în zilele cârji și cărucioare cu roți de c fața eroilor de sub un monume

RĂZBOI Sau NEURASTENII

Arme, arme, arme... Din ce în ce mai perfecționate, pentru măcelul care se pregătește.

STAM de vorbă cu un chioșcar, vânzător de ziare și tutunuri într'o jumătate a prăvălie, vânzător de legume în cealaltă. L-am întrebat dacă tutunurile se vând tot atât de bine ca înainte, când erau ceva mai ieftine — și răspunsul lui m'a surprins:

— Nu numai că se vând tot atât de bine, dar se vând mult mai bine!... Am clienți care hotărâseră să nu mai cumpere pachete de țigări, spre a nu avea țigarea la îndemână, și totuși îi văd venind de câte cincisprezece, douăzeci de ori pe zi, pentru câte o țigare. Nu mai e răbdătoare lumea ca altădată. E nervoasă acum, neliniștită...

Observația vânzătorului de tutunuri e caracteristică pentru timpurile noastre. Se observă într'adevăr pretutindeni, la toate popoarele, o irascibilitate bolnăvicioasă, ridicolă chiar, dar nu mai puțin copleșitoare — pe care eu siguranță savanții din anii viitori ne-o vor explica pe cale astronomică, prin influența magnetismului solar care în 1935

aglomerația
iare, unde nu
noutăți, ci
anunțe, dela
ea mai mică,
zațional (ne-
încă nimic,
pierea unui
ism, oriunde,
urata goană
anțele, toate
e bolnavă.
o încăpă-
neori o pro-
pasi-
lanț. Răz-
pricina unei
nt, pe care
in altul — și
re ca „ad-
până la unul,
iii. (Ceeace
Spania nu
eci de ani
dial, care a
cărui mu-
tolemne, în
aiciu, prin
nt. Cei cari

au scăpat ca prin minune din grindinele de obuze și infernul tranșelor, încă n'au trecut în lumea uitării și-și aduc perfect de bine aminte de grozăviile din 1914 — 1918.

Și cu toate acestea se vorbește de războiu, ca de o firească încercare sentimentală, iar popoarele, cuprinse de o frenezie sinistă (și puerilă) se înarmează zi și noapte, de parcă întreg pământul ar fi amenințat de o invazie de lăcuste uriașe fantastice, pornite din altă constelație să stăpânească viața de pe micul nostru glob. Germanii au renunțat la unul cel de toate diminețile și cu banii economisiți — „unul nu e necesar, războiul e necesar!” zic ei — susțin fabricarea nouilor gaze asfixiante.

Rușii se aruncă din avioane cu tunuri și mitraliere, alcătuind o armată de asalt scoborită din cer. Italienii s'au lăsat de picturi, arhitectură, muzică și nu vor să mai execute decât un singur fel de capodopere: submarinele.

Acest dispreț total pentru viața omenească, poate fi oare socotit ca un instinct normal?... Bunurile pe care popoarele le-ar putea câștiga prin deslănțuirea unui măcel general sunt ridicol de neînsemnate față de pagubele și riscurile care intră în halucinantul și sângerosul joc — câștiguri cari pot fi realizate înzecit în chip pașnic. Un alt mare cuceritor, Napoleon, din a cărui glorie a rămas numai o legislație civilă, răspunse odată unui diplomat care-i arăta numărul morților după o „victorie”:

— Toți morții mei de pe câmpiile de luptă ale Europei, Franța îi răscumpără cu o singură noapte bună! Uitând că după acea noapte bună, e nevoie de încă douăzeci de ani de muncă pentru creșterea și educația noii generații de sacrificiu!

Orice s'ar spune, și oricât fenomenele vieții internaționale ar încerca să desmintă un asemenea optimism care pare năstrușnic și anacronic, o minte sănătoasă și o simțire echilibrată nu vor crede în spasmele nebuniei unui nou războiu între popoare.

De-asupra înarmărilor și exasperărilor politice de care dărdă câteva temperamente de oameni de stat cu sistem nervos patologic, există forțe pacifice mult mai impresionante, mult mai durabile și care până la urmă vor reda omenirii echilibrul necesar unui organism sănătos. Istoria cunoaște războiul de o sută și războiul de treizeci de ani — lupte endemice care nu încetau decât prin excepție. În ultimul veac războaiele au izbucnit totuși mult mai greu, iar în veacul al douăzecilea pregătirea unui războiu cere jertfe atât de mari, încât cu toată istoria politică — evidentă și ajunsă la paro-

Trei fotografii luate la congresul național-socialist dela Nürnberg, care prin discursurile ținute și prin sfidătoarea paradă militară, constituie un avertisment pentru declanșarea războiului de mâine.

xism în zilele noastre — deslănțuirea conflagrației va atrage asupra agresorului fulgerele unei coaliții pacifice de o forță necunoscută încă în istoria omenirii. Întâia condiție a unui războiu, a pierit din fericire odată cu masacrele odioase din 1914—1918: Așa zisa glorie militară nu mai ispitește pe nimeni și nu mai e măcar o glorie. Eroismul individual, care dăruia luptătorilor beția riscului și recompensa publică, azi nu mai e cu puțință. Oștile într'un războiu modern nu mai ajung față în față, ci se disting de la distanță, orbește, cu tunurile mascate și avioanele de bombardament ascunse în nouri. Moartea a devenit colectivă și sumbră.

Au dispărut și cauzele mitologice ale războaielor, care puteau înflăcări și însufleți batalioanele poporului înarmat.

România se află azi în tabăra popoarelor care apără pacea. România apără principiul dreptului la viață al locuitorilor ei — și e astfel apărătoarea supremului principiu al civilizației.

CONFERINȚA DE LA BRATISLAVA

La Bratislava s'a întrunit recent conferința Micii Înțelegeri. În fotografiile noastre :

D-nii Krofta, Stoiadinovici, Ed. Beneș președintele republicii Cehoslovace și Victor Antonescu.

D. Stoiadinovici prim ministru al Jugoslaviei, rostindu-și discursul la dineul care a avut loc.

O ZI DE VACANȚA

„REALITATEA ILUSTRATĂ” INSTITUE UN MARE CONCURS PENTRU TINERET PREMII 5.000 LEI

În dorința de-a stimula talentul reportericesc al tineretului nostru. Realitatea Ilustrată” institue un nou și interesant concurs.

Tinerii din întreaga țară, cari doresc să participe la acest concurs, vor trebui să prezinte o lucrare cu subiectul „Cea mai frumoasă zi de vacanță”. Ținem dela început să menționăm că nu este un concurs de literatură propriu zisă. Fiecare lucrare va trebui să fie povestirea unei întâmplări cu fapte prec se. Desigur că dacă acțiunea va fi povestită într-o frumoasă formă literară, concurentul respectiv va avea mai multe șanse de reușită. Vrem să spunem însă că lucrările care vor consta exclusiv din înflorituri stilistice, adică lucrările care nu vor avea nimic comun cu ceea ce se înțelege prin reportaj, nu vor avea șansa de succes.

Cele mai bune trei lucrări, vor fi premiate după cum urmează :

Premiul I lei 2.500.—

Premiul II. lei 1.500.—

Premiul III. lei 1000.—

<p>CUPON de participare la concursul O ZI DE VACANȚĂ</p>
--

Juriul care va selecționa cele mai bune lucrări, va fi alcătuit dintr-o serie de scriitori de seamă.

CONDIȚIUNI DE PARTICIPARE

Lucrările ce se vor trimite la concurs trebuie să nu întrecă două pagini de hârtie ministerială

Ele vor fi scrise pe o singură parte a hârtiei.

Lucrările se vor trimite depe acum, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată”, str. Const. Mille 7, București. Pe plic se va face mențiunea „Concursul pentru tineret”. Termenul până la care primim lucrările e data de 10 Octombrie crt. Ele vor fi însoțite de cuponul din revistă, completat cu numele și adresa exactă.

Un concurent nu poate participa decât cu o singură lucrare.

Nu sunt admiși la concurs scriitorii, ziariștii profesioniști și nici personalul redacției „Realitatea Ilustrată”.

UN PRETENDENT LA TRONUL ANGLIEI

Un om a fost arestat în Hyde Parc din Londra. El se numește Anthony W. Hall și pretinde că are drepturi la tronul Angliei, fiind descendent, în linie directă, al regelui Henric al VII-lea. Domnul Hall care se intitulează „King Anthony” și-a tipărit și moneda lui personală. Fotografiile noastre îl înfățișează pe „King Anthony” în timpul unei perorații, câteva minute înainte de arestare și moneda pe care și-a tipărit-o.

Unul care se intitulează Dumnezeu

„Pater Divinae”, evanghelistul Haarlem-ului newyorkez, se intitulează „Dumnezeu”. Fotografia noastră îl arată în timpul unei cuvântări, adresată credincioșilor săi.

LOGODNĂ LA CURTEA REGALĂ OLANDEZĂ

Cu prilejul logodnei viitoare regine a Olandei, prințesa Juliana cu prințul german Bernhardt zur Lippe Biestefeld, au avut loc mari festivități la Haga. Fotografia noastră înfățișează perechea princiară în curtea palatului regal din Haga.

Somn adânc.... dar....

Microbii nu cunosc somnul. Tocmai în cursul nopții ei atacă dinții. Nu le dați ocazia de a se propaga prin resturile de mâncare, ce rămân între dinți. După fiecare masă — și mai ales înainte de culcare, — curățați-vă bine dinții cu

Pasta de dinți NIVEA

și apoi clătiți bine gura.

Pasta de dinți Nivea, curăță radical, albind frumos dinții — și menține respirația curată și improspătată. Ea este prin excelență ei calitate și eficacitate un adevărat produs „Nivea”.

JUBILEUL UNEI MARI DINASTII DE BANCHERI

Rothschild

ACUM o sută de ani — mai precis în ziua de 28 Iulie 1836 — cel mai vestit membru al faimoasei dinastii a **Rothschilzilor** închidea ochii pentru totdeauna. El lăsa în urmă-i o moștenire care a îngăduit apoi Angliei să pună, dincolo de mări, bazele unei rețele comerciale, mulțumită căreia se consolida întregul Imperiu. **Nathan Rothschild** făcuse din Londra centrul financiar al universului. De aceea, toate marile întreprinderi ale orașului au celebrat la sfârșitul lunii Iulie această zi cu solemnitatea cuvenită titanului pe care ele îl consideră binefăcătorul națiunii britanice.

SECRETUL CASEI ROTHSCHILD

În epoca noastră de reclamă sgomotoasă, e curios să constatăm că una din dinastii cele mai puternice din lume ține cu orice chip — întocmai ca odinioară, întemeietorii ei — să păstreze un anumit caracter particular și chiar o anumită discreție în privința operațiunilor pe care le face. Datorită acestui fapt, multă lume își închipue că în zisele operațiuni s'ar ascunde anumite secrete rușinoase de familie.

E o greșală și concepția aceasta arată mentalitatea pervertită a epocii noastre, care nu admite că ura față de reclamă ar putea să izvorască din sentimentul de demnitate și de încredere nestăruită în forțele care au susținut și ridicat familia de-a-lungul veacurilor și al generațiilor.

Gloria dinastiei Rothschild coincide cu luptele în cari se sbătea Europa de aproape două veacuri.

Acum mai bine de 150 de ani, un tânăr întreprinzător cu numele de Mayer Bauer, deschidea în **Frankfurt-pe-Main** o agenție de schimb, a cărei firmă era zugrăvită în roșu. Cu vremea, firma roșie și proprietarul întreprinderii s'au confundat în mintea comercianților, cari spuneau că ei fac afaceri cu „**Rote-Schild**” (**Firma Roșie**). În curând, bancherul Bauer fu numit de toată lumea **Rothschild**.

Timpul trecea și starea casei Rothschild deveni din ce în ce mai înfloritoare. Intemeietorul ei, bătrânul

Mayer, avea vederi largi. El concepu un vis care, pe vremea aceea, putea fi socotit grandios, fără exagerare: adunându-i într-o zi pe cei cinci fii ai lui, toți oțeliți în afaceri ca și el însuși, fixă fiecare o metropolă situată în câte o țară diferită unde familia Rothschild trebuia să deschidă o sucursală și să creeze, în adevăr, o dinastie financiară. Cei cinci fii ai lui Mayer Rothschild se împrăștiară astfel în Austria, în Germania, în Franța, în Anglia și în Statele Unite. Fiecare dintr'înșii împlini cu succes sarcina ce i se dăduse.

În fiecare din țările numite, familia Rothschild nu zăbovi să ajungă o forță financiară de mână întâia și să joace un rol covârșitor în evoluția politică și economică a țării respective. Cel mai inteligent dintre copiii lui Mayer Rothschild a fost, fără îndoială, Nathan. De aceea, bătrânul l-a trimis la Londra. Către sfârșitul veacului al XVII-lea, Marea Britanie era în plină propășire economică: ea controla toate căile maritime din lume, poseda pământuri bogate și roditoare în cea mai mare parte a globului și, politicește, ea se bucura de un regim statornic, cea mai bună garanție a dezvoltării economice.

În 1797, al treilea fiu al faimosului bancher din Frankfurt debarca așa dar la **Manchester**, după ce fusese înzestrat de tatăl lui cu un capital inițial de 20.000 lire sterline, cu scopul de a mări averea familiei Rothschild. La Manchester, tânărul Nathan întrebuiță banii cumpărând uniforme pentru armatele europene. Astfel, soldații mării armate franceze, cari luptau în Anglia, purtau uniforme a căror stofă provenia tocmai din țara vrăjmașă! În câțiva ani, Nathan Rothschild întregi capitalul, iar în același timp știu să lege prietenii trainice în anturajul Ducelui de Wellington și în cercurile financiare ale țării sale adoptive. Totuși, el a avut de înfruntat multe piedici din partea acestora din urmă; la drept vorbind, negustorii britanici erau uimți de metodele fulgerătoare ale tânărului bancher, metode atât de puțin obișnuite în tradiția lor. Cu toate astea, când el reuși să-l oblige pe Ducele de Wellington printr'o serie de operațiuni, cari contribuieră la însănătoșirea bugetului armatei britanice, Nathan Rothschild dobândi definitiv cetățenia printre

Baronul Alfred Rothschild, care a murit în vârstă de 76 ani.

Baronul Louis Rothschild, părăsind Kreditanstalt-ul din Viena, al cărui președinte este.

Baronul Louis Rothschild.

marilor financiari ai țării și nu întârzie să ajungă unul din cei mai valoroși. În epoca aceea, el plecă din Manchester spre a se stabili în Londra. Curând apoi, capitala engleză devenia centrul financiar al universului. Când un comerciant din **Dantzig** având legături cu casa Rothschild, dorea să-și plătească vreun client vienez, el trebuia să emită o poliță asupra Londrei; la fel marile agenții din America de Sud sau din Australia, efectuau plățile prin mijlocirea bancherilor londonezi. Lumea comercială se deprinse încet, încet să considere lira sterlină ca soarele monetar în jurul căruia gravitau celelalte monede naționale. Deviza: „**When in doubt, buy the pound**”. (Dacă te îndoiești, cumpără lire), datează din epoca aceea.

Legenda povestește că în Anglia s'a aflat de înfrângerea lui Napoleon la **Waterloo** grație unui porumbiel călător aparținând lui Nathan Rothschild. În realitate, nu un porumbiel, ci unul din agenții acestuia, cu numele de **Rothworth**, aflase la Ostende știrea dintr'un număr al ziarului „**Dutch Gazette**”, număr pe care el îl aduse la Londra în dimineața zilei de 20 Iunie. Șefu guvernului primi, personal, ziarul din mână lui Nathan Rothschild. Dar cum nu sosise nicio informațiune dela Wellington, guvernul se arătă neîncrezător, deocamdată, cu privire la știrea apărută în gazeta olandeză.

De fapt, maiorul Peras, curier special al Ducei, n'a ajuns la Londra decât a doua zi, 21 Iunie. In 1806, Nathan Rothschild se căsătorii cu fiica unui alt bancher, Harriet Cohen. Cu un an înainte, el se stabilise în Piața Sf. Elena, în însăși inima orașului. Prin căsătoria aceasta au fuzionat și ambele firme. Prestigiul băncii Rothschild a ajuns de atunci atât de mare încât în 1834, Nathan Rothschild putea să declare marelui Wellington că „o generație nouă cerea legi noi și că, dacă el (Ducele) nu mergea cu lumea, nici lumea n'avea să mai meargă cu el". Se cunoaște rolul strălucit pe care casa Rothschild l-a jucat în Franța; dar în general, nu se știe că această dinastie financiară a avut de jucat un rol hotărâtor cu ocazia abolirii sclavajului în Dominioanele britanice. Existența sclaviei apăsă greu asupra conștiințelor engleze; cu toate acestea, existau temeri ca proiectul de desființare a sclavajului să nu cadă din pricina imensului obstacol ce se ridica în calea realizării: de fapt, toți erau de acord

în privința necesității de a se despăgubi proprietarii de sclavi. Dar... de unde atâția bani? În împrejurarea aceea critică, Nathan Rothschild își oferii serviciile guvernului englez și strânse 15 milioane de sterline pentru scopul de mai sus. Legea abolirii a fost votată. Nathan Rothschild a murit, precum am spus la 28 Iulie 1836, adică acum o sută de ani, după o vizită făcută la Frankfurt. Corpul lui a fost adus în Anglia și toate notabilitățile orașului au asistat la funeralii. Guvernul și Casa Regelui erau reprezentate. În secolul următor, băncile Rothschild din lumea întreagă nu s'au abătut cu o iotă dela linia de conduită prescrisă de fondatorul lor, linie de conduită care consta în înlesnirea schimbului între națiuni fără înrăurirea evenimentelor politice. În cursul actualei crize mondiale, câteva ramuri ale acestei dinastii de financieri și, în deosebi, ramura austriacă, au trecut de asemenea prin încercări grele; totuși temelia e prea solidă și prestigiul familiei a rămas neștirbit...

G. R.

Absolvenții Liceului „Tudor Vladimirescu”, din Târgu-Jiu au sărbătorit, Duminică 13 Septembrie, 20 ani dela terminarea liceului.

După terminarea manevrelor choslovace, direcțiunea băilor termale Pístyán (Cehoslovacia) a oferit un „gardenpartie” pe câmpul de golf în cinstea atașatorilor militari acreditați pe lângă guvernul din Praga. Dela stânga la dreapta sunt: atașatul militar polonez, d. lt. colonel Kwiczinsky, atașatul militar român d. colonel Eftimiu, d. colonel Longin din armata austriacă în convorbire cu d. colonel Hennig secretar de onoare al golf-clubului din Pístyán.

UN NOU ISVOR
al frumuseții

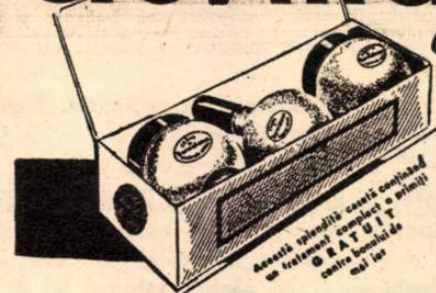
TRATAMENTUL COSMETIC

Tenul Dv trebuie îngrijit și corectat Acest lucru care în primul moment pare ușor și simplu e în realitate destul de complicat și greu de îndeplinit. Prin întrebuințarea noilor preparate „Dermatonin” produse pe baze strict științifice vi se oferă mijloace ideale ca / să obțineți rezultatele cele mai fericite... Nu puteți aprecia un preparat cosmetic fără să-l încercați, deaceia vă punem la dispoziție un tratament complet „Dermatonin”, împreună cu o broșură explicativă, pe care le obțineți trimițând bonul de mai jos la adresa: Repr. G-rală „Dermatonin” București 1 8-dul Carol. 5.

dermatonin

Crema și loțiunea de față

SON GRATUIT

Rog trimiteți în mod gratuit o casetă conținând un tratament complet „Dermatonin”. Anexat Lei 26 în mărci poștale pentru poșta.

Numele Adresa

De vizare la farmacie, drogerii și parfumerii

CENTRUL FERICIRII
ESTE STOMACUL.

Centrul fericirii este într'adevăr stomacul, pentru că un stomac care funcționează rău împiedică pe oricine să se bucure, fizicește și moralicește, de propria lui existență. Mici neplăceri așa numite benine, adică fără însemnătate, — ca, de pildă, gaze, arsuri la stomac, senzații de apăsare, somnolență, migrene după fiecare masă, sughițuri, acide, insomnii, acel nod ce se urcă, sunt prea des neluate în seamă. Dar toate acestea pot degenera în dispepsie, gastralgie sau, — și mai rău, — în ulceratii. Buna funcționare a ficatului, rinichilor și a intestinului sunt foarte adesea deranjate mult mai des chiar decât bănuim, din pricina re- lelor digestii.

Ingrijiti-vă stomacul și veți avea ficatul, intestinul și rinichii sănătoși și normali.

Dacă suferiți de stomac luați Magnesia Bisurata care e remediul adoptat în mai toate familiile și care este un preventiv contra tuturor complicațiilor digestive. Magnesia Bisurata neutralizează excesul de aciditate care e punctul de plecare aproape a tuturor indispozițiilor provenite din stomac și vă ușurează chiar dela luarea primei doze. Mil de familii nu cred decât în acest remediu de o absolută eficacitate. Rapiditatea cu care el acționează îl așează deasupra oricărui remediu similar contra tuturor indispozițiilor lor provenite dela stomac.

Magnesia Bisurata

În toate farmaciile și drogeriile. Prețul Lei 75.— sau în marele format economic, Lei 110.—

COSMETICA MEDICALĂ

Calea Griviței No 119 (Intrarea Piața Dr. Botescu 19), Tel. 3.43.40.

Dr. F. KOVACS

Specializat la Viena

DIATERMIE, RAZE, FIZIOTERAPIE

Distrugerea definitivă a părului de prisos prin diatermie. Ingrijirea feței (coșuri, pistrui, riduri, negri, etc). Tratament de slăbire locală și generală. Operații cosmetice. Tratamente cu ore reținute.

DOAMNELOR!

Vopsitul părului, în cele mai frumoase culori naturale precum și ondulațiuni permanente, execută ireproșabil Coaforul François, Strada Edgard Quinet, 7 Telefon 3-01-2

Fiecare tabletă de Aspirin poartă crucea Bayer! Deci, nu există Aspirin fără crucea Bayer!

SOBOLII SCENEI

... cari contribuiesc la succesul unei reprezentații

de IOAN MASOFF

M Al sunt vreo câteva minute până la ridicarea cortinei. În sală publicul freamătă.

Rampa și-a aprins focurile și foyerele s'au golit. Spectatorii răfoesc programul și așteaptă cu nesațu ridicarea pânzei care le ascunde minunea. Ce se petrece în acest răstimp pe scenă?

Teatrul, ca orice domeniu de activitate, are sobolii lui, cârțile lui, cari deși anonimi pentru marele public, contribuiesc totuși într-o largă măsură la reușita spectacolului. Ei își joacă rolurile nevăzuți de public și odată cortina ridicată dispar ca să facă loc eternului beneficiar: actorul.

FIGURANTUL

Sfios, îmbrăcat în haine prea largi sau prea strâmte, figurantul deși om, completează recuzita teatrului. Privindu-l, îți face impresia ciocului, care sub sdrențe își pune livreaua, ale cărei pete și le astupă cu vax, și se face astfel... elegant. E unul din paradoxurile acestei vieți, își poartă mizeria într-o lume de strălucire.

Prin simplul capriciu al șefului croitor, chestiunea socială e rezolvată: nobili și servi discută pe șoptite, înfrățiți prin mizerie și plătiți cu același onorariu: trei poli pe seară.

Privindu-l mai mult, figurantul te îndeamnă la pesimism. Figurantul miroase teribil și e un puternic ferment de disoluție socială.

CROITOREASA

E durdulie și neastâmpărată ca argintul viu. Și ea e convinsă că e alfa și omega teatrului. Înainte de începerea spectacolului, croitoreasa simte o poftă diabolică să admire costumele și chiar să le mângâie, așa cum îți mângâi progetura. Te afanisește cu întrebarea: „Ai văzut costumul lui X în piesa Y”?

Dacă o piesă obține succes croitoreasa spune: „Cred și eu, cu asemenea costume; să le pui în cui și tot o să le aplaude lumea”!

Când după coborîrea cortinei, se aud din sală aplauze, croitoreasa e convinsă că ei i se adresează și cu greu poate fi reținută să nu irupă pe scenă pentru a mulțumi. Pentru croitoreasă teatrul se reduce la mătase sau chembrică.

MAȘINISTUL

Are doi metri lungime, mușchi de oțel, poartă șorț și târligi. Are o ură neîmpăcată pe Shakespeare că și-a scris piesele în tablouri și necesită multe schimbări. Pentru a nu produce nici un fel de sgomot, mașiniștii se înțeleg prin semne cabalistice și-ți fac impresia că sunt muți.

Mașinistul e veșnic morocănos și duhnește a rachiu.

Când piesa se termină și publicul aclamă pe actori, sobolii teatrului au porniri asazine și urăsc actorul de moarte.

OMUL CU FRÂNGHIA

Are statura de hamal din port, e lat în spate și cu mușchii brațelor desvoltați peste măsură, așa după cum baletistele, tot din cauza meseriei, au exagerat de desvoltați mușchii picioarelor.

La loc pe un scăunel în partea dreaptă a scenei și se bucură de o situație privilegiată: printr-o gaură, ingenios plasată, vede publicul din sală fără să fie văzut. Are păreri speciale despre actori și piese, pe care le comunică pompierului, cu care întreține bună prietenie. Din condescendență, omul cu coif de fier îi permite să tragă în mod discret dintr-o țigară ținută „hoțește”.

Din instinct își dă seama că actul se sfârșește și atunci începe să aibe emoții. Apucă cu ambele mâini frânghia groasă ca odgonul, ochii îi scapără și când

inspicientul îi face semnul convențional, dă drumul frânghiei cu mai multă sau mai puțină intensitate, după cum scrie la text. E convins că succesul unei piese e în legătură directă cu modul cum e coborîtă cortina.

Omul cu frânghia se îmbată după fiecare premieră.

RECUZITERA

După ce mașiniștii au aranjat decorurile și mobilele, vine pe scenă o fată clotică și așează diferite lucruri: „bibilurile”. Ea are în păstrarea ei: decorațiile de tinichea și briliantele din cea mai curată sticlă. Când într-o piesă actorii trebuie să mănânce, tot recuzitera trebuie să aibe grijă să cumpere prăjiturile și ciocolata, care să înlocuiască fripturile — și siropul care să ție locul vinului de Porto. Recuzitera crede în meseria ei și e revoltată când se spune despre un actor prost că trebuie „trecut la recuzită”. Recuzitera e uitucă și de naționalitate italiană.

CABINIERUL

E cu adevărat de mare folos actorului, pentru care este un fel de duhovnic. Lui îi povestește actorul aventurile sale și tot lui îi cere de multe ori sfaturi și chiar „un sutar” împrumut.

Când cabinierul, care se numește mai totdeauna Niță sau Ghiță — vede că maestrului nu-i prea sunt boii acasă, caută prin fel de fel de mijloace să-i alunge gândurile negre. Are buzunarele pline cu piramidoane și aspirine pe care le oferă cu multă grațiositate.

Dotat cu o răbdare de fier, cabinierul îndură fără să crâcnească istericalele cochetei și nervii amozului.

INDRĂGOSTITUL

E amozat lulea și ca să pătrundă pe scenă a făcut fel de fel de sacrificii. E îmbrăcat „à quatre épingles” și transpiră încontinuu. Râde la toată lumea fără motiv și se simte cu musca pe căciulă, ca soții cari au ibovnice la margini de orașe. Imparte țigări la toată lumea și aceasta din prudență.

Dacă e imberb fură în timpul nopții bani din jiletca lui tată-său și e convins că piesa a obținut succes pentru că a plătit ingenui o rochie scumpă. Așa dar iată câte persoane contribuiesc la succesul unui spectacol.

Atelierul de croitorie. În picioare, șefa, d-na Florica Scârțan.

Atelierul de tapițerie al Teatrului Național.

Redați dinților Dv. albeața naturală!

Există un mijloc pentru a reda dinților Dv. albeața naturală. Aplicați un cm. de cremă Kolynos pe o perișă uscată; urătele pete galbene dispar, iar microbii periculoși cari sunt cauza cariei sunt distruși.

Doriți dinți sănătoși și frumoși, scilipitori când zâmbiți, întrebuințați Kolynos. Veți fi încântați și surprinși.

Cumpărați tubul mare — e mai convenabil.

KOLYNOS
CREMA DENTARĂ

UN NOU PĂMÂNT AL FĂGĂDUINȚEI

Ecuadorul — o nouă Palestină

de J. Hollander

A SASINATE, lupte de guerilla, atacuri de stradă și la drumul mare — cinci luni de terorism arab, de sabotaj disperat și de masacre, au ajutat mai mult, la distrugerea speranțelor evreești în întemeierea unui stat național, în cuprinsul Palestinei, decât 15 ani de muncă istovitoare într'un ținut sterp plin de mlăștini și deșerturi.

Din orașele și satele Poloniei, României și Rusiei, vin meseriași, negustori și intelectuali, hotărâți să înfrângă cerbicia unui pământ neglijat de secole, dornici să scape de mizeria economică și persecuțiile religioase, dornici să întemeieze o țară nouă și să realizeze un vis străvechi — întoarcerea în Țara Făgăduinței.

Acum însă, cu limitarea imigrărilor în Palestina și cu alarmanta sporire a anti-semitismului, viitorul maselor evreești din Europa Centrală și Răsăriteană, apare sumbru și foarte nesigur.

Evreimea din întreaga lume reprezintă cinsprezece milioane de suflete, majoritatea trăind în țări unde antisemitismul este o politică a regimului curent sau intenția aparentă a uneltirilor politice. Și dacă, scoasă din răbdări de un traiu de mizerie și teroare, își îndreaptă privirile spre Palestina, vede că Țara Sfântă, cea mult cântată patrie națională a sioniștilor, se îndepărtează ca un miraj, iar actualele-i condițiuni de viață au devenit mai de neîndurat chiar decât în statele unde poporul lui Israel trăiește răspândit de secole. Dar, lăsând la o parte antagonismul arab, mica întindere de pământ care este Palestina n'ar putea niciodată să absoarbă mai mult de un foarte restrâns procent din evreimea săracă, ce luptă cu mizeria în țări ca Polonia și Germania.

Se simte deci imperioasa nevoie a unei noi supape de siguranță. În acest scop, s'a format la Paris o organizație care a început să caute o soluție a problemei — una dintre cele mai dificile astăzi când mai toate țările lumii sunt închise imigranților, atât evrei cât și creștini.

Se pare totuși că a mai rămas un colț pe glob unde imigrația nu se lovește de restricții. America de Sud are câteva state foarte puțin dezvoltate până'n prezent și rămase cu mult în urmă din punct de vedere economic, cari ar profita de pe urma unei afluențe de coloniști albi, iar unul dintre acestea face o invitație expresă emigranților evrei.

De zece ori mai întins decât Palestina și având actualmente o populație de aproape trei milioane de suflete — Ecuadorul, pare să prezinte o soluție pentru problema economică evreească. În multe privinți, țara aceasta este superioară Palestinei, având condițiuni naturale și politice cu mult mai favorabile unei așezări evreești. În linii generale, Ecuadorul prezintă o coastă marină cu climatul blând și cald și cu o vegetație sub-tropicală, o regiune deluroasă de o pitorească frumusețe și o vastă întindere de ținuturi împădurite. Contrar unei foarte răspândite credințe, în unele

zone, clima nu e prea caldă pentru muncitorii și agricultorii europeni, iar pe de altă parte, statul acesta are imense întinderi de pământ fertil, necultivat, care așteaptă să fie exploatat prin cele mai moderne metode.

Mii de familii europene s'ar putea stabili în zona Sierrei, colonizarea necesitând o cheltuială mai mică decât în orice alt colț de lume. Orzul, porumbul, orezul, ovăzul, bobul, grâul și cartofii dau recolte foarte bogate în această regiune, care este deasemeni prielnică fructelor sub-temperate și tropicale, precum și tuturor celorlalte cereale și legume europene. Regiunile mai înalte oferă vaste perspective creșterii vitelor și a oilor iar plantațiile de cacao și cafea, din văile calde ale coastei, dovedesc că Ecuadorul este un ținut de potențiale și tangibile avuții.

Resursele naturale: bumbac, lână, tutun, petrol, lemne și zăcămintele de cărbune și fier, niciodată exploatate cum trebuie dar despre care se știe sigur că există, prezintă baze solide pentru așezări, atât industriale cât și agricole.

Palestina, într'o scurtă perioadă de 15 ani, a fost transformată dintr'o tristă pustietate, într'o țară de păduri tinere și de grădini de portocali. Incredible și neașteptatul efort creator al evreilor idealiști, pioneri ieșiți din părălăile de manufactură ale Europei, a făcut aceasta pentru Palestina. Orașeni, preschimbați în muncitori de pământ, au secăt mlăștinile, au cărat pietre, au plantat păduri, au irigat deșerturile, au introdus fructe noi și o nouă economie.

Ieșiți din atmosfera înăbușitoare a gheto-urilor — negustori și meseriași s'au adunat, formând un sănătos și viril popor de agricultori cu perspective într'un viitor, în care priveau cu o speranță împărtășită de către coreligionarii lor, ne-salvați încă din dezastrul economic și social.

Acum că această nădejde, acest viitor este primejduit, Ecuadorul pare a oferi o alternativă. Dacă Palestina, cu toate neajunsurile și piedicile sale dela început, a dovedit că întoarcerea la țară nu este imposibilă pentru evrei și că greutățile materiale pot fi învinse de tenacitatea și intrepiditatea pionerului — ce poate deveni Ecuadorul, cu condițiunile sale infinit superioare? Aci nu există o populație arabă, care să pericliteze colonizarea evreiască; Ecuadorenii își dau seama că o afluență de imigranți ar ridica țara lor, până acum neglijată și necultivată dar plină de avuții, la nivelul statelor mai înaintate ale Americii de Sud.

Ei oferă imigraților o scutire de impozite pe timp de trei ani plus toate libertățile democratice. Rapoartele evreilor, cari au întreprins o călătorie până'n Ecuador, spre a cerceta posibilitățile de colonizare a acestui nou „Pământ al Făgăduinței” sunt entuziaste.

Nu s'ar putea face oare din această țară, o altă Palestină — un refugiu pentru o parte din nefericita populație evreească, exasperată de pogromuri și fanatice deosebiri de rasă?

DARLING

CIORAPUL DOAMNEI DISTINSE

DARLING 60
pentru trotat

DARLING CHIC
elegant

DARLING BLEU
ultrafin

LINGERIE FINA

DARLING

*Întrebuințați întotdeauna
această pudră !*

Ea vă va da cu siguranță deplină satisfacție, fiindcă este atât de bine și îngrijit preparată, încât nu veți fi nevoită să reveniți mereu cu puful pe fața D-v sensibilă.

Pudra „EN VOGUE” aderă perfect, formează o nuanță uniformă, este foarte durabilă și are un parfum discret.

Poudre En Vogue

PARFUMERIE VENDÔME

OAMENI PREDISPUȘI ACCIDENTELOR

Trei sferturi din cifra acciden-
telor se întâmplă numai unui
sfert din omenire

de DONALD. A. LAIRD
dela Universitatea Colgat, Hamilton, N. Y.

Profesorul Laird ne arată că o persoană care
a avut odată un accident e aproape sigur
că va avea și un al doilea și explică pentru
ce unii dintre noi dau mereu de bucluc.

A PROAPE trei sferturi din totalul accidentelor
se întâmplă numai unui sfert din populație.
Iar bărbatul sau femeia, care a fost vic-
tima unui accident, va mai avea cu siguranță și
altele. Acest ciudat fapt, observat de secole dar
care niciodată n'a avut o explicație justă, a dat
naștere superstiției deochiurilor și vrăjilor.
Oamenii se vrăjesc însă singuri. Ceea ce-i expune
accidentelor este o anumită dispoziție spirituală,
permanentă, și care îi împinge adesea într'un alt
accident mai înainte de a li se fi vindecat leziunile
dobândite în primul.
Psihologii cari activează în cercurile industriale, de-
semnează această nefericită categorie de oameni
cu expresia de „**predispus la accidente**” și au
făcut în ultima vreme intense studii asupra lor, cu
scopul de a găsi un mijloc prin care să reducă
cifra accidentelor ce se produc pe stradă, în fa-
bri și în case. Astăzi, imediat ce într'o fabrică se
descoperă un „**predispus la accidente**”, direcția
are grijă să fie îndepărtat dela orice operațiune,
care comportă oarecare primejdii.

După medicii englezi, Charles S. Myers, G. H. Miles și
Eric Farmer dela Institutul Național de Psihologie In-
dustrială, cel mai sigur indiciu că o persoană va
avea cândva în viitor un accident, este faptul că i s'a
întâmpat unul în trecut.

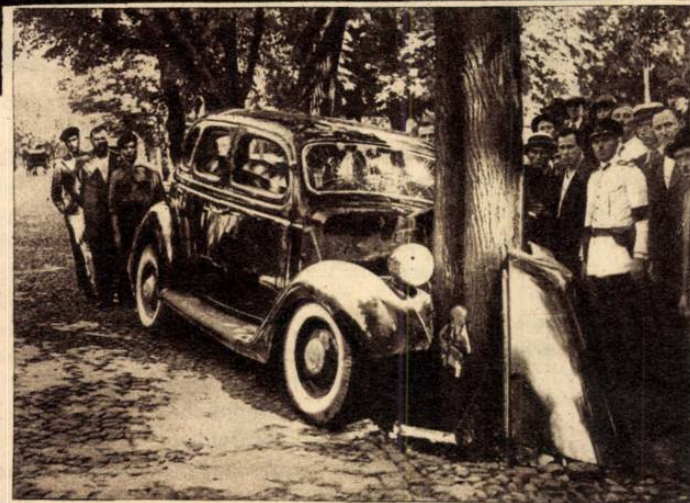
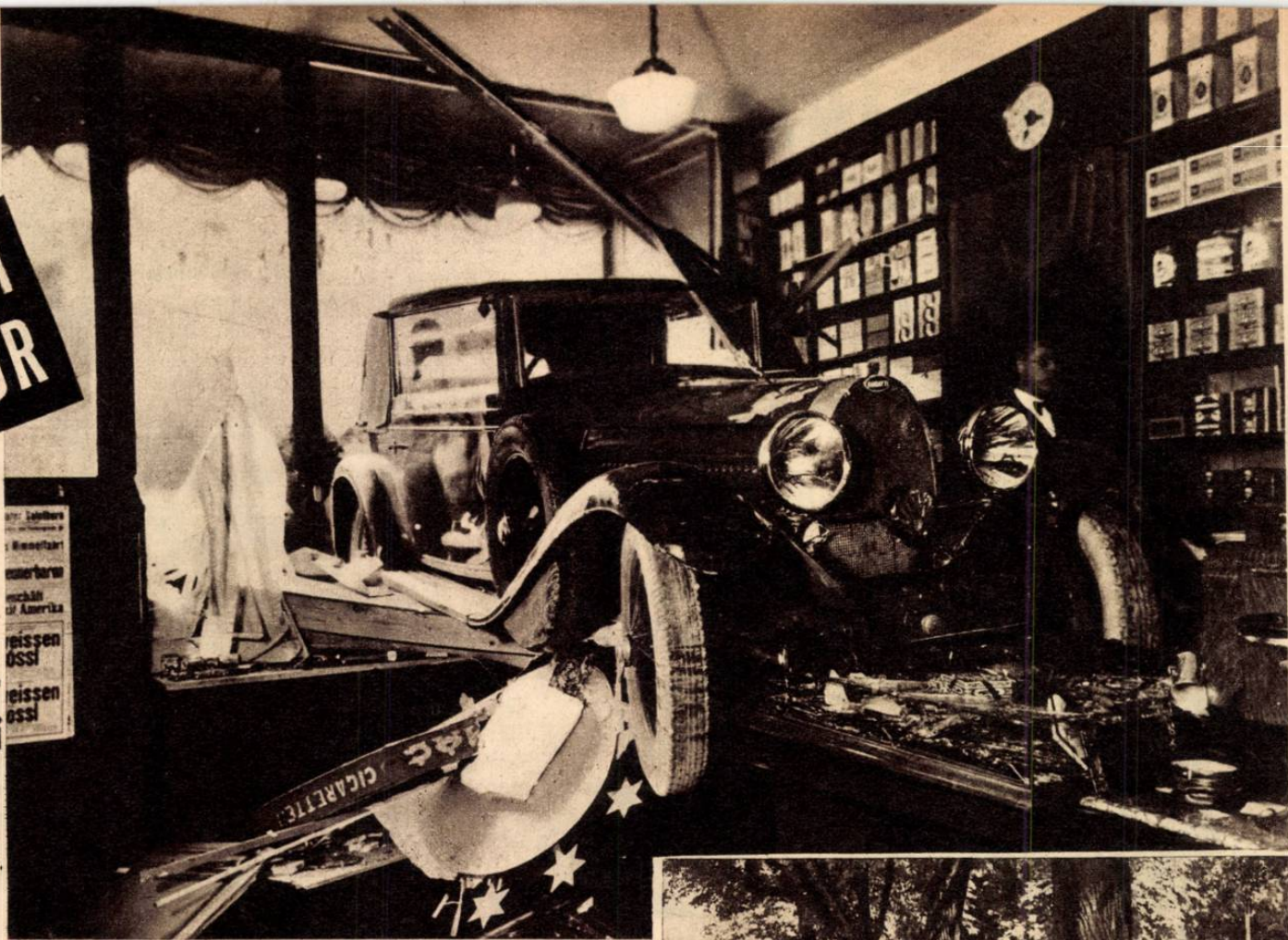
Șoferul, care a avut un accident, va trebui după aceea
să se mulțumească cu o viteză redusă, să se ferească a
merge pe șosele mult umblate în perioadele de intens
trafic, cum sunt acelea ale weekendurilor și să evite a
conduce mașina în cursul nopții.

După un al doilea accident, dacă vrea să mai trăiască
atât cât ar trebui ca să-i crească o barbă, va face bine
să renunțe cu totul la a mai conduce mașina, deoarece
e mai mult decât sigur că face parte din seria „**predis-
pușilor la accidente**”.

Autoritățile polițienești ale Statelor Unite au discutat
recent asupra acestor constatări, în aparență ciudate, și
e foarte probabil că într'un viitor apropiat, persoanele,
care au avut două sau trei accidente de automobil, vor
fi oprite prin lege să mai puie mâna pe volan.

Unele persoane dau dintr'un accident într'altul, datorită
unei anumite particularități fizice. S'a constatat că cele
mai multe accidente de automobil au la bază o ridicată
tensiune arterială. Alții, însă, au mișcările prea încete și
nu sunt în stare să iasă la timp, ei singuri sau cu mașina,
dintr'un punct aglomerat.

La unii indivizi, lenevia glandei tiroide, împiedică o acți-

Accidentele de automobil se datoresc în
mare parte indispoziției digestive a con-
ducătorului. Plecând, la volan, după o masă
copioasă, riști să fi accidentat și să intri
cu mașina într'un pom, sau chiar într'un
magazin, așa cum vedem în fotografiile
noastre.

Greșiți sunt cei cari socotesc că acciden-
tele femeilor se datoresc tocurelor înalte
prope care le poartă.

Dansatorii sunt mai ferți de accidente, de-
oarece musculatura lor, este uniformă și
porționată.

une promptă a mușchilor și în cazurile acestora, se poate vorbi de o predestinare. În unele cazuri mai rare „**predispoziția la accidente**” se datorește faptului că persoana are un grup de doi sau trei mușchi mai scurți decât e normal, ceea ce o împiedică într-o bună parte din acțiunile sale.

Individul, care se dovedește un dansator stângaci, trebuie să fie foarte precaut, atunci când conduce un automobil sau când lucrează în jurul unei mașinării. Persoanele cele mai puțin expuse la accidente, sunt bunii dansatori și baletistele — aceasta, datorită faptului că au un simț al ritmului. Mușchii lor sunt antrenați cu intensitate și în mod instinctiv se adaptează condițiilor care determină căderea, reechilibrând trupul la timp. Accidentele prin cădere sunt extrem de frecvente în rândurile femeilor, din cauza unei structuri a coapsei și a genunchiului, cu totul diferită de a bărbatului, care le reduce din siguranța mișcărilor. Anumite cercuri, cari erau pentru reforma îmbrăcăminteii femeiești, atribuiu marele număr de căderi fatale, în rândurile sexului slab, tocurelor înalte, pe care le poartă cele mai multe dintre femei, dar acum se pare că aceste accidente au la bază mai sus-pomenita particularitate anatomică.

În genere însă, cauza principală a predispoziției la accidente pare să fie o anumită atitudine subconștientă față de viață. Lipsa inteligenței și handicapurile mușchulare nu explică decât vreo 15 la sută din cifra accidentelor. D-rul. E. R. Granniss arată în raportul publicat de revista Mental Hygiene, că cel puțin 85 % din accidentele de muncă sunt determinate de atitudinea spirituală a lucrătorilor.

Aceste primejdioase atitudini mintale au fost recent explicate de către d-rul, Robert N. M. C. Murry dela Asociația Psihologilor.

Persoana încăpățănată, indiferent în ce domeniu ar lucra, e mai expusă, decât toți ceilalți semenii ai săi, accidentelor. Un asemenea individ, are o înăscută fobie față de autoritate, neputând suferi să i se dea ordine sau indicații asupra modului cum trebuie să lucreze. Simte un impuls irezistibil să comită acțiuni pe care le știe hazardate și oprite, pur și simplu pentru că e dominat de patima contradicției. Când se află la răspunderea unei străzi, unde semnalul reclamă oprirea mașinei, el e în stare, împins de oarbă, să încăpățâneze, să treacă mai departe și să dea loc unui accident.

Arestat pentru încălcarea legilor circulației, un asemenea individ protestează sgomotos susținând că a fost victima unei înscenări și declarându-se persecutat de către oamenii poliției. Ceea ce-l face să ia această atitudine este profundă și aproape patologică ură pe care i-o inspiră autoritatea în genere.

Lucrătorul, care nu poate suferi ca patronul să-i spuie ce are de făcut, este în majoritatea cazurilor unul dintre aceia sortiți să aibe numeroase accidente în viața lor. Când i se recomandă să poarte ochelari pentru a-și proteja ochii, încăpățănatul simte tentația să se expună la a-și pierde vederea numai spre a dovedi că este propriul său stăpân.

O altă atitudine mintală, care dă naștere la accidente, este dorința de a te evidenția, numită tehniceste: exhibiționism.

„Aceasta este persoana care, deși adultă fizicește a rămas sufletește copil”, spune D-rul Mc. Murry. „Simte o insatiable dorință de a atrage asupra sa, atenția celorlalți. În copilărie, a obținut aceasta, executând tumbe și mișcări de acrobație înaintea prietenelor mamei sale iar acum, o face prin neastâmpăr, prin acțiuni hazardate și adesea, chiar prin ridicul.

„Când conduce o mașină, taie colțurile, trece pe lângă celelalte vehicule atât de aproape încât nu lipsesc decât câțiva centimetri pentru a le lovi și străbate cu mare viteză, arterele aglomerate. Asemenea persoane sunt adesea foarte abile și reușesc a se exhiba multă vreme fără a trage consecințele nebuniei lor”.

O altă atitudine mintală, care face ca individul să cadă victimă accidentelor, este distracția, dispoziție pe care o găsim mai cu seamă la profesori. Această categorie de oameni pot fi, și de cele mai multe ori sunt, foarte conștiințioși dar fără voia lor, îi „fură gândurile” și dacă în momentul acela se află pe stradă, sunt expuși la tot felul de nenorociri.

De curând, un elev de școală a fost călcat de un automobil, pe când traversa o stradă. Cu ocazia anchetei deschise printre profesorii lui, s'a aflat că băiețelul avea o imaginație extraordinară de fecundă și că era foarte distrat. Supusă unui interogatoriu, victima a declarat că venind dela școală, în după amiaza nenorocirii, recapitulă o istorioară pe care le-o spusese profesorul și că, absorbit fiind de gânduri, nu-și mai amintea nimic din ceea ce făcuse pe drum.

O ciudată dar rară dispoziție sufletească, face ca unele persoane să dea dintr'un accident într'altul. Acesta este individul dominat de patologicul impuls al auto-distrugerii dar care mai are încă destule motive pentru a face ca sinuciderea să ia aparența unui accident. Ascultând de un îndemn subconștient, el se va aventura să traverseze o stradă tocmai în clipa când e mai aglomerată de vehicule, cu speranța tainică — de care poate nici nu-și dau seama — că va fi ucis. Un asemenea caz a fost Thelma Todd, cunoscuta vedetă americană al cărei tragic sfârșit, psihologii îl atribuesc unei „obsesii a morții”.

Această bizară atitudine, în formele sale mai puțin acute, este

de-aproape înrudită cu aceea a penitenților medievali, cari se flagelau pentru păcate cu totul închipuite. În zilele noastre, oamenii cu conștiința încărcată, chinuți de un sentiment de vinovăție se primejdiesc adesea fără să-și dea seama, nutriend speranța nemărturisită că prin suferința ce-și vor cauza astfel, vor ispăși imaginatul păcat sau vină ce-i apasă.

„În multe cazuri, stângăcia și neghiobia nu sunt o simplă neputință de coordonare a individului” spune Drul McMurry „ci manifestarea unei imperioase nevoi de a se umili sau de a-și cauza un rău. Multe mișcări greșite, din care rezultă răni grave, își au izvorul în această lăuntrică stare de spirit.”

S'a mai constatat apoi că multe dintre accidente sunt cauzate de o supra-încărcare a stomacului. Unul dintre motivele, cari fac ca Sâmbăta să fie o zi a accidentelor de circulație, este și faptul că șoferii, profesioniști sau nu, obicinuiesc a serba sfârșitul săptămânii printr-o masă copioasă. Și iată cum se pot produce nenorocirile:

În cursul digestiei, stomacul trage sânge din diferite părți ale organismului, căci mistuirea reclamă energie. Acest sânge este luat, în special, dela creier și din piele. Cu cât masa e mai bogată, cu atât mai mare este cantitatea de sânge ce se ia creierului și cu atât mai îndelung este acesta slăbit de stomac. Cu alte cuvinte persoana care ia o masă bogată înaintea unei plimbări cu mașina, pe care o conduce, pornește la drum cu un creier subnutrit și într-o stare de semi-somnolență care-i voalează inteligența și-i încetinește mișcărilor.

Deci țineți minte: dacă v'ați cam întrecut cu mâncarea lăsați să treacă cel puțin trei ore după desert mai înainte de-a vă așeza la volanul unei mașini.

Frumusețea cercetată (sau căutată), după tablou!

Fiecare femeie știe cât de anevoios e să armonizezi culoarea pudrei — ce se cere adecuată — precum și nuanța potrivită a rouge-ului la culoarea părului, a ochilor și la ten. Pentru rezolvarea acestei complicate probleme, e de nespus folosul tabloului Scherk, atât de bine întocmit, ce a putut fi realizat după ani îndelungați de experiențe în acest domeniu al modei. Într-o formă limpede se dă fiecărui timp de femeie, îndrumarea necesară. Roșu tizian sau negru, blond închis sau brună, pentru ochi albaștri, căprii, negri, — dela cea mai stearsă la cea mai caldă tonalitate, — pentru toate acestea se găsește, pe suspomenitul tablou, nuanța potrivită. Conștiința că te poți folosi statornic de acest tablou în cazul că tenul, — sub influența vremii sau a Soarelui, — a suferit vre-o schimbare și, deci, vrei să găsești cea mai potrivită și mai favorabilă nuanță a pudrei. —

De când urmez regulat — toamna și primăvară — cura cu tablete HELMITOL, mă simt pe fiecare zi ce trece, ca nou născut.

HELMITOL curăță bășica și căile renale, și redă frăgezime corpului Dv.

HELMITOL TABLETE „Bayer”

SURZII AUD

cu aparatul „SIEMENS-PHONOPHOR” care este utilizabil la toate gradele de surzenie.

Noutate: receptor cu conducție osoasă.

Demonstrații și vânzare la REPREZENTANȚA EXCLUSIVĂ:

BUCUREȘTI I
Telef. 4-12-50

Ing. Dipl. H. BINDER
„RADIO-TELEFUNKEN”
Strada C. A. Rosetti 5.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39 TELEFON 3.52-73
D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Îngrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.
Consult. 10—12 și 3—7 p. m. Consult. gratuite Miercuri 11-12 a. m.

Cel mai ideal mijloc de înfrumusețare și întinerire a tenului este Crema „Genius” a drului Földes. Face să dispară pistruii, coșurile și sbăciturile. Se fabrică separat cremă de zi și de noapte. Costul unui borcan este: 50 lei. Se expediază prin poștă cu ramburs exclusiv numai de către Laboratorul drului Földes, Arad, Strada Eminescu No. 21.

Săptămâna TEATRALA★

de ION GOLEA

Teatrul Național: „Apus de soare” dramă în 4 acte de Barbu Delavrancea. —
Teatrul Regina Maria: „Napoleon Unicul” piesă în 3 acte de Paul Raynal. —
Teatrul Comoedia: „Prima zi de primăvară” comedie în 3 acte și 9 tablouri de Doddie Smith.

URMÂND unei tradiții de mult înscăunată Teatrul Național și-a deschis și în acest an porțile cu o piesă aleasă din repertoriul clasic original. Ni s'a oferit astfel „Apus de soare” lucrarea dramatică cu care Barbu Delavrancea a înregistrat cel mai mare succes al lui. Deși „Viforul” s'ar putea considera superior din punct de vedere pur teatral. — „Apus de soare” a cunoscut din totdeauna succese mai categorice. Ținând seama de aceasta, alegerea d-lui Paul Prodan a fost desigur fericită. „Apus de soare” este apusul vieții unui mare domnitor și a unui mare războinic; sfârșitul lui Ștefan cel Mare. Barbu Delavrancea ne înfățișează acest sfârșit sub tragicul lui aspect, insistând asupra dorinței lui Ștefan de

a-și înscăuna — în viață fiind — pe fiul lui, Bogdan. Dorința lui găsește împotrivirea unei părți din boerime, iar șeful complotiștilor este ucis chiar de mâna domnitorului care-și dă apoi imediat sufletul în brațele fiului său. Soarele a apus...

Rolul lui Ștefan cel Mare, creat pe scena teatrului Național de maestrul Nottara, a fost interpretat de data aceasta de d. G. Calboreanu care poate fi mulțumit de creația realizată. Din restul distribuției reținem numele doamnelor Sorana Topa, Nora Peyov, Victoria Mierlescu, Eugenia Popovici și ale d-nilor V. Antonescu, O. Brădescu, G. Baldovin, A. Marius, N. Dimitriu. Însemnăm firește buna regie a d-lui V. Enescu.

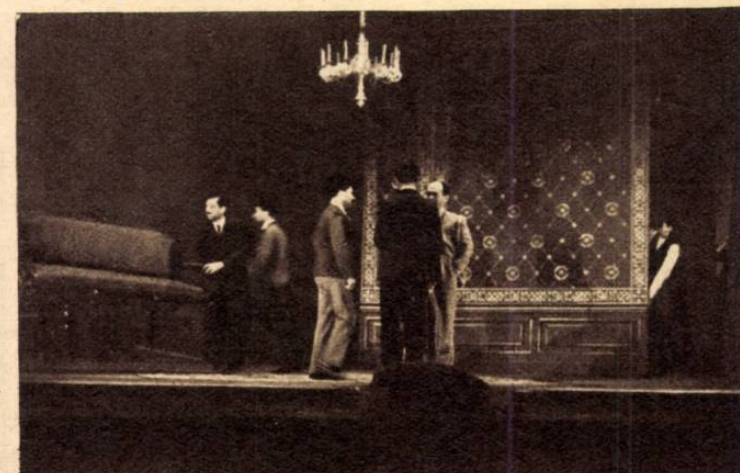
O emoționantă atitudine a d-lui Tony Bulandra, în Napoleon, care vorbiam la începutul acestor rânduri. D-lui Tony Bulandra i se cuvin toate laudele pentru creația d-sale cu atât mai mult cu cât a avut curajul să interpreteze un personaj pe care cu toții îl cunoaștem și pe care am vrut să-l vedem așa cum ni l-am imaginat. În multe scene, d. Bulandra a reușit să realizeze această imagine impresionându-ne. Josefina a fost interpretată de d-na Maria Mohor apariție de o clasică frumusețe. Bune schițele d-lor Talianu și Eterle în Talleyrand și Fouché. Și mare, dela început până la sfârșit creația d-nei Lucia Sturza Bulandra în rolul mamei lui Napoleon.

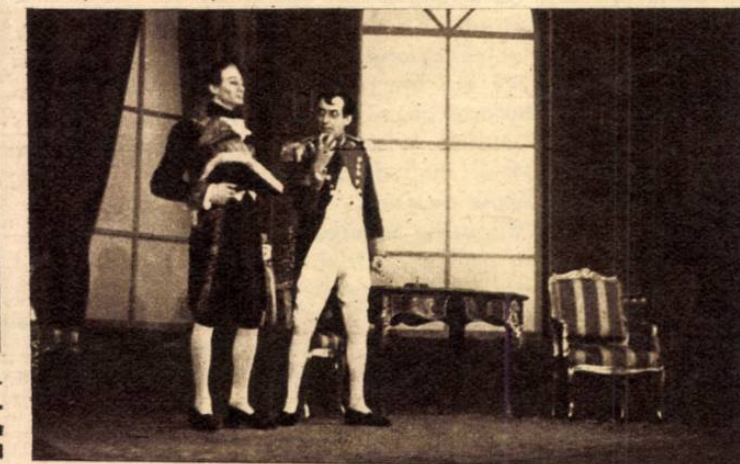
O scenă din „Apus de soare”, la Teatrul Național. În mijloc, d. G. Calboreanu (Ștefan cel Mare).

Scenă impresionantă din „Apus de soare”.

În timpul pauzei, mașiniștii aranjează scena pentru tabloul următor.

O scenă între Fouché (d. Cr. Etterlé) și Napoleon (d. Tony Bulandra).

Napoleon Unicul

D. Tony Bulandra începe să se grimeze...

...și realizează astfel pe Napoleon.

Directorii companiei Regina Maria și-au luat o sarcină extrem de dificilă alegând pentru deschiderea piesei lui Paul Raynal „Napoleon Unicul”.

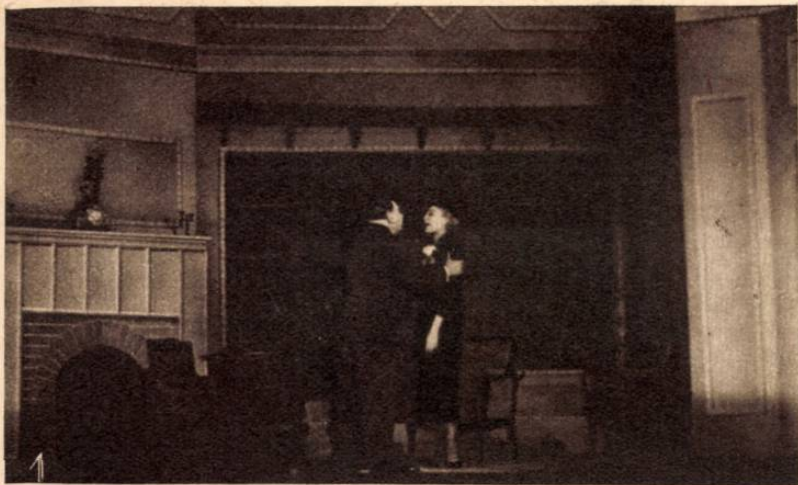
Este incontestabil o lucrare dramatică de înaltă ținută literară, străbătută de-a-lungul celor trei acte de un minunat suflu de poezie. Paul Raynal ne aduce pe scenă acel episod din viața lui Napoleon în care el trebuie — pentru binele patriei — să se despartă de marea lui dragoste Josefina. Între eroul Napoleon, împăratul glorios și biruitor și omul Napoleon, îndră-

gostit ca un adolescent, se dă de-a-lungul întregii piese o luptă cumplită din care — firește — împăratul erou va ieși biruitor. Această luptă dă prilej lui Raynal să ni-l înfățișeze pe Napoleon în linia de împunătoare măreție, așa cum cu toții ni l-am imaginat în anii de școală și de adolescență. A reuși însă să redai de pe scenă aceeași impresie, să-l interpretezi pe Napoleon și să fii într'adevăr așa cum în sufletul și în mintea noastră s'a săpat imaginea acestui personaj, iată lucrul extrem de greu, extrem de dificil de

Doamna-Mamă, Napoleon și Josefina (doamna Lucia-Sturza Bulandra, dl. Tony Bulandra și doamna Maria Mohor) la intrarea special rezervată artiștilor, în după amiaza premierei piesei „Napoleon Unicul”.

Prima zi de primăvară

Premiera piesei „Prima zi de primăvară” a concis cu prima manifestare publică a noiei companii „Comoedia” de sub conducerea d-lui **Sică Alexandrescu**. Eminentul om de teatru și-a văzut încununate, eforturile făcute pentru a prezenta publicului românesc un ansamblu demn de cele mai mari scene apusene, — cu un succes categoric subliniat de aplauzele unei asistențe de mare prestanță cum de mult nu ne-a fost dat să vedem la o premieră.

Pentru o inaugurare care să aducă noiei companii și prestigiu și succes, nu se putea face o alegere mai fericită decât cu piesa tinerei autoare engleze **Doddie Smith** — are 23 de ani — „Prima zi de primăvară”.

Acțiunea acestei minunate lucrări teatrale se desfășoară — după cum titlul o indică — într-o singură zi de primăvară. Incepe

dimineața la 8 și sfârșește noaptea la 12.

Eroul comediei „Prima zi de primăvară” nu este nici bine situatul avocat Roger Hilton, nici soția sau copiii săi, ci primăvara sglobie, a cărei invazie în sufletele oamenilor după temperaturile scăzute ale iernii declanșează o serie întreagă de momente — sentimentale și comice — schițate minunat, în culori fine de pastel. Acțiunea începe în dormitorul soților Hilton și ne înfățișează apoi dealungul celor 9 tablouri întreaga familie Hilton, cu cunoștințele, servitorii și... câinii ei. Toți trăiesc în piesă sub influența acestei prime zile de primăvară. La toți vom remarca o tendință de evadare, o înclinare spre sentimentalism, spre anormal aproape, — înclinări și tendințe care dispar odată cu miezul nopții, când totul a reintrat în normal,

1
D. Romald Bulfinsky și d-ra Lulu Savu.

2
D-rele Fifi Harand, Maria Wauvrina și Silvia Dumitrescu în tabloul servitoarelor din „Prima zi de primăvară”.

când din nou este frig, când soarele a dispărut și luna s'a răcit.

„Prima zi de primăvară” este o piesă de dialog și de atmosferă, care se apropie de geniul lui Bernard Shaw.

Dialogul d-rei Doddie Smith este străbătut de multe poante ironice. În multe locuri personagiile ni se par un pretext pentru reușita dialogului.

Atmosfera caldă, gândită de autoare, a fost strălucit realizată pe scena Teatrului Comoedia de d. **Soare Z. Soare**. Prin modul cum a înscenat această piesă, cum s'a priceput să păstreze de-a lungul întregului spectacol în toate tablourile și la toți interpreții același ton, cum a reliefat detaliile cele mai neînsemnate, d. Soare a înregistrat unul din cele mai mari succese din prodigioasa d-sale carieră.

Sub miraculoasa baghetă a d-sale, întreg ansamblul a jucat perfect, fără greșeli, reușind fiecare să-și înfățișeze personajul așa cum este în viață.

Fără a umbri pe ceilalți, s'au detașat totuși: d-ra **Leny Caler** de-o spontaneitate și o drăgălășenie cuceritoare având de multe ori accente de genială comediantă (cum ar fi bunăoară momentul când pentru a-și consola sora desamăgită în dragoste îi oferă lucrul ei cel mai de preț, un tablou celebru pe care îl întinde cu vorbele: „Ți-l dau” pentru ca imediat cu un ușor și spontan regret să rectifice „Ți-l împrumut”). Acest „Ți-l împrumut” a declanșat furtună de aplauze în sală și străfulgerări de emoție în inimi; d-na **Sylvia Fulda** excelentă în rolul mamei; și d. **G. Timică** din nou cu accente de comic inedit într'un rol pe care l-a făcut „mare” prin prezența d-sale.

Apoi, d. **R. Bulfinsky** — în mare vervă, a jucat tot timpul fără să utilizeze cel mai mic artificiu — d. **V. Valentineanu** — romantic în rolul pictorului cuceritor — d. **Finți** — natural în rolul tânărului Hilton. — D-ra **Marietta Deculescu** — fermecătoare apariție strălucind de tinerețe și

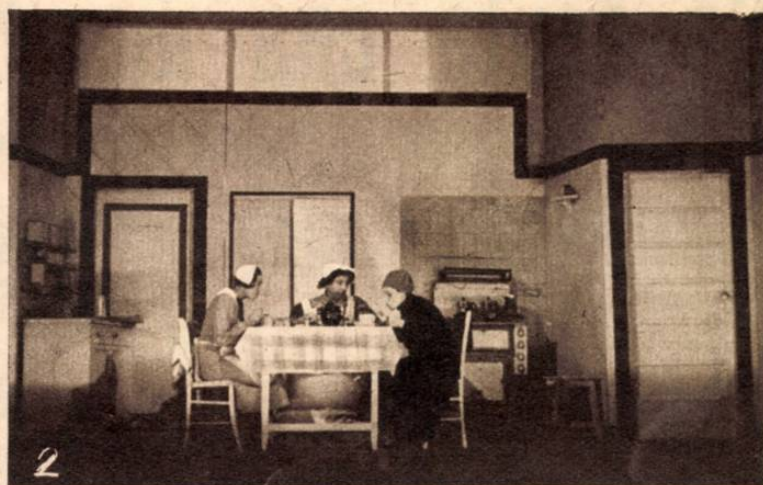
3
D. Al. Finți și d-ra Marietta Deculescu.

4
D-rele Leny Caler și Beatty Fredanow.

5
D. V. Valentineanu, d-ra Leny Caler, d-na Tanți Benescu-Munteanu, d-ra Beatty Fredanow, în tabloul pictorului din „Prima zi de primăvară”.

6
D-na Silvia Fulda, d. G. Timică și d-na Aura Fotino.

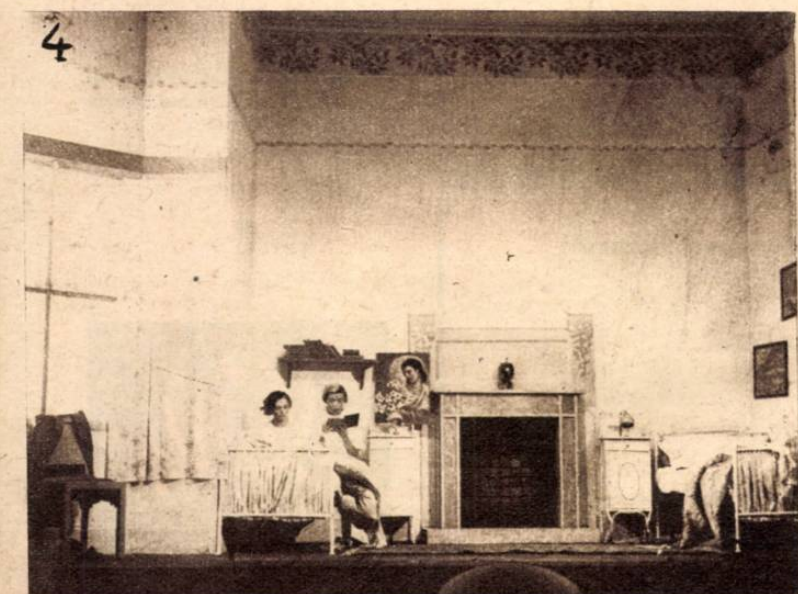
7
D-na Silvia Fulda, d-ra Leny Caler, d. Romald Bulfinsky în primul tablou din „Prima zi de primăvară”.

gingașie — d-nele **Beatty Fredanow**, **Aura Fotino**, **Sylvia Dumitrescu**, **Maria Wauvrina**, **Lulu Savu**, **Fifi Harand**, **Tanți Benescu-Munteanu**, d. **Emil Botta**, — toți aceștia alcătuiesc ansamblul care a dus la izbândă spectacolul inaugural al Teatrului

Comoedia. Menționăm înainte de încheiere, admirabila cortină dintre tablouri — care contribuie enorm la realizarea atmosferei — și decorurile de sensibilă delicatețe ale d-lui **Feodorof**.

ION GOLEA

Se caută cea mai bună dactilografă din București

Un concurs original al revistei „Realitatea Ilustrată” și al marelui case americane Metro-Goldwyn Mayer

Concursul pentru alegerea celei mai bune dactilografă, la Amsterdam.

Concurente, în fața standului cu premii, la concursul pentru „cea mai perfectă dactilografă” a Parisului.

Cu prilejul prezentării a interesantului film american „Soție contra secretară” cu Clark Gable, Jean Harlow și Myrna Loy, se organizează de către revista „Realitatea Ilustrată” și casa „Metro Goldwyn Mayer” un mare concurs pentru alegerea celei mai bune dactilografă din București. Compania Metro Goldwyn a organizat concursuri asemănătoare la Paris și la Amsterdam, stârnind un interes enorm în rândurile miilor de dactilografe ale acestor capitale. Concursul va fi înzestrat cu mari premii. Pentru a participa la acest concurs, candidatele la titlul de „cea mai bună dactilografă a Bucureștiului”, vor trebui să completeze bule-

tinul de înscriere, pe care-l publicăm în această pagină. Amintim că asemenea concursuri organizate în jurul marilor filme, sunt foarte frecvente în străinătate și se bucură de multă faoare. Inițiativa „Realității Ilustrate” se va bucura, fără îndoială, de succesul deplin pe care l-a obținut la Paris același concurs, patronat de marele cotidian „Le Journal”. Amănunte asupra datei concursului și asupra juriului și marilor premii acordate, printre cari va fi o mașină de scris și mai multe permanente la cinematografele Scala și Regal, vor apare în ziarul „Dimineața”.

Myrna Loy, Clark Gable și Jean Harlow în filmul „Soție contra secretară”.

O privire ne tabelă Scherk

TABELA SCHERK

părul	ochii	tenul	putra	farul
blond deschis	albaștri	palid	rosée	blonde rouge
blond deschis	albaștri-bruni	vioi	radet I	corail
blond deschis	căprui	brunet	radet I	divia
blond mijlociu	albaștri-gri	delicat-palid	rosée	corail
blond mijlociu	albaștri-gri	vioi	radet I	orange
blond închis	albaștri-gri	vioi	radet I	blonde rouge
blond închis	albaștri-gri	palid	rosée	
blond închis	albaștri-gri	deschis-delicat	blanche	
blond închis	căprui	brunet	radet II	
brunet	căprui	aproape-incolor	rosée	
brun	căprui-gri	cald-colorat	blanche	
chatoan fonce	căprui	brunet-vioi	radet II	orange
	aproape-incolor		radet I	capri
				india

arată că la ochi albaștri-gri, păr blond, ten vioi — se potrivește pudra Mystikum Rachel I și puțin fard Orange! Dar aceasta este numai un exemplu, căci fie părul blond, brunet sau acojov, pudra Mystikum aleasă după tabela Scherk completează frumusețea Dvs. și ceace este mai important: vă dă o notă personală. Pudra Mystikum în cutii a Lei 35, 75 și 130. Tabela Scherk se găsește în fiecare magazin de specialitate.

Pudra Mystikum

Buletin de înscriere la concursul de dactilografe

Numele și Pronumele.....

Adresa .....

Vârsta .....

Aveți slujbă actualmente?.....

Dacă da, unde? .....

Doamna
Gella Gregorian

Domnul Cuza Hotta

Domnul Inginer
Liviu Ciuley

Domnul
Mișu Gregorian

CINE
TOC

Domnul
Gh. Cristescu

ANUL X No. 508
30 SEPTEMBRIE 1936

10 LEI

1. Procurorul d. Benedict Stoenescu susținându-și acuzarea.

2. Acuzatul d. inginer Liviu Ciuley urmărește calm desfășurarea desbatelor.

3. Familia Cristescu: în picioare d. Cristescu tatăl victimei. Pe bancă (a doua din dreapta) d-na Cristescu, apoi

CINE A UCIS?

d-ra Constantinescu și d-na Gella Gregorian.

4. Pantofarul Constantin Popovici, martor.

5. Servitoarea Titei Cristescu, Maria Suciu, răspunde întrebărilor puse de d. avocat Paul Dunăreanu din partea apărării.

6. D-na Maria Ursea (Sibiu) martoră.

MARELE proces pasional care atrage cu atâta violență atenția cetățenilor și mai ales a cetățenelor — procesul inginerului Ciulei acuzat că și-ar fi otrăvit iubita, pe Tita Cristescu, fosta actriță de o fierbinte frumusețe — merită într'adevăr popularitatea pe care o vedem.

Numai că discuțiile ni se par, în ziare și între cititorii de ziare, mutate din inima dramei în periferiile amorului-propriu dacă nu chiar ale prejudecăților celor mai grosolane. Femeile care se cred nedreptățite de bărbați îl acuză pe inginerul Ciulei, fără să mai caute alte argumente decât convingerea lor intimă că: „Soro, toți bărbații este la fel; el a omorât-o”. În familiile unde există certuri din pricina rudelor mai mult sau mai puțin apropiate, acuzarea a trecut de la inginerul Ciulei, adus acum în fața juraților, asupra surorii și cumnatului nefericitei Tita și argumentul sună aproape la fel cu cel de mai sus: „Soro, cumnatu-su a omorât-o! N'a vrut să mă omoare și pe mine cumnatu-meu, pentru datoria aia de cinci mii de lei pe care o uitasem”?

Întâmplarea a voit să stau de vorbă, într-o familie distinsă, în jurul unei mese de ceai — ceaiul limpezește facultățile intelectuale — cu unul din personagiile cele mai importante la descoperirea, anchetarea și cercetarea cauzelor crimei. Iată concluziile, absolut imparțiale, la care a ajuns atunci numitul personaj:

— „Am renunțat de mult la pretenția de a mă conduce după logică, adică după concluziile mele logice, atunci când e vorba să judec purtarea oamenilor. Eu las faptele să vorbească singure: Nu le silesc să vorbească mai mult, nu le mărginesc înțelesul, oricât ar fi de îngrozitor, de nenatural sau de necrezut.

În împrejurarea care ne preocupă, mi se pare că nu s'a descoperit **niciun fapt** care să vorbească precis, răspicat, neîndoielnic că inginerul Ciulei și-a otrăvit amanta. Presupuneri sunt numeroase și grave, unele uluitoare, dar nu e mai puțin adevărat că faptul cel mai neînsemnat din viața unui om poate da loc la coincidențele cele mai neașteptate. Legea, după mine, nu are căderea să judece coincidențe sau concluzii, ci numai dovezile sigure, faptele în toată goliciunea lor, mai cu seamă când e vorba de un fapt atât de grav cum e o crimă și de o osândă atât de cumplită ca munca silnică la noi, spânzurătoarea, ghilotina sau scaunul electric aiurea.

„Cred că inginerul Ciulei poate fi acuzat; dar poate fi osândit?... ”

„Pun întrebarea, dar mă feresc să răspund, deoarece va fi judecat nu numai de oameni de legi ci și de jurați, deci de sentimente și rațiuni individuale.

„Dar numai inginerul Ciulei poate fi acuzat?... ”

„Fără ca în seama soților Gregorian — sora și cumnatul victimei — să existe coincidențe atât de grave ca cele care apăsă asupra inginerului Ciulei, există totuși presupuneri pe care le poate justifica o minte normală în chip foarte firesc. Dacă facem să intervină caracterul cu deosebire pasional, nervos, al familiei victimei, bănuelile, care cad asupra soților Gregorian, ar putea fi și mai grave. „Nu m'aș mira — a încheiat importantul personaj — ca la Curtea cu juri să asistăm la acuzații reciproce: Inginerul Ciulei să acuze familia, care ar fi răvnit la averea victimei, și familia să acuze pe Ciulei, care fusese părăsit de amantă”!

Lucrurile s'au petrecut întocmai; profeția s'a adevărit — și într'una din ședințe,

procurorul a fost silit să evacueze sala, din pricina pasiunilor contradictorii deslănțuite în timpul debaterilor.

Pentru cei care urmăresc acest proces — desfășurarea uneia din înfățișările cele mai comune, mai triviale și mai tragice ale vieții noastre sociale — acuzarea dintr-o parte sau alta, sau chiar o condamnare, nu mai mulțumesc. Oricine ar fi condamnat sau oricine ar fi achitat în acest proces, în care au intervenit elemente ce depășesc psihologia, voința sau acțele unui ins oarecare, soluția va împăca poate instinctul nostru de dreptate, nu însă și conștiința.

La un moment dat, în timpul depozității mărtoriei Gella Gregorian s'a născut tumult în sală... Publicula fost evacuat cu jandarmi..

O parte din asistență la procesul Ciuley. Femei, femei, numai femei...

Dacă n'ar fi cazut victimă unei răzbunări de o potență egală cu farmecul ei rău întrebuițat, care ar fi fost sfârșitul Titei Cristescu?... Cu siguranță o moarte la fel de catastrofală — cum ne arată povestea vieții atâtor Tite tot atât de frumoase, tot atât de nesățioase — dacă nu prin otravă, în orice caz sub gloanțele de revolver ale unei rivale sau ale propriei ei mâini, în spasmiile unei disperări sau desamăgiri.

A.

Se pare că victima e uitată aproape cu desăvârșire în acest proces de imoralitate al unei societăți prea fericite și bogate, poate tocmai pentru că e victimă. Desigur, nu trebuia să ispășească atât de crunt, cu o moarte umilitoare în floarea vieții, frumusețea ei cuceritoare, pasiunea ei fierbinte pentru bucuriile acestei lumi, ușurința cu care s'a jucat. Dar nu e mai puțin adevărat că farmecul pe care l-a folosit în cercul ei, cu o lipsă tot mai mare de scrupule, trebuia să ducă la dezastre de acest fel — ruină materială sau fizică, nefericiri definitive, în orice caz.

Tita Cristescu putea fi fericită în toate felurile: Avusese succese în teatru, unde forța temperamentului ei găsea expresia cea mai nobilă; câțiva bărbați ar fi fost bucuroși să-i întemeieze un cămin. Nu-i lipsea nici cultura, nici inteligența — și ar fi putut cuceri un loc de cinste în cercurile cele mai subtile ale Capitalei.

N'au fost de-ajuns toate aceste tezaure pe care i le dăruise natura. Setea ei era nesfârșită, exasperată, după avere, după voluptate, după toate nimicurile orgoliului femeiesc — multe bijuterii, mulți amanți.

Acuzatul, inginerul Ciuley vorbind cu avocații săi.

CEL MAI STRĂLUCIT SUCCES AL PARFUMERIEI MODERNE FRANCEZE

L'Amant
DE
COTY

A FOST PUS LA ÎNDEMÂNA TUTUROR CLIEŢILOR ÎN MOD ABSOLUT GRATUIT

Numai pentru scurt timp, cu începere dela 20 Septembrie crt., fiecare cutie originală de pudră COTY are ca supliment **GRATUIT** una sticlă din acest parfum.

PRODUSE ORIGINALE COTY
PARIS

CUTIA 130 LEI

FLORILE DE NUNTĂ AU IMPODOBIT MORMÂNTUL MIRESEI

Se petrec în lumea aceasta, la câțiva pași de noi, tragedii care-ți opresc mintea'n loc și care te fac să nu mai percepi rațiunea de a trăi. O fată tânără, nespus de frumoasă, înconjurată de dragostea tuturor acelor care o cunoșteau, divinizată mai ales de părinții ei, al căror singur copil era, își găsește o moarte pe cât de neașteptată, pe atât de sfâșietoare.

La ora 12 a. m., într-o zi cu soare primăvăratic, și-a pus vălul de mireasă, promițând să-și lege pentru totdeauna viața, de omul pe care-l iubea.

Pe când în casa părinților ei, invitații, cari veniseră să petreacă la nuntă, nu plecaseră încă, la numai 100 klm. depărtare, pe șosea, parbrise-ul mașinei, cu care plecase să-și petreacă luna de miere, se oprea criminal în gâtul fraged al Margaretei Ștefănescu-Mincu, provocându-i o

moarte instantanee și cumplită. Ar însemna să comitem o impietate dacă am descrie în fraze de roman lacrimogen nesfârșită durere pe care au avut-o părinții biete fete, ca și toți acei cari au cunoscut-o. Vom spune doar că la înmormântarea ei au asistat peste 5000 oameni și mulți, foarte mulți dintre aceștia n'au cunoscut-o.

Au venit copleșiți de puternica impresie pe care a făcut-o asupra tuturor această sfâșietoare nenorocire.

Fotografiile noastre înfățișează pe Margareta Mincu în rochie de mireasă și alături de soțul ei, trei ore înainte de fatalul sfârșit. Apoi câteva scene dela înmormântare, printre cari mormântul proaspăt, având de jur împrejur coșurile de flori primite de nefericita mireasă, cu 48 de ore mai devreme, la nuntă.

Redați dinților Dv. albeață și strălucire

Știința a stabilit că microbii bucali sunt cauza petelor și cariei dentare. Dacă antiseptizați gura cu Kolynos, primejdia microbilor e înlăturată. Pe măsură ce îi periați cu crema Kolynos, dinții capătă strălucirea și albeața naturală, dând zămbetului un deosebit farmec. Intrebuințați un cm. de Kolynos pe o periută uscată — veți rămâne surprinși și încântați de rezultat. Cumpărați tubul mare — e mai convenabil.

KOLYNOS
CREMA DENTARĂ

IN CAUTAREA MORMANTULUI LUI ION LUCA CARAGIALE

HAIDEM la Caragiale — ne spune domnul Paul Gusty. Și, în monom, ne facem loc printre șiruri de morminte, altele mai îngrijite, altele uitate de oameni și pare-se și de Dumnezeu. Veșnica neegalitate! Mormântul marelui Ion Luca, înconjurat de un grilaj de fier, este simplu și are ceva din mormintele vechiului cimetir din Praga. Dacă mormântul lui Eminescu continuă să fie loc de pelerinaj pentru amorozații romantici, cari se simt musai obligati să-și sgârie numele pe soclu, în schimb mormântul lui Caragiale, mult mai pîtit, este puțin frecventat.

Nu există nici monument, nici piatră funerară. O simplă placă de marmoră, înconjurată de merisori. Placa are gravată:

ION LUCA CARAGIALE
Ianuarie 1852
9 Iunie 1912

Dacă în privința anului morții celui mai de seamă scriitor de teatru român, nu există controversă, în privința datei nașterii, întocmai ca la Eminescu, circulă mai multe versiuni. Acum

Mormântul lui Caragiale la cimetirul Bellu.

Săracu! S'au găsit în cameră peste o sută de mucuri de țigări, pe care le fumase înainte să moară. Săracu! Să mergem mai departe!"
Și d-l Gusty, mutându-și bastonul pe celălalt braț, și-a tres cu putere mustățile-i stufoase...

IOAN MASSOFF

Un portret al lui Ion Luca Caragiale.

e adevărat că cea mai mare parte din biografia autorului „Scri-soarei” își încep astfel povestirea: „Ion Luca Caragiale s'a născut în ziua de 29 Ianuarie 1853 la ferma părin-tească din satul Mărgineni, județul Prahova. Tatăl său s'a lucrat foarte mult când a aflat că soția lui a dat naștere unui băiat și că astfel familia nu se va stinge”. Năpădit de amintiri, d-l Gusty povestește:

„Să vezi ce mi s'a întâmplat și cu moartea lui Caragiale. Pe la sfârșitul stagiunii mă trimite Bacalbașa, pe vremea aceea direc-tor al Teatrului, la Berlin, ca să aleg costume pentru „Ali Baba”, piesa lui Mircea Demetriade. Eu plecasem înainte, iar Bacal-bașa trebuia și el să vie la Berlin

peste câteva zile. Tocmai pe vremea aceea se găsea a Berlin și Caragiale. Aveam de gând să mă duc să-l văd căci îi aflasem adresa dela tânărul Costică Nottara. Dar nu știu cum s'a întâmplat că de abia a treia zi dela sosirea mea la Berlin am hotărît să mă duc să-l văd pe lăncu.

În aceeași zi însă, spre marea mea surprindere, primesc dela Bacalbașa o tele-gramă cu acest laconic cuprins: „Cumpără o coroană pentru Caragiale”.

Cu adevărat nu știam ce să cred. Ce fel de coroană trebuia să-i cumpăr?

Îl știam pe Caragiale mare amator de cadouri și pentru a-și prilejui primirea lor avea obi-ceiul să-și organizeze foarte dese aniversări, mai mult sau mai puțin plauzibile. În aceste ocazii, mare calamburgiu, avea grijă să-și spună: „Știi, eu sunt cam japonez și n'aș refuza un „mi-cadou”.

În sfârșit o iau spre adresa unde știam că stă Caragiale. În fața porții îmi iese înainte un tip de portar neamț, cu nelipsita-i pipă în gură:

— Mă rog, aci stă Caragiale? — îl întreb eu.

— Aici stă! — îmi spune portarul dând din cap.

— E bine sănătos?

— Acum e foarte bine! — îmi spune el cu un aer de filosof.

— Pot să-l văd? Nu doarme?

— Doarme de aseară, nu știu dacă s'o mai scula vreodată.

Vă închipuiți mirarea mea, când am aflat că murise Caragiale.

A doua zi merg la cimetir și aci nimeni nu era în stare să-mi dea o informație.

Dar deodată mă văd apostrofat de un domn care s'a recomandat Danielopol. „Domnule Gusty, am auzit că a murit Caragiale și am venit să-l văd”.

În capela cimetirului erau trei coșciuge cu ca-pacele pe deasupra.

Care o fi Caragiale? — aceasta e problema. Am început să tragem la sorți și într'un târziu l-am identificat.

Cine știa la Berlin că murise un mare scriitor român?

După puțin timp l-au adus aici, de unde ni-meni nu l-a mai mișcat.

Și d-l Gusty, mutându-și bastonul pe celălalt braț, și-a tres cu putere mustățile-i stufoase...

fost o vreme...
...când ea nu întrebuița

Pasta de dinți **NIVEA**

Acuma este o plăcere a privi dinții ei de o albeață frapantă, sănătoși și rezistenți. Pasta de dinți Nivea, fabricată din cele mai alese materii prime, curăță dinții radical și întreține respirația proaspătă.

Spunează ușor, având un gust excelent.

Cotețul porcilor este lipit de casă și copiii, cari stau, fără sfidă, în jurul cotețului, își otrăvesc sângele, zi de zi, cu mirosurile ucigătoare.

S.O.S

Periferia!

Acolo unde gâlgăie mizeria, unde domnește molima și inaniția, unde vegetează crima și furtul și unde se minează viața socială a Capitalei, LA PERIFERIE, cât mai neîntârziat, trebuiesc îndreptate toate privirile.

Magazia care se vede în fund este de închiriat; 80 lei pe lună cu pat și cu saltea.

S. O. S. I PERIFERIA!

Este strigătul de desnădejde pe care trebuie să-l scoată fiecare cetățean care-și dă seama de înspăimântătorul proces ce se desfășoară la periferie, pentru ruina din temelii sale cele mai trainice, a vieții sociale a metropolei noastre.

Avem o Capitală care, în aspectele sale mari, arată aidoma multora din metropolele europene: este mare, înfășurată de populațiune, uriașă în construcții, frumoasă și, în fine, suficient de bine înzestrată ca așezare geografică. Dar toate acestea, am spus, în aspectele sale mari. Privită în amănunt însă, înfățișarea Capitalei noastre este cu totul alta, opusă nedorită. Și amănuntul în înfățișarea Capitalei este marginea, periferia, care ascunde în ea rugina aceea ce-i roade viața din toate laturile: mizeria, cu tot ansamblul său de manifestări îngrozitoare: molima, foamea, crima și furtul.

Se lucrează de ani de zile, cu râvnă și cu dragoste, pentru ridicarea fizică și spirituală a Bucureștilor; se lucrează cu râvnă dar fără tactică și fără logică. Toate eforturile și toate intențiunile, de totdeauna, s'au realizat, în exclusivitate, numai în centrul Capitalei. S'au extirpat dărăpănăturile insalubre, înălțându-se palate uriașe; s'au croit străzi și bulevarde largi, secându-se băltoace și acoperindu-se gropi; s'a schimbat înfățișarea orientală a străzii; s'au întemeiat moduri de con-

Copilașii stau afară la aer, pe prispa casei; prispa este chiar în stradă.

viețuire, practice, sănătoase și occidentale. Urbanistica și reforma vieții sociale, s'au abătut ca un torent vioiu și necruțător, numai în centrul Capitalei. La margine însă, la periferie, nu s'a făcut nimic.

Luxul de atenție care s'a dat centrului a produs, cum era și firesc, un dureros regres al periferiei. Aceasta, mai întâi pentru că răul existent în viața periferiei, mizeria, a fost tolerat prin neglijență și deci s'a dezvoltat în voie și mai apoi, pentru că i s'a adăugat acestuia, răul alungat peste periferie de civilizarea și însănătoșirea centrului. S'a măturat bine și frumos la mijloc, gunoiul a fost lăsat pe margini însă, în descompunere. Tot ce a fost pleavă, murdar și nesănătos, a fost aruncat peste periferie, îngroșându-se astfel stratul de mizerie care-i stă la temelie. Fizicul care-și tușea plămânii sub acoperișul casei insalubre din centru, a fost transplantat, prin exproprierea casei, la periferie, în mizeria echivalentă pungii sale, vechiul loc devenind, prin emancipare, lux; borfașul care sălășluia în întunecul subsolului aceluiași imobil, a trecut grăbit mai departe, la periferie, vechiul loc inundat acum de lumină fiindu-i neprielnic: băcănia infectă care îndeplinea oficiul de propășire a bolilor, s'a mutat din bătaia rigorilor sanitare, tot la periferie, unde nu veghează nimeni, și așa mai departe. În felul acesta mizeria periferiei s'a îngroșat, ca efect al propășirii centrului și acum macină mai în plin, mai repede și mai cu efect, fără stavilă, tot ce-i cade în cale, amenințând apoi spre centru, distrugând țesuturile vieții sociale a acestui mare așezământ: București.

„PESTE ȘINĂ”

Esteții urbanistice noastre au căutat să hotărască o

Așezarea aceasta omenească Dis de dimineață, când nici nu-i pe marginea unui lac nu miște încă bine de ziuă, ci pe una din nenumăratele gloata locatarilor acestor străzi ale periferiilor, unde băltoacele nu se usucă niciodată, să-și primească puțin plămânii otrăviți de duhoarea dinăuntru.

delimitare a Capitalei: până aici să fie municipiul, până aici suburbia, până aici periferia... casele cu etaje până aici, casele fără etaje de aci încolo. Periferia, în planul acesta, era sorocită să fie departe, acolo unde cetățeanul să-și poată construi locuința cât mai mică și cât de subredă. Dar treaba n'a mers așa cum s'a hotărât. Periferia, printr'un inexplicabil fenomen, a rămas, s'a pripășit și s'a desvoltat mai ales în jurul liniei ferate care face centura orașului. Urbanistica, după ce a orânduit centrul cum nu se putea mai bine, a depășit linia ferată și fără să-și dea seama pe unde trece și ce lasă în urmă, pe lângă aceste linii, a mers mai departe, spre suburbii, înființând acolo cartiere frumoase și mari, cartiere cari urmau să sufere, mai aspru decât centrul, pe de-o parte vecinătatea pariculoasă a periferiei dela șină și pe de altă parte vecinătatea periferiei dela suburbie.

„Peste șină”!

Cititorul, pentru ca să-și dea seama de adevărul rândurilor de față, n'are decât să treacă „peste șină”, oriunde: la Ghencea, la Pantelimon, la Colentina, la Grivița sau la Regie. Pretutindeni, de jur-împrejurul Capitalei, pe lângă șină, va vedea cum se prelinge în lături mizeria crasă ce fecundează din belșug tot ce este mai rău, tot ce dăunează vieții civilizate a mării noastre Capitale.

Eu am trecut „peste șină” pe la toate barierele. Despre vecinătatea fiecăreia aș putea releva atât cât să întocmesc un roman în fascicole. Pretutindeni însă subiectul este același: mizeria, mizeria, mizeria. De aceea, atât cât îmi permite spațiul acesta, voi însemna numai unele cazuri; pe cele mai uluitoare, pe cele mai de necrezut.

STRADA LĂUTARI

Bariera din calea 13 Septembrie este desigur, situată mai în interiorul Capitalei decât oricare alta. Deci, periferia plantată pe de lături șinei care taie această mare arteră este, pe drept cuvânt, cea mai centrală și deci cea mai periculoasă. S'ar putea crede, așa

Familia s'a mărit și e nevoie de o nouă încăperez; iată-o că se construiește.

Înșirați pe pat, în stradă, copilașii periferiei lăncezesc lihiți de foame, așteptând mila rarilor trecători.

dar, că pentru acest considerent, s'a dat o mai mare atenție străzilor cari întocmesc aci periferia, spre a le civiliza și însănătoși. Lucrurile stau cu totul altfel însă. Tocmai aci, neglijența s'a dovedit mai mare: la periferia barierei 13 Septembrie, există, incontestabil, cele mai mizere străzi din Capitală. Am ales, la întâmplare, una pe care s'o cercetez mai de aproape: strada Lăutari.

Pitulată în umbra imobilelor înalte, luminoase și curate din marea cale 13 Septembrie, această stradă Lăutari, lungă de circa 60 metri, are, în total, pe o parte și pe alta, patrusprezece clădiri, pe cari dacă le-ai vedea de departe, fără decorul murdar al locuitorilor, le-ai crede mai degrabă o colonie de grajduri și cotește pentru animale, decât case de locuit, pentru oameni, așa cum se pretind a fi. În aceste patrusprezece clădiri își au adăpostul aproape 190 de suflete, adică 12—14 sub un acoperiș. Cum imobilele n'au mai mult de două încăperi, se înțelege că într'o singură incintă stau două și chiar trei familii. Fiecare cu patul său. Un pat mare, de scânduri, cu paie, colo lângă fereastră, pentru familia lui „nea” Vasile (tata, mama și cinci copii); un alt pat, tot așa de mare și de plin de paie și insecte, dincolo, lângă ușă, pentru familia lui „nea” Gogu, la fel de numeroasă. Dacă familia este mai puțin numeroasă, atunci, colțul de pat liber este închiriat, pentru 60 sau 80 lei pe lună, cui se găsește.

Acolo, pe paturile acelea se consumă viața familială a periferiei Capitalei noastre; acolo se naște vlăstarul familiei, acolo crește, acolo boală, acolo moare: înghesuit între ai lui; copila între trupurile murdare ale tatălui și fratelui, mama tot mai mult încolăcită de brațele băiatului care crește, se mărește și nu știe ce vrea când simte lângă el căldura trupului matern.

Acolo, pe paturile acelea, se naște molima care, trece strada cu repeziciune, din casă în casă și apoi scoate capul și se fofilează mai departe, în inima metropolei, din toate părțile deodată.

Acolo, pe paturile acelea și afară, în praful străzii, unde viața periferiei, în divertiment, își urmează cursul, acolo se minează, din temelii sale cele mai trainice, sănătatea marelui oraș care se numește cu mândrie București: cea mai proaspătă, cea mai curată și cea mai scilpitoare metropolă din Europa.

DE-A-LUNGUL ȘINEI

Dar periferia, din nefericire, nu macină numai sănătatea Capitalei. Ea fecundează, ocrotește și desvoltă pe cei cari vor concura, cu succes, la distrugerea siguranței cetățenești. Acolo, la periferie, este școala crimei și a furtului. De-a-lungul șinelor vezi sute și sute de clădiri fără de identitate bine definită, clădiri cari au ieșiri în toate direcțiunile și cari nu aparțin precis nici uneia din ulițele prin cari intri în ele. În aceste clădiri se ascunde, fără teamă, atât ucigașul care a lăsat în fuga sa, un cadavru pe linia ferată, cât și borfașul care a dat raită prin imobilele din strada vecină, strada cartierului nou, civilizat. În casele acestea fără identitate, înșiruite de-a-lungul șinelor, nu știe nimeni câtă lume stă și când stă. Proprietarul, de obicei gazda complice, spune totdeauna că n'are chiriași. Și nu i se poate dovedi că are. Este atâta liniște și pustiu, ziua, în casele acestea! Dar numai ziua. Noaptea în schimb, viața de întuneric a răufăcătorilor, pulsează aci cu intensitate și repeziciune.

Nicio razie făcută la periferia șinelor n'ar rămâne fără roade. Poliția însă, ca și urbanistica, trece peste șină, nepăsătoare, și-și încovoie biciul peste cumințenia, relativă, dar îngerească față de periferia șinei, a suburbiilor.

STRADA LINA VĂDUVA

Mizeria, ca să se poată numi într'adevăr mizerie, trebuie să aibă cele trei nuanțe bine definite: molima, crima și inaniția. De aceea am fi greșit numind periferie cartierul șinelor, dacă n'am fi găsit în el și ravagiile foamei. Din nenorocire însă

foamea acestei periferii depășește, cu mult, molima, crima și furtul; acestea sunt periodice, în timp ce foamea este continuă. Ca să-ți vezi cum stăpânește foamea populațiunea periferiei, nu-ți trebuie decât o aruncătură de ochi peste una din străzile de „peste șină”.

Unul dintre cele mai înduioșătoare cazuri de inaniție se poate vedea, alegând din belșugul de cazuri ale cartierului **Sebastian**, pe strada **Lina Văduva**, „peste șină”, la doi pași de bariera Rahovei: un locuitor care are șase copilași. Ca să-i hrănească pe toți, bietul om munceste, împreună cu soția sa, de dimineața până seara. Așa dar copiii trebuie să rămână singuri, uneori chiar toată ziua. Ca să-i închidă în

magazia pe care o locuiește, nu se poate; acumă vara este cald și în afară de aceasta nu i-ar vedea nimeni și n'ar avea cine să le dea câte ceva de mâncare. Curte nu are că i-ar lăsa acolo. Cum strada este mare și nu prea trec vehicule pe ea fiindcă toată nu-i decât un lac mare și adânc, s'a socotit omul și a instalat lângă gard, pe „trotoar”, un pat de scânduri și o putină cu apă. Pe patul acesta lăncezesc toată ziua cei șase copilași și întind mâna rarilor trecători, pentru o bucată de pâine sau de pepene; să aibă cu ce să-și potolească foamea la prânz și să le mai rămână și pentru deseară, poate mama și tata n'or fi găsit de lucru și se vor înapoia acasă lihiți de foame, fără pâinea și snopul de ceapă obicinuit.

* * *

Aceasta este periferia Capitalei: o lume care se naște, trăiește și moare în mizerie; într'o mizerie din care nu poate ieși singură, fără ajutorul celor cari sunt dator să i-l dea; o lume preocupată, fără întrerupere, de amarul zilei de mâine; o lume care nu cunoaște altă plăcere decât mâncarea, plăcere pe care o au cu multă trudă și cu mult sponciu; o lume care nu cere lui Dumnezeu, în rugăciunea de seară, decât sănătate și colțul de pâine pentru foamea zilei de mâine; o lume care fiind lăsată afară din veghea civilizației, nu se sfiește să prade și să omoare. Și toate acestea pentru că acei cari sunt puși să civilizeze fizicul și moralul Capitalei, trec mai departe „peste șină”, uitând să-și arunce privirea spre cartierele acestea, unde o populație nevoiașă lăncezește în gunoaie, boală în case insalubre sau moare de foame, în stradă, pe paie.

S. O. S. ! Periferia !

Acolo unde gâlgăie mizeria, unde domnește molima și inaniția, unde vegetează crima și furtul și unde se minează viața socială a Capitalei, la periferie, cât mai neîntârziat, trebuiesc îndreptate toate privirile.

Centrul Bucureștilor este luminos și măreț; mai măreț poate decât al Londrei, Parisului și Berlinului. Deci, acum, cu o clipă mai repede, târnăcopul, biciul și asistența socială trebuie să plece din centru la periferie.

ION MUNTEANU

REALITĂȚILE SĂPTĂMANEI

Serbările dela Blaj. — Președinții „Astrei”. — Familii macedonene în Ardeal. — Nicolae Titulescu și George Enescu. — Despre legionari

Cu participarea Suveranului, a guvernului, a ierarhilor ortodocși și greco-catolici, s'au sărbătorit, de curând la Blaj, trei sferturi de veac de când ființează „Astra”, asociație pentru cultură a poporului român din Transilvania, întemeiată din inițiativa tribunului dr. Ion Rațiu, de către mitropolitul ortodox al Sibiului, Andrei Șaguna și mitropolitul unit al Blajului, Șulutu. Afirmare a conștiinței naționale, pe toate țărmurile, societatea aceasta, pe care au prezidat-o fiii cei mai iluștri ai Ardealului, a ținut, mai mult decât orice organism politic — căci dacă politica poate fi multiplă, cultura e una singură — **Astra** a ținut trează conștiința națională, pregătind sufletele, contopindu-le în așteptarea marelui zile a desrobirei, a unirei.

George Enescu.

Nicolae Titulescu.

Nu se putea mai nimeri loc pentru desfășurarea aniversării acestei fundațiuni a mitropolitului ortodox din Sibiu, decât Blajul Românilor de rit latin! **Unire**, cuvânt ce n'a fost spus destul, va trebui repetat necontenit și de aci înainte, căci e nevoie de ea pe toate ogoarele acestei țări.

Marii cărturari, un **Timotei Cipariu**, un **Barițiu**, s'au perindat în fruntea „Astrei”. Astăzi d. dr. **Iuliu Moldovan** conduce cu demnitate acest important laboratoriu de spiritualitate, în slujba căruia au activat un **Vasile Pop**, **Iacob Bologa**, **I. Micu Moldovan**, **Alexandru Mocioni**, **Andrei Bărseanu**, **Vasile Goldiș**, ca președinți și toți scriitorii, preoții, învățătorii, toată intelectualitatea Ardealului, smeriți și harnici ucenici.

Nu pot încheia această scurtă evocare, fără să vorbesc de aghiotantul lui Avram Iancu, nobilul **Iosif Sterca Suluțiu de Cărpiniș**, care a fost și el președinte al „Astrei”. Pe omul acesta frumos, cu mustața și părul alb, întreg, am avut norocul să-l cunosc. Am locuit un an alături de el, în casele „Astrei” din Sibiu, pe la 1908, când eram, ca și azi, un modest slujitor al condeului.

Inchipuiți-vă în locul meu și veți simți emoția mea pioasă când strângeam mâna bătrână care strânsese mâna lui Avram Iancu!

Ctitorul „Astrei” mitropolitul Andrei Șaguna e înmormântat la Rășinari, frumosul sat românesc de lângă Sibiu, unde s'a născut și dl. Octavian Goga, fost secretar general al Astrei.

Originar din Macedonia, Andrei Șaguna a fost păstorul cel mai luminat, părintele sufletesc, întemeietorul celor mai multe așezăminte spirituale din Ardeal.

Acum cinci pătrare de veac, sub urgia pașalelor albano-turcești au pornit din munții Pindului, din Moscopole și Boboștița, numeroase familii creștine, unele spre Elada, altele spre Muntenia, Transilvania și Banat.

În pătura conducătoare a Vechiului Regat sunt foarte mulți urmași ai acestor fugari.

Dincolo de munți, familiile cele mai ilustre se trag tot dela Pind: **Șaguna, Dumba, Mocioni, Gojdu...** Părintele **Murnu**, tatăl profesorului și al pictorului, care a păstorit îndelung la Budapesta, era macedonean și el.

* * *

Alături de **Nicolae Titulescu**, răsplătit cu ingratitude, pentru tot ce a făcut spre binele acestei țări, un alt mare Român, care ne-a dus faima peste hotare, **George Enescu**, la rândul său, cunoaște vitregia păturilor noastre conducătoare. Anul acesta, Opera Mare din Paris i-a montat cu un fast neobișnuit și i-a cântat pe „Oedipe”, la care maestrul a lucrat un sfert de secol. Am auzit-o transmisă prin radio, și, cu puținele noastre cunoștințe muzicale, am simțit că această tragedie lirică nu este un lucru care se poate asculta în toate zilele. Am primit, apoi, cu entuziasm, verdictul criticii autorizate, care afirma că opera lui Enescu e tot ce s'a scris mai de preț în muzică de vreo trei decenii încoace, adică din vremea lui „Pélleas et Mélisande” de Claude Debussy și dela operele pe cari le compunea pe la 40 de ani Richard Strauss.

Este o mare cucerire românească această alăturare a unui nume românesc de titanii muzicii occidentale. Ea ne onorează mai mult decât toate activitățile politico-diplomatice-culturale, cari ne-au costat sute de milioane și miliarde, dela războiu încoace, fără prea mari efecte.

Străinii ne fericesc că avem un George Enescu. Noi, oare, ne dăm noi seama de măreția faptului? Mira-m'aș. Pe Român nu-l sperie decât omul cu bani mulți și cu trecere la guvern. Iată, s'au scurs luni dela această sărbătoare și de Enescu nu mai vorbește nimeni. Se auzise că a fost numit director al Filarmonicei din New-York.

Călătorie bună! Oceanul să-i fie favorabil...

Te pomenești că avea pretenția să vină în țară și să-l primim la Jimbolia cu flori și cu fotografii?...

(Citiți continuarea în pag. 17)

Stupii dela Protosinghelu.

Batalionul TACERII

GLORIA ȘI TRAGEDIILE MISIONARILOR

DE câteva sute de ani, pâlcuri din ce în ce mai dese de misionari sosiți cu trudă din toate unghiurile universului, se silesc zadarnic să pătrundă în Tibet, regiunea cea mai misterioasă din lume apărută ca o fortăreață haotică de lanțul monstruos al șirurilor de munți și de imensitatea descurajatoare a deșertului, fără potrivnică oricărui contact cu civilizația apuseană.

Acești pelerini neosteniți, vajnici purtători ai Cuvântului divin, însuflețiți în menirea lor de o încredere mai dărză decât granitul, așteaptă să-și înceapă opera de evanghelizare în patria Lamalelor. E ceva fatal

și nespus de tragic în priveliștea atâtor oameni ce-și irosesc o viață întreagă privind cu încăpățănare meterezele mute așezate ca o stavilă neîndurată în calea lor și mulți, dacă nu se sting înainte de vreme, îmbătrânesc acolo fără mângâierea de-a fi întrezărit măcar zorile unor nădejdi de biruință...

Și priveliștea aceasta, intrucâtva, e soarta tuturor misionarilor, cărora nicio piedică, nici o jertfă, nicio primejdie nu e în stare să le sdruncine credința că într-o bună zi tot vor răzbate acolo ducând scânteia milei și a bunei învoiri mai întâi în sufletul indivizilor, iar cu vremea, în acela al popoarelor.

Anevoie se desrădăcinează în-

doiala și neîncrederea din sufletul sălbaticilor. Nu degeaba misionarul William Carey, cel dintâi care a izbutit să facă o spărtură în zidul ridicat pentru apărarea propriilor ei interese de către „East India Company”, a fost poreclit „întâiul din periculoasa armată a maniacilor care a încercat prefacerea Indiei”. Sfântă manie, pilduitoare nebunie ce se manifestă prin opere de civilizare, de educație, de asistență socială, de descătușare din cele mai josnice forme de viață, de înălțare materială și spirituală l...

UN ROMAN DE AVENTURI

Drumul străbătut de acești mis-

De Foucauld a fost ucis, fără să bănuiască, de arma unui beduin.

Misionar în mijlocul unui trib de negri, în Africa.

tici purtători ai cuvântului lui Crist, e presărat cu victime, eroi și martiri, la cari făclia credinței se întovărășește cu un curaj rece, hotărât să înfrunte în tăcere neajunsurile, suferințele lipsurile de orice soi și chiar moartea. Ar fi destul să amintim călătoria unui grup de preoți francezi, plecați spre Siam în secolul XVII-lea, spre a se vedea ce imensă forță spirituală îmbărbătează sufletul acestor oameni. Modestul pluton de pionieri moderni ai misiunilor în Orient a fost adunat sub conducerea Părinților Pallu și Lambert, cari întemeiază o asociație pentru răspândirea Evangheliei, existentă și astăzi, cu numele de Societatea misiunilor străine din Paris. Greutățile întâmpinate de ei spre a ajunge în Orient

sunt de necrezut. Pe vremea aceea, Franța n'avea vapoare, Portugalia refuza să imbarce misionari francezi, iar Olanda, guvernată de protestanți, nu voia să transporte preoți catolici. Atunci Pallu întemeie „Compania Franceză a Orientului și Madagascarului” și multe doamne din aristocrație oferă aur pentru construirea unui vapor destinat Orientului. Olandezii, cărora le fusese încredințată construcția, pe semne că ghiciră scopul pentru care era menită corabia; adevărul este că, din întâmplare sau altceva, ea se scufundă chiar la câteva clipe după ce se depărtase de coastele Olandei. Misionarii hotărâră atunci să plece spre continentul asiatic și opt porniră la drum, dintre cari cinci au murit în cursul călătoriei.

Din Franța, navigară spre insula Rhodos și apoi spre Alep, în Siria. Ajunși acolo, întâia lor preocupare spre a scăpa de persecuții, a fost aceea de a intra într'un magazin unde, cu ajutorul neguțătorilor venețieni, stabiliți de multă vreme în partea locului, cumpărau costume turcești cari le-au înlesnit să treacă aproape neluați în seamă pe teritoriul musulman.

Alăturându-se unei caravane ce se îndrepta spre Persia, își continuă drumul pe cămile; dar, când intrară în deșert, într-o noapte, în vreme ce se adăposteau într-o vale pustie, se pomeniră atacați de o bandă de tâlhari curzi. Răcnete de războiu de o parte și de alta, apoi se încinse o luptă crâncenă târindu-i și pe misionari în iureșul ei, luptă care se încheie cu înfrângerea bandiților. Dar când misionarii porniră din nou la drum, fără nicio gardă, deoarece arabii refuzaseră să-i întovărășească mai departe, fură atacați pentru a doua oară de bandiți și, de rândul acesta, trebuiră să plătească o sumă mare spre a salva restul bagajelor. Hotărâră atunci să meargă în grupuri deosebite și după ce traversară însfârșit Persia, iată-i îndreptându-se cu o barcă spre coastele Indiei. Marșul lor prin peninsula indiană continuă nestingherit și ajung, pe mare, în Birmania, iar de acolo pe uscat, la Ajuthia, pe atunci capitala Siamului. Grupul condus de Lambert sosia acolo după 25 de luni dela plecarea din Paris, iar la un an și jumătate mai târziu se întâlnea cu oamenii de sub conducerea lui Pallu. Unul din cei trei inși morți în India, a fost găsit de frații lui purtând o cămașă de lână, cu pieptul și brațele legate în lanțuri grele. „Veșnic vom fi ceea ce am fost în viață” fuseseră ultimele lui cuvinte.

Episoade dramatice din odiseea misionarilor s'ar putea cita cu sutele: unele din ele sunt adevărate pagini de roman. În Africa orientală, cei dintâi misionari au fost trimiși pe la jumătatea veacului trecut. Când **Sierra Leone** a fost anexată de Anglia, țara aceasta era locuită de sclavi liberați, indigeni și irlandezi deportați. Misionarii, călăuziți de întemeietorul asociației lor, episcopul **Marion de Bresillac**, ajunseră în **Freetown** în anul 1858. În scurgerea a opt luni de zile clima nimicise cu desăvârșire

grupul misionarilor: câțiva fuseseră nevoiți să se întoarcă în patrie, alții muriseră de pe urma molimelor, printre cari însuși episcopul. Acesta se stinsese cel din urmă, într-o izolare atât de tragică încât, din lipsa preoților catolici, slujba funebă a trebuit să fie oficiată de episcopul anglican. La câțiva ani mai târziu, când sosiră acolo alte elemente, protestanții traseră clopotele bisericii lor spre a atrage poporul la luptă împotriva **Anticristului**. Zelul și spiritul de sacrificiu al misionarilor, la care se adăugă un bun simț din partea autori-

tăților locale, reușiră să înlăture orice posibilitate de conflict care ar fi putut să se transforme în acte de adevărat măcel...

O DRAMĂ IN SAHARA

O victimă celebră a apostolatului în deșertul **Saharei** a fost **Charles de Foucauld**, ucis acolo în 1916.

La vârsta de șaptesprezece ani, el nu era decât un tânăr fără căpătâi; la 24 plecă în Algeria cu Regimentul 4 de Husari și dobândi mare faimă pentru vitejiile lui militare. Urmăa câteva

îndrăznețe explorări în Maroc și apoi convertirea religioasă. Din cadrele oștirii trecu la preoție, dela atracțiunile mondene la viața de pustnic, mai întâi în Palestina și în urmă la **Tamanrasset**, o mică oază cu 20 de colibe roșii uitată la sute de kilometri în inima deșertului. Se bucura de respectul bandelor de jefuitori cari ațineau drumul caravelor, dar în cursul unei lupte, unul din aceștia îl lăsă prizonier în mâinile unui flăcău de 17 ani, **Sarmi** a g **Thorax**. Nerăbdător să-și ajungă tovarășii de jaf, fiara aceasta se apropie, nesimțit, pe la spatele omului care-i iubea atât de mult neamul, rezemă pușca în ceafa lui de **Foucauld** și-l ucise pe loc. Memoria lui e venerată de locuitorii deșertului ca și aceea a unui marabut. Neînchipuit de barbară a fost masacrarea misionarilor la **Tien-Sin**, în 1870. Ura manifestată

față de preoții misionari, despre cari se șoptea că ar fi uneltele dominației străine, întărită sufletele păgânilor astfel că în scurtă vreme începură să circule învinuiri grozave. Indigenii spuneau că în azilul orfanilor misiunii, surorile preparau în taină doctorii cu ochii copiilor, că născocseau băuturi magice cu sângele fetelor încredințate grijii lor, că pe mulți din cei adăpostiți acolo îi jertfeau noaptea unui sângeros zeu occidental. Plebea, îndârjită de asemenea svornuri cumplite, într'un palid amurg de Noemvrie, năvăli în azil înarmată cu pumnale și cuțite, măcelărind doi preoți, zece surori, pe consulul francez precum și alte 45 persoane...

ALTE ORORI

Dar odiseea cea mare a misiunilor s'a petrecut în anii din urmă

Un șef de trib chemându-și supușii.

Tip de sălbatec.

Copiii unui trib de negri învăță, după o metodă pedagogică specială, aritmetică.

O întâlnire în junglă între un Sălbatic și un misionar.

...făci au găsit un cadavru viu, care pierduse obișnuința mersului.

în China. Iată că aflară izbucnirea primelor încăerări, un cuvânt de ordine se împrăstie printre episcopi: să rămâie la locurile lor, să nu părăsească turmele de credincioși. Însă prețul acesta a fost scump plătit: 33 misionari uciși, alte câteva zeci făcuți prizonieri de bandiți, iar mulți avură de îndurat batjocoriri neomenoase, pagube și chinul unei vieți de fatală nesiguranță, zi cu zi, lună cu lună. Cățiva au fost ținuți, luni întregi, în cea mai dureroasă captivitate ca de pildă **Părintele Waguette** dela **Societatea din Paris**, care a trăit legat de un stâlp mai bine de cinci luni, iar în ziua când sosiră liberatorii, aceștia n'au mai găsit decât un cadavru viu. Pierduse cu desăvârșire uzul picioarelor, astfel că a trebuit să fie dus în spinare. Și iată episodul sângeros al misiunii din **Tingchow**, petrecut în **ianuarie 1931**. În toată noaptea, o hoardă de fanatici atacă misiunea, trecând-o prin foc și sabie, jefuind, măcelărind și nimicind totul. Înconjurat încă de cadavrele fraților lui omorâți în chip așa de mișelesc, nuntial apostolic din **Tingchow**, dominican german, scria după prăpădul petrecut în misiunea lui, la **25 ianuarie 1931**: „**Via Domnului e distrusă; noi însă nu disperăm...**”

VICARIATUL SÂNGELUI

Alte evenimente în China sunt deosebit de impresionante. În **Ichang**, care pentru persecuțiile suferite de misiuni a fost

supranumit „**vicariatul sângelui**”, masacrele nici nu se mai numără. Acum doi ani, după cum istorisește, doctorul **Duncan Mac Lean**, membru al misiunii medicale în China, care se afla la fața locului, bandiții au pus stăpânire pe reședința unei misiuni aparținând bisericii anglicane, la **Yunnan-Fu**. Lupta între bandiți și trupele regulate se desfășura aprigă pe acoperișurile caselor. Când bandiții își dederă seama de importanța strategică a casei Episcopului, ale cărei trei etaje dominau pozițiile vrăjmașe, o luară cu asalt. Episcopul lipsia de acasă, dar un tânăr preot australian și doi Chinezii ocupau imobilul. O zi și o noapte continuă bătălia. Bandiții, nesătui de măcel, omorâră pe cei doi Chinezii și luară cu ei, în munți, pe preotul australian. Pentru liberarea lui cerură **5000 lire sterline** și spre a grăbi trimiterea sumei, rețezară urechile martirului pe care unul din ei le-a adus chiar la sediul misiunii. Când preotul a fost liberat, nu mai era om ci un spectru, din cauza chinurilor și a maltratărilor suferite...

O TRAGEDIE ÎN NOAPTEA BOREALĂ

Și în **Alaska**, peninsula situată în colțul de nord-vest al Americii, în plin ocean Arctic, acești purtători ai cuvântului lui Crist au găsit un câmp de activitate. Printre primii cari au încercat sfânta aventură, a fost și monseniorul **Seggers** care, demisionând din postul de arhiepiscop din **Oregon City**, hotărî să plece în **Alaska**, în fruntea unui grup de jesiți. Călătoria de **1770 kilometri de-a-lungul continentului** începu sub auspicii bune dar pe măsură ce mica oaste a Domnului se afundă tot mai adânc în regiunile de gheață ale Nordului greutățile, lipsurile și neospitalitatea pădurilor canadiene îi sili pe misionari să se adăpostească în coliba unor vânători de vulpi, așteptând să se întrezeze pentru continuarea călătoriei. Acolo, în liniștea nopții boreale, se petrecu tragedia. Un tovarăș laic, poate istovit fizicește de atâtea oboseli și cu mintea sdruncinată, săvârși un gest nebunesc. Noaptea, târî-

du-se halucinat pe pardoseala colibei, în vreme ce toți dormeau, el se apropie de episcop și-i sdreli capul cu o piatră. Tot în **Alaska** și-a găsit moartea **Părintele Rupert**, în **1923**, victimă a gerului. Plecase cu sania, din interior spre coastă, cu scopul de a procura daruri de Crăciun micuților îngrijiți în orfelatul lui. A fost așteptat multă vreme și în zadar. În cele din urmă, câțiva preoți inimoși porniră să-l caute și-i găsiră corpul întins pe zăpadă, în mijlocul pădurii, veghiat de șeful haitei de câini eschimoși cu care plecase. Deși chinuit de foame încât rosesse blana dinăuntru beretei misionarului, paznicul mut a trebuit să fie împușcat pentru ca cei sosiți să se poată apropia de corpul stăpânului lui...

Distanțele enorme din cuprinsul Canadei și **Alaska** fac astăzi ca uzul aeroplanului, ca mijloc de călătorie, să fie de cea mai mare importanță. Acum, episcopii și misionarii se servesc de liniile aeriene.

Totuși, accidentul petrecut în cursul unui sbor de încercare a

costat viața superiorului unui grup de preoți. Și fiindcă e vorba de aviație, vom aminti cu acest prilej că geologul jesuit, **părintele Hubbard** a devenit celebru explorând vulcanii din **Alaska**, pătrunzând până în **Valea celor zece mii de coșuri fumegânde** și sburând, în **1931**, peste crăterul lui **Amakchak**.

Și lista exemplelor mișcătoare, dramatice, ar putea să continue deoarece numeroși au fost acei cari au renunțat la bucuriile lumesti spre a se devota misiunii sfinte de păstori ai Domnului printre popoarele cele mai înapoiate de pe glob.

Apostolatul lor n'a izvorit dintr'un romantism de paradă, ci dintr'o profuziune de simțământ creștin care a cerut, în primul rând, bărbăție și, în al doilea, o iubire a aproapelui, mare, neprecupețită și duioasă ca și a Aceluia în numele căruia propovăduiau...

G. R.

Un grup de pigmei din Africa.

Obiceiuri de nuntă în Basarabia. 2-3 zile alaiul nupțial umblă din casă în casă. În frunte muzicantul, în dosul lui o fată travestită în băiat și un

băiat îmbrăcat în rochie, apoi restul alaiului.

Fotografii de E. GROSAR

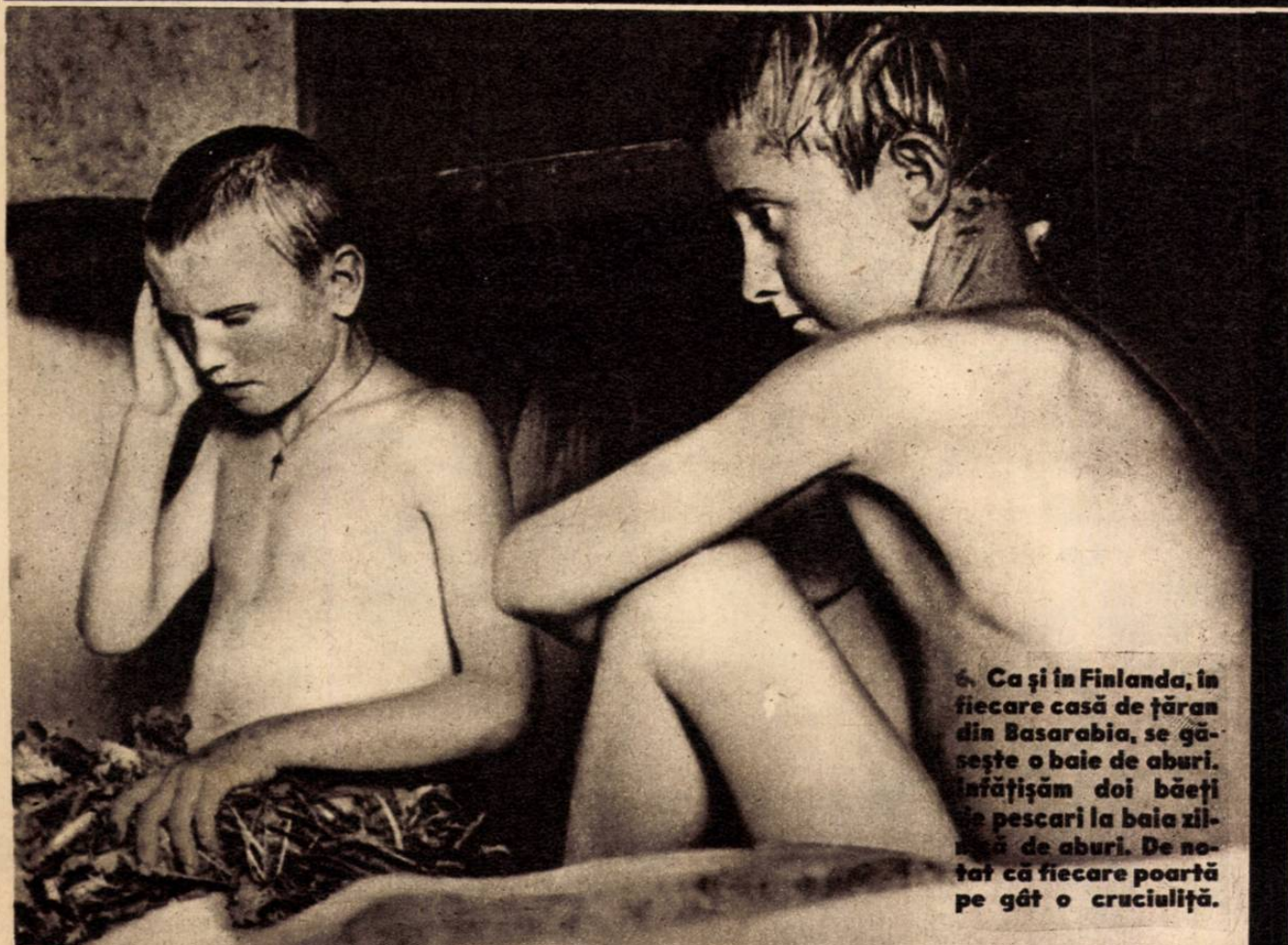
Tineri și bătrâni mănâncă semințe, în Basarabia. Nicio dragoste, nicio afacere încheiată fără semințe de floarea soarelui.

Nu există casă care să nu se găsească un samovar. La orice oră se găsește ceai gata făcut și se bea „à la Russe”.

Din Basarabia misterioasă

REPORTERUL NOSTRU, CĂLĂTORIND PRIN BASARABIA, RIDICĂ UN COLT AL VĂLULUI, CARE ASCUNDE MULTE TAINE ȘI CIUDĂȚENII ALE ACESTUI PĂMÂNT MOLDOVENESC.

6. Ca și în Finlanda, în fiecare casă de țaran din Basarabia, se găsește o baie de aburi. Întășim doi băieți de pescari la baia zilnică de aburi. De notat că fiecare poartă pe gât o cruciuliță.

Pictura icoanelor este o artă populară. Fiecare sat are pictorul său de icoane.

BASARABIA a rămas până astăzi un fel de țară necunoscută paților până la prăpăstiosul Nistru, având prin unele locuri al migrației popoarelor are aceeași poveste, totuși ținuturi straniu, oferind multe surprize călătorului. Pe vremea, când Taras Bulba — eroul lui Gogol — rătăcea încă strămoșii noștri se statorniciseră de mult pe ambele maluri ale N

LEAGĂNUL

Natura prevăzătoare s'a gândit parcă la noi, lucrând cu multe ze

Pereții sunt acoperiți cu nămol. Foarte multe lucrări de construcție sunt executate de femei.

„Ghiulele” de castraveți. Copiii se joacă cu puști construite de ei, iar gloanțele se fac din castraveți!

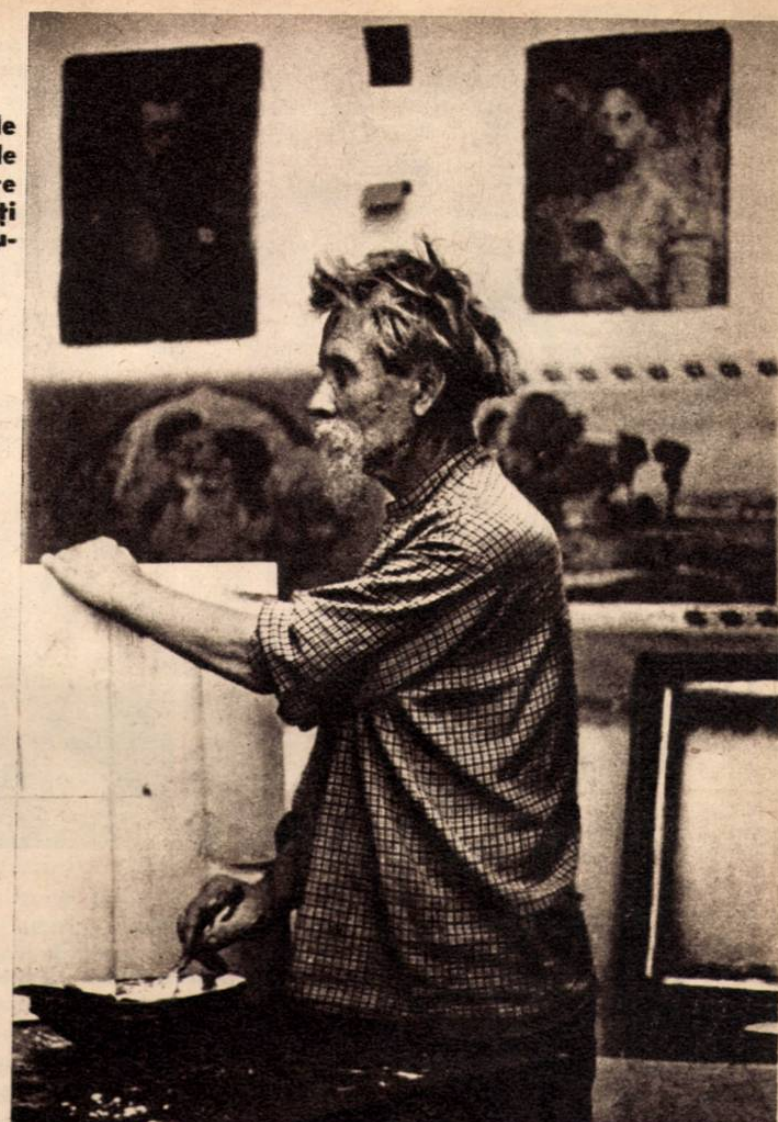
Rușii din Basarabia sunt foarte religioși. Icoanele lor sunt mari și pompoase, riturile lor pline de misticism.

Deși face parte din același podiș moldovenesc, ce se întinde dela poalele Carpaților maluri înalte de două sute de metri, deși geologică, și din punctul de vedere al reliefului cu puține linii ferate și numeroase drumuri lutoase, de țară, constituie un mister prin stepa ucraineană, plină de ierburi înalte, care nu era a nimănui, se pare că aparține Nistrului.

MOLDOVENILOR

De mii de ani, în bezna trecutului, spre a ridica anume fundul de mare, unde se

Țarul este mort de aproape douăzeci de ani. Totuși, în fiecare casă de țăran poți găsi portretele Țarului și Țarinei.

mai găsesc și azi scoici și diferite mărturii vechi ale trecutului. Acest fund de mare a devenit cu timpul podișul pe care Siretul, Prutul și celelalte râuri ale noastre și-au croit matca. Vechii Moldoveni, după descălecatul Moldovei din secolul al XV-lea, fiind primii ocupanți pe acele timpuri, au aflat deschisă calea spre Răsărit. Și astfel se face că de-a lungul Nistrului, pe dreapta și pe stânga, se găseau la un moment dat atâtea așezări moldovenești, stăpânind multe vaduri ale Nistrului, ca la Cetatea Albă, Tighina etc. Aceasta înseamnă că Moldovenii stăpâneau pe ambele maluri ale râului, căci cine are vadul are și țărmul.

Dupăcum se știe, capul podului de peste Nistru, la Moghilău, în fața Otacilor, a rămas sub oblăduire moldovenească, până la 1812. Ori unde sunt sate românești, ele au putut ocupa terenurile cele mai roditoare, cele mai bune pentru plugărit. Satele ucrainene au rămas să fie așezate mai prost, pe locurile găsite libere.

Abia pe la sfârșitul secolului al 18-lea au ajuns Rușii stăpânitori până la Nistru. De cum au putut pune mâna și pe jumătate din trupul Moldovei, au încercat să desnaționalizeze populația băștinașă, colonizând provincia, în special cu Ruteni (Maloruși sau Ucrainenii). Aceeași politică au urmărit-o și Austriacii în Bucovina, Ucrainenii rurali având aproape același port și înfățișare ca și Moldovenii.

Se mai infiltraseră apoi în Basarabia diferiți reprezentanți ai celor câtorva zeci de secte religioase, propagandiști persecutați de regimul țarist: scopiții, lipovenii...

Toți aceștia au adus anumite moravuri, cari deși diferind de cele moldovenești, au putut totuși prinde, în decurs de peste un secol de ocupație rusească, și având în vedere firea îngăduitoare și împăciuitoare a Românului.

PORTRETELE ȚARULUI ȘI ALE ȚARINEI

Am citit, nu de mult, într'un ziar, că undeva, prin Rusia de Nord, s'ar fi găsit un sat, unde oamenii nu aflaseră încă despre moartea lui Nicolae al II-lea.

Prin satele lipovenești și ucrainene, de pe lângă limanul Nistrului se mai găsesc și azi gospodari, cari țin cu sfințenie pe pereți, între icoane, portretul Țarului Nicolae al II-lea și al Țarinei Alexandrina Feodorovna, ultimii suverani pe cari i-au apucat (vezi fotografia No. 5).

Dacă mai multe biserici s'au desființat în cuprinsul U. R. S. S., în schimb pictura icoanelor este o artă populară în satele rusești din Basarabia. Fiecare comună își are pictorul său de icoane (vezi fotografia No. 7).

De altfel Rușii din provincia românească sunt foarte religioși, bisericile lor fiind mari și pompoase, iar riturile complicate și pline de misticism. (Vezi fotografia No. 8).

OBICEIURI CURIOASE

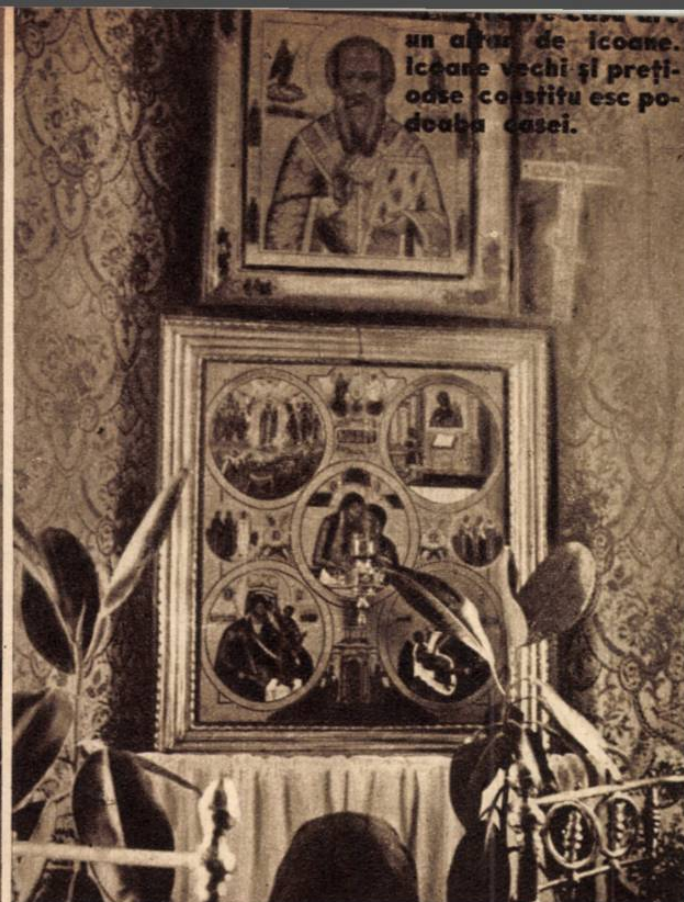
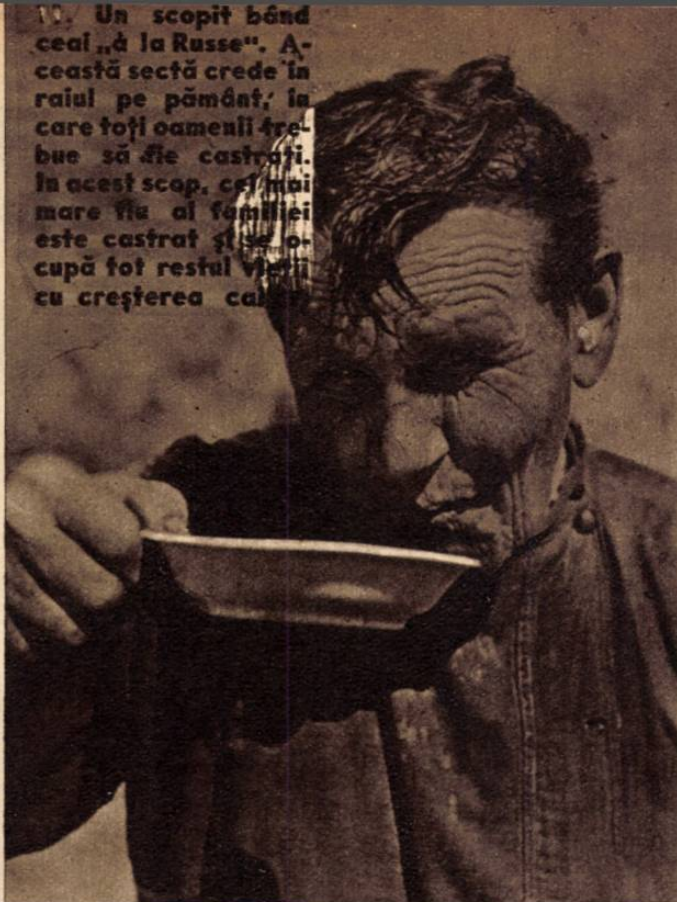
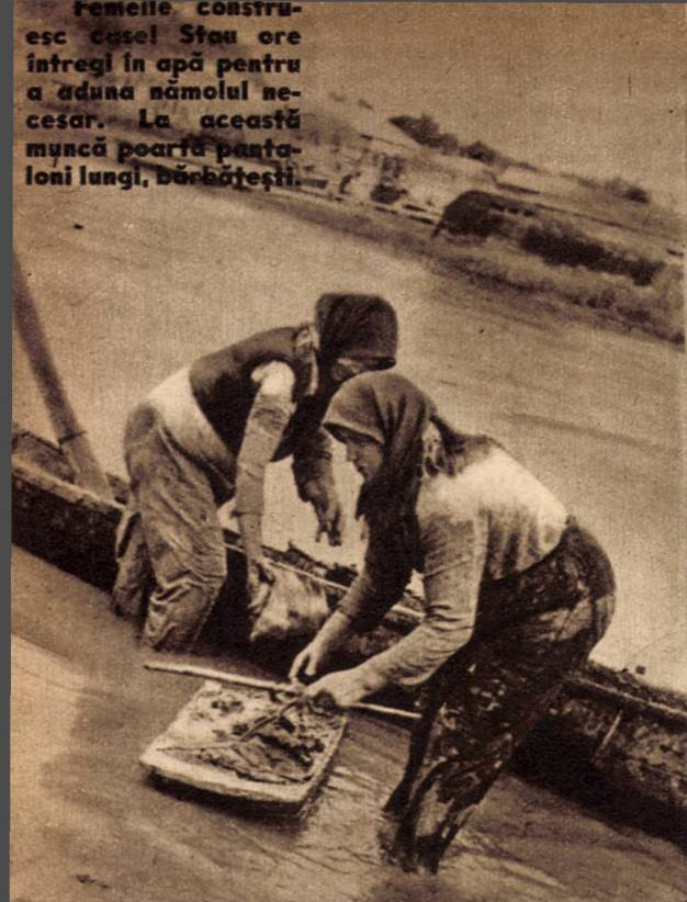
Este ciudat că în Basarabia de Sud a putut să se manifeste tifosul exantematic, cu atâtea îndârjire, căci mai în fiecare casă rusească, din această regiune, se află câte o baie „de aburi”!

Băile sunt sau „rusești” sau „turcești”, numite și „haman”. Cele zise rusești produc aburul cu ajutorul unui cazan de apă. La băile „haman”, aburul se obține turnându-se apă peste o piatră mare înfierbântată. În fotografia noastră (No. 6) se văd doi copii, cu cruciulițe la gât, care fac baie. Unul ține în mână un mănunchi de crăci subțiri, cu frunze, ce servește de obicei la masaj.

Este interesant de remarcat că—cu toată epidemia de tifos exantematic—statistica dovedește că în Basarabia este cea mai mică mortalitate a copiilor, în comparație cu cea din restul țării, unde din cinci copii moare unul, până la vârsta de un an.

Obiceiuri de nuntă: alaiul nupțial ține două, trei zile. Nuntașii cutreeră cu acest prilej toate casele. În frunte merge unul, care țiuie din harmonică; iar imediat după dânsul vine o fată travestită ca băiat și un tânăr purtând haine femeiești. Apoi restul alaiului. (Vezi fotografia No. 1).

FOTOGRAFII SUGESTIVE

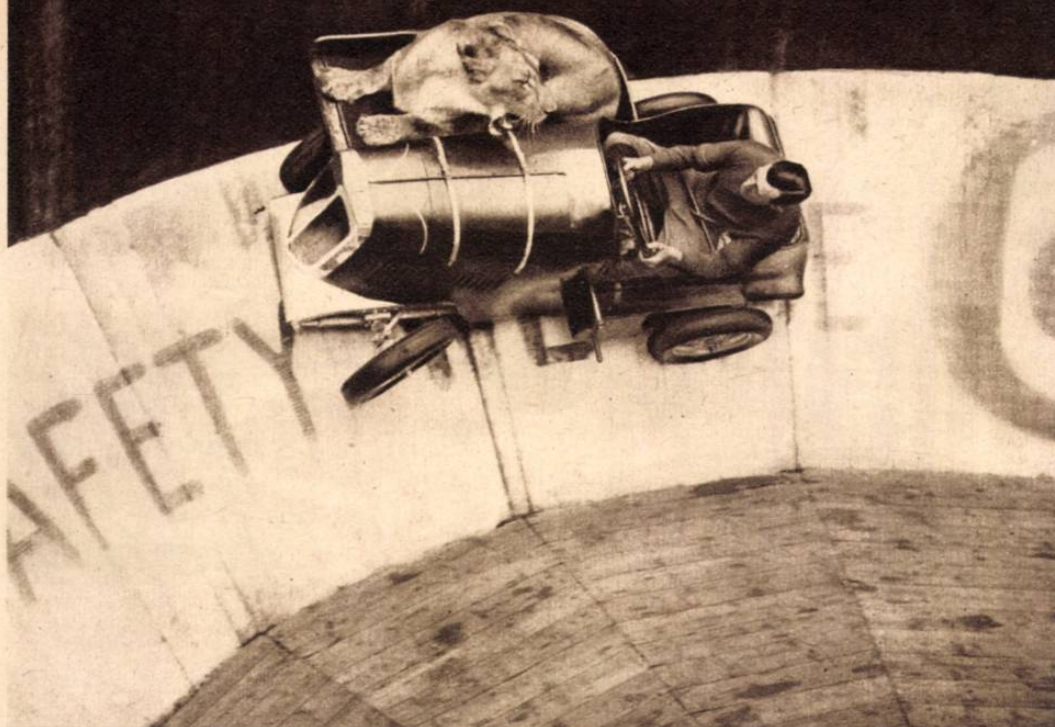
Examinând și celelalte fotografii ale noastre, cititorii vor mai surprinde câteva din datinele și obiceiurile Rușilor basarabeni, nefiind nevoie să insistăm prea mult. Astfel, nu există casă, în care să nu se găsească un samovar. La orice oră ceaiul e gata! La masă se bea deasemenea ceai, în loc de apă, „à la Russe”, adică sugându-se o bucătică de zahăr (vezi fotografia No. 3). Uneori se servește ceai de cireși, adică zeamă și compot de cireși, amestecat cu ceai. Pescarul rus, chiar dacă are 80 de ani, se hrănește cu castraveți și „roșii” crude. Rar consumă pește (fotografia No. 13) și totuși e voinic și sănătos! În schimb toată lumea mănâncă semințe. Nici o dragoste, nici o afacere nu se încheie fără semințe de floarea soarelui! (fotografia No. 2). Dar băeții, în loc să mănânce castraveți, preferă să-și facă „ghiulele” (fotografia No. 9) mulțumindu-se numai cu „roșiile”.

Tipuri tolstoiene
stau Duminică în fa-
ța caselor, discutând
despre timpurile tre-
cute.

Duminică vezi tipuri tolstoiene, stând prin fața caselor și discutând chestii pe cari noi, cari nu știm rusește, nu le pricepem (vezi fotografia No. 15). Alții preferă să se ducă sărbătoarea la bărbier, unde cel puțin unul dintre lucrători este „mare artist” în chitară sau mandolină (fotografia No. 14). De altfel Rușii și Italienii au reputația de a fi popoarele cele mai muzicale din lume. Viața femeilor este destul de grea. Ele nu numai că gătesc și duc toată gospodăria casei, ajută bărbatului la pescuit și fac diferite alte treburi istovitoare, dar de multe ori clădesc și case (vezi fotografia No. 4). Rolul femeilor este, în special, de a acoperi pereții cu nămol. Mai ales este obositoare adunarea acestui nămol. Pentru acest scop lucrătoarele stau, uneori, ore întregi în apă, purtând pantaloni lungi bărbătești.

Cursa de biciclete de șase zile. Experiențe periculoase chiar pentru dresorii de lei.

Jos: Scene din lupte barbare care numai sport nu se pot numi.

MUȘCHI ȘI MOTOARE CÂND SPORTUL EXAGEREAZĂ

ORICE durată maximă prevăzută pentru întâlnirea între doi boxeri, este de 45 minute (15 reprize a câte 3 minute fiecare), iar luptătorii trebuie să poarte mănuși speciale. Odinioară însă, atleții se prezintau în arenă cu pumnii goi și lupta se prelungea până la... ultima picătură de sânge. De fapt, întâlnirile aveau o durată nehotărâtă și încetau numai atunci când unul dintre combatanți, sleit de oboseală și de puteri, cu fața umflată și neinstare să se mai ție pe picioare, era scos din luptă sau lungit la pământ de către adversar și declarat învins pe temeiul clasicelor zece secunde ale „abandonării”.

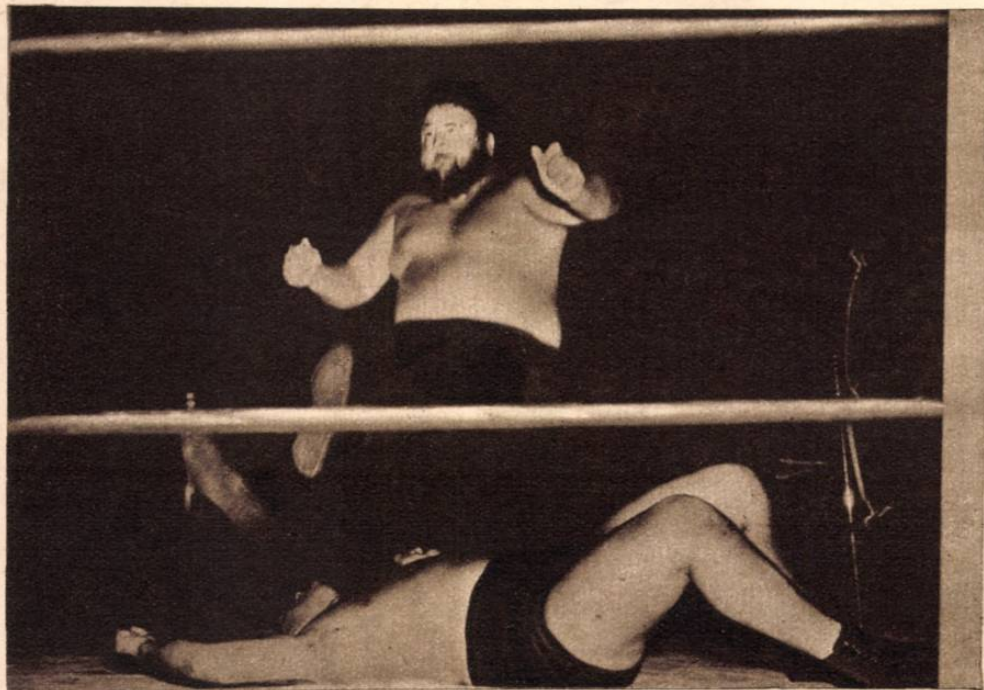
PATRU CEASURI DE PUMNI

În legătură cu aceasta, e locul să amintim aci campionatul mondial desfășurat în 1887 la Richburg, între J. F. Sullivan și Jean Kilrain, învins de cel dintâi prin abandon după... 79 reprize a câte 3 minute fiecare, adică ceva mai puțin de 4 ceasuri în cursul căror cei doi adversari s'au burdușit, din cap până 'n picioare, cu pumnii cei mai zdraveni din repertoriul lor! Întâlnirea, începută la trei după

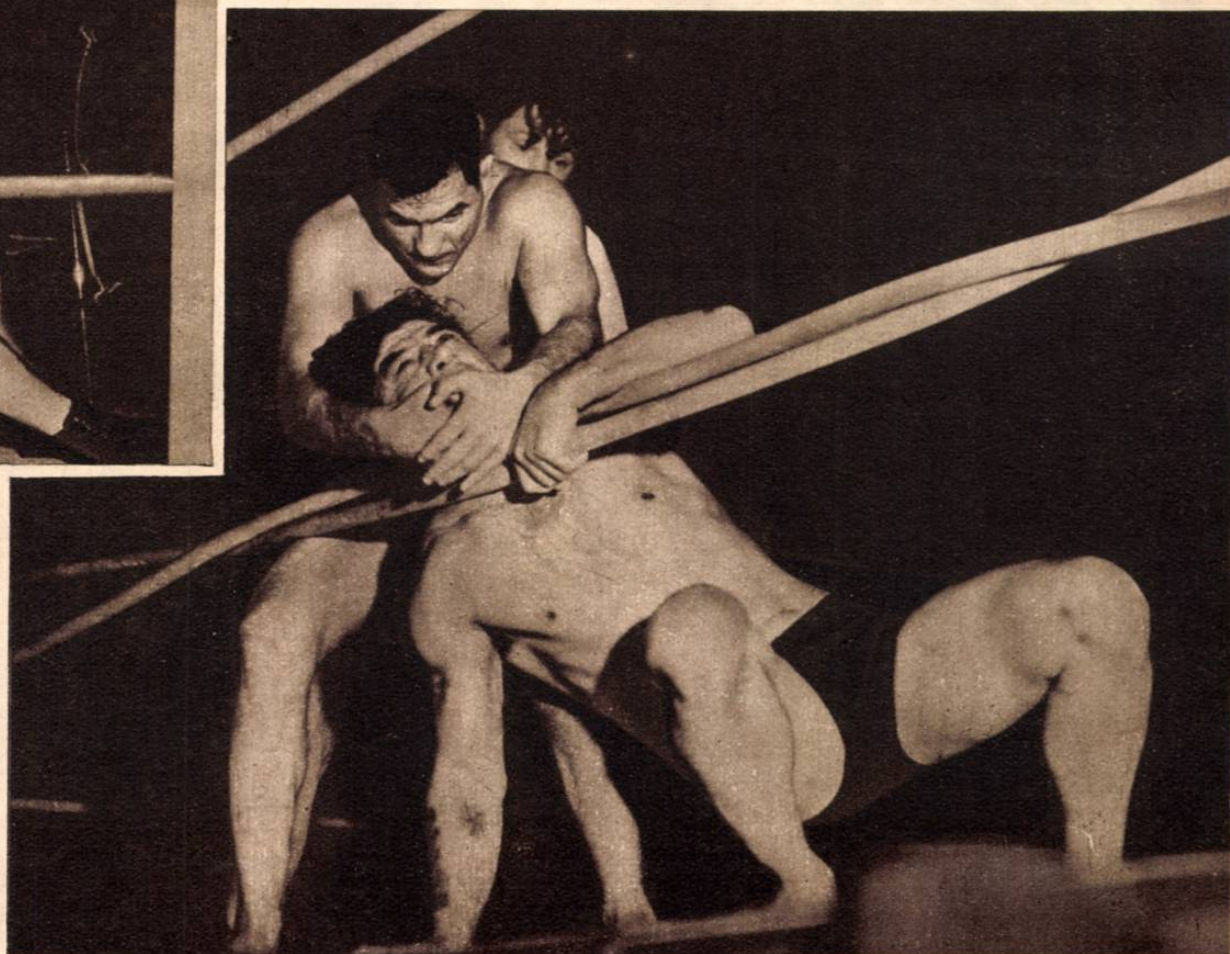
O MICĂ ALERGARE DELA NEW-YORK LA „SAN-FRANCISCO”

Bine'nțeles, Americanii, n'au vrut să rămână pe planul al doilea nici în acest gen de exagerări; și iată-i, acum câțiva ani, în 1930, organizând o cursă de motociclete dela New-York la... San-Francisco. Au plecat 350 de concurenți iar la destinație au ajuns 10. Primul, un canadian, a parcurs această beție de kilometri în două luni și jumătate, iar ultimul dintre concurenți a ajuns tocmai la cincisprezece zile mai târziu! Dacă pentru întâiul sosit jocul a putut să merite atâta osteneală, deoarece a încasat premiul de 20.000 dolari, ultimul, pe lângă toate neajunsurile îndurate, a primit numai 50 dolari! La această cursă sui-generis (în care participanților li se îngăduise să se cprească oriunde și oricât doriau, dealungul parcursului), a luat parte și un atlet francez, Julien Gondal, care a reușit să se clasifice al doilea... la 16 ore după învingător.

Altă exagerare... destul de comună și în care sportul n'are rol decât până la un anumit punct, ni-l oferă ciclismul, cu circuitele lui de șase zile. Acest gen de curse se aleargă acum în doi sau în grup, dar în 1910 și 1911, la Velodromul de iarnă din Paris, s'a făcut o încercare de cursă individuală, în care concurentul avea drept numai la două ceasuri de odihnă pe zi. Până și lupta, care e sport clasic, a văzut acum câțva timp o tentativă de corupție cu exhibițiile de „chat-al-chan”, un fel de luptă liberă și ciru admiterea oricărui fel de lovituri.

amiază, nu s'a sfârșit decât seara, când se înoptase deabinele, Sportul motociclismului, prin el însuși îndrăzneț, schimbă îndrăzneala în nesocotință și în autentică exagerare când ni se înfățișează sub forma așa zisă, „dirt trak” cursă pe pista de cenușe. Acest tip de alergare e în vogă în Germania, în Anglia, ba chiar se bucura de preferințele unui anumit public în Austria și în Ungaria. La noi s'au făcut câteva încercări, pe terenul din Șoseaua Ștefan cel Mare, însă rezultatele obținute n'au fost mulțumitoare. În „dirt trak” e vorba ca motocicletele să alege cu cea mai mare iuțeală posibilă pe pista presărată în întregime cu cenușe de cărbune, în măsura de cinci centimetri în liniile drepte și de zece centimetri la curbe. Chiar cine n'a asistat la exhibiții de soiul acesta poate, fără prea multă efortare a fanteziei, să-și închipue vișelioasele și înfricoșătoarele rostogoliri peste cap la cari, vrând-nevrând, se expune concurentul.

UN MAHARADJAH INDIAN LA HOLLYWOOD

Unul din cei mai bogați oameni din lume, maharajahul din Indore a vizitat recent Hollywood-ul. Fotografia noastră îl înfățișează pe maharajah în studio, împreună cu maharana din Indore, regisorul Cecil B. De Mille și renumitele staruri Jean Arthur și Gary Cooper.

DEBUTUL SONJEI HENIE IN FILM

Campioana mondială de patinaj, Sonja Henie și-a făcut debutul la Hollywood, în filmul „Peach Edition”. În fotografia noastră Sonja Henie, în fața vilei sale din Hollywood.

Turiștii vizitează casa Dionnelor din Canada

Cea mai mare atracție pe care o oferă Canada vizitatorilor străini este actualmente casa celor cinci gemene Dionne din Callander (Ontario). Fotografiile noastre înfățișează: mulțimea imensă înghesuindu-se să pătrundă în casa celor cinci gemene și vânzarea pietrelor spitalului Dafoe, unde s'au născut cele cinci gemene. Domnește credința că aceste pietre au efect binefăcător asupra femeilor care nu pot să aibă copii.

REALITĂȚILE SĂPTĂMĂNEI

(urmarea articolului din pagina 8-a)

Pe unde o fi acum George Enescu? Treaba lui! Deplasările oricărui politician sunt date imediat la gazetă. Dar de urma maestrului nu mai știe nimeni. Poate să fie în țară, chiar la București. N-o fi chiar la hotel Bratu, în Calea Griviței?... Dacă e acolo, spuneți-i careva să nu se încumete a da vreun concert la Atheneu, că nu vine nimeni. Avem treabă. Sântem în „faza culturală”!

* * *

Vorbeam de toate acestea, la via unui prieten, în această zi frumoasă, zi a sfârșitului de Septembrie... Vorbeam despre evenimentele din Spania — serbările Astrei — războiul care bate la ușă — gărziile diferitelor partide și despre cămășile albe, roșii, albastre și verzi, despre legionari.

În jurul nostru, treceau spre corolele roșii ale florilor, în sbor fecund, albine cari scânteiau în amurgul de foc.

— Am la dispoziția mea 180 mii de legionari — îmi spuse prietenul surâzând.

„O sută optzeci de mii de „cămăși aurii”... Fiecare e prevăzută cu o lăncie, pe care e gata s'o frângă în cel dintâiu inamic.

Deocamdată e liniște și sper să nu ne atace nimeni. Lucrăm cu spor. E un zumzet și o întrecere, un ritm amplu, sigur și fecund. Cămășile aurii, legionarii mei înțaripați culeg aroma din inima florilor și o prefac în miere dulce și parfumată. Printre ele se strecoară destule viespi și destui trântori, dar mulțimea lăncierilor muncitori și rodnici e covârșitoare. Li lasă și pe ceilalți să trăiască din truda lor. Cel ce muncește e generos. El găsește satisfacția și răsplata eforturilor sale în efortul inusuși, în propria sa jertfă, în voluptatea de-a fi sporit patrimoniul obștesc.

„Iată stupii mei de albine, cămășile de aur, vârgate cu negru. Ce minunat exemplu pentru tineretul dornic să construiască, să se afirme, scoțând din acest frumos și bogat pământ românesc, suc și licoarea vieții, bucuria zilelor de mâine”!

VICTOR EFTIMIU

O ZI DE VACANȚĂ

„REALITATEA ILUSTRATĂ” INSTITUTE UN MARE CONCURS PENTRU TINERET

PREMII 5.000 LEI

În dorința de-a stimula talentul reportericesc al tineretului nostru, „Realitatea Ilustrată” institue un nou și interesant concurs.

Tinerii din întreaga țară, cari doresc să participe la acest concurs, vor trebui să prezinte o lucrare cu subiectul „CEA MAI FRUMOASĂ ZI DE VACANȚĂ”. Ținem de la început să menționăm că nu este un concurs de literatură propriu zisă. Fiecare lucrare va trebui să fie povestirea unei întâmplări cu fapte precise. De sigur că dacă acțiunea va fi povestită într-o frumoasă formă literară, concurentul respectiv va avea mai multe șanse de reușită. Vrem să spunem însă că lucrările care vor consta exclusiv din înfloriri stilistice, adică lucrările care nu vor avea nimic comun cu ceea ce se înțelege prin reportaj, nu vor avea șanse de succes. Cele mai bune trei lucrări, vor fi premiate după cum urmează:

PREMIUL I. LEI 2.500.—
PREMIUL II. LEI 1.500.—
PREMIUL III. LEI 1000.—

Juriul care va selecționa cele mai bune lucrări, va fi alcătuit dintr-o serie de scriitori de seamă.

CONDIȚIUNI DE PARTICIPARE

Lucrările ce se vor trimite la concurs trebuie SĂ NU INTREACĂ DOUĂ PAGINI DE HÂRTIE MINISTERIALĂ. ELE VOR FI SCRISE PE O SINGURĂ PARTE A HÂRTIEI. Lucrările se vor trimite de pe acum, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată”, str. Const. Mille 7, București. Pe plic se va face mențiunea „Concursul pentru tineret”. Termenul până la care primim lucrările e data de 10 Octombrie c.r. Ele vor fi însoțite de couponul din revistă, completat cu numele și adresa exactă. UN CONCURRENT NU POATE PARTICIPA DECÂT CU O SINGURĂ LUCRARE.

Nu sunt admiși la concurs scriitorii, ziariștii profesioniști și nici personalul redacției „Realitatea Ilustrată”.

SE CAUTĂ CEA MAI BUNĂ DACTILOGRAFĂ DIN BUCUREȘTI

Am anunțat în numărul trecut al revistei noastre că organizăm un concurs pentru găsirea celei mai bune dactilografe din București.

Prilejul acestui concurs ne-a fost oferit de prezentarea filmului marelui companii americane „Metro-Goldwyn-Mayer”, „Soție contra secretară”.

În mai toate centrele europene s'au organizat concursuri similare, la premiera acestui film.

Data concursului a fost fixată pentru Duminică 4 Octombrie, la ora 10 a. m. Dacă din motive neprevăzute, ar trebui să intervie o amânare, această amânare va fi anunțată în ziarul „Dimineața” de Sâmbătă 3 Octombrie c.r. Concursul se va ține pe mașini „Underwood”. Asupra condițiilor tehnice de desfășurare ale probei, concurențele vor obține toate amănuntele, chiar în dimineața concursului, dela președintele juriului care se va alcătui. În orice caz, ceea ce putem spune este că proba se va desfășura în aceleași condițiuni ca și la Paris.

Premiul întâi, acordat celei mai bune dactilografe din București, va fi o mașină de scris „UNDERWOOD”.

Deasemeni se vor mai acorda și alte premii importante. Înscrierile se primesc până Vineri 2 Octombrie, ora 7 seara, la redacția revistei „Realitatea Ilustrată”, str. Const. Mille 7. Concurențele sunt obligate să completeze buletinul de înscriere pe care-l publicăm alăturat.

Iată un travesti reușit! Această bonă de copii este bărbat. →

Buletin de înscriere la concursul de dactilografe

Numele și Pronumele.....

Adresa.....

Vârsta.....

Aveți slujbă actualmente?.....

Dacă da, unde?.....

D. Costel Berteș, laureatul concursului artistic organizat în vara aceasta de revista noastră, obține un frumos succes, pe scena teatrului Alhambra-Excelsior, în grandioasa revistă „101 Alhambra Melody”.

Mici sfaturi Scherk

Vă va iubi mai mult decât-o dată dacă-l scăpați de tortura cotidiană, de după ras. Oferiți un flacon de TARR, care suprimă usturimea rasului, netezește pielea și îl ferește de infecții. Flacoane à Lei 51, 72 și 129.

O pudră care ținere este pudra „Mystikum” Scherk. Superioară tuturor celorlalte prin puritatea și finețea ei. Are un parfum delicat și persistent. Cutii à Lei 35, 75 și 130.

Machilajul natural caracterizează femeia elegantă. Si Dvs. veți reuși să fiți „naturală” întru buintând fardul „Mystikum” Scherk — care aderă perfect dându-vă acea nuanță veritabilă pe care bărbații o apreciază atât de mult. Cutia Lei 70.

REPREZANTANȚA GENERALĂ „EXCELSIOR” CALEA MOȘILOR 78, BUCUREȘTI

Tuturor le folosește și Dvs. nu știți nimic încă?

Lotion Faciale Scherk

Aiunci este într-adevăr timp să cunoașteți Loțiunea de față Scherk! Si tenul Dvs. se va îndrepta repede devenind curat și proaspăt. Faceți neapărat o încercare — însă imediat • Flacoane à Lei 62", 103", 164", 300", 475".

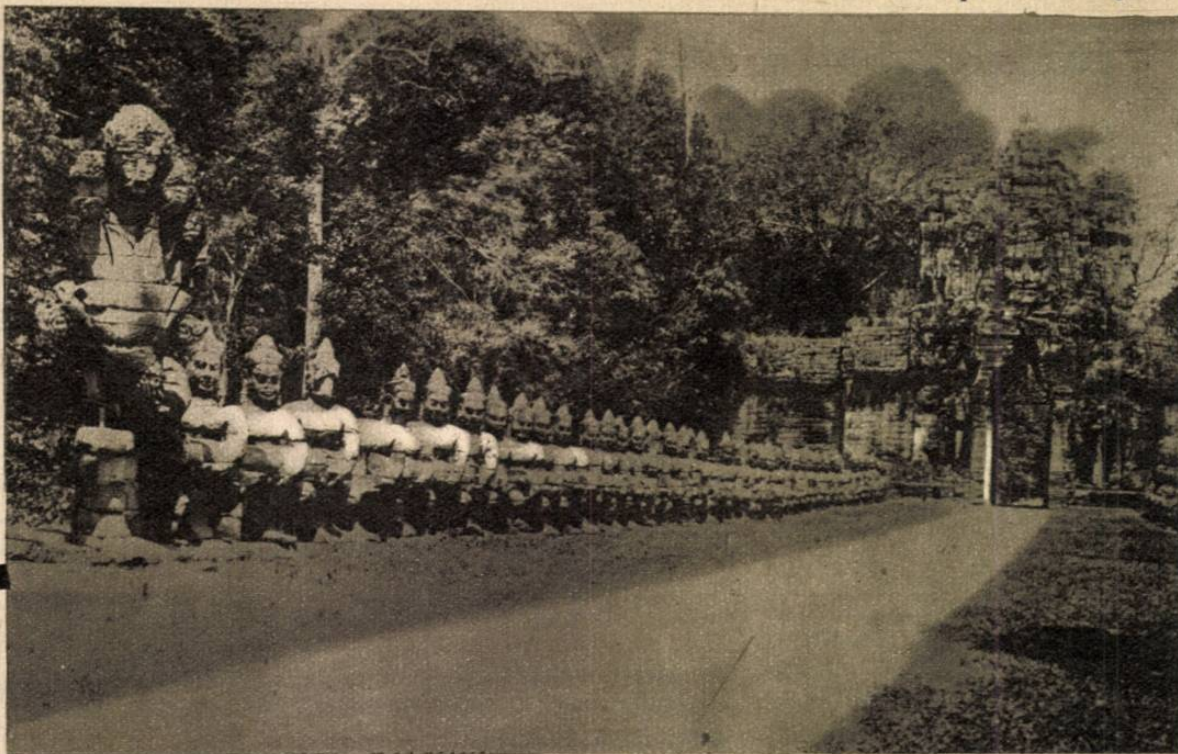
SCHERK

ANGKOR

O CIVILIZAȚIE DISPĂRUTĂ

de GORDON COOPER

TRECUTUL inspiră întotdeauna un inepuizabil și fascinant interes. Epocile rostogolite în neant — viețile bărbaților și femeilor din vechiul Egipt, și vechea Grecie, din Mexic, Peru, Roma sau Babilon — par a ne oferi o evadare din cotidian, mirajul unor existențe romantice, idealizate de... distanță. Dar seria civilizațiilor trecute n'ar fi completă fără aceea a Khmerilor. Căci în regiunea Cambodge-lui modern, un vlăstar al religiilor indiene a luat între secolul al IX-lea și al XII-lea, o splendidă dezvoltare.

Centrul acestei civilizații a fost Angkor, capitala, de a cărei situație ne putem da mai bine seama studiind o hartă a Indo-Chinei. Ea se află în Cambodge, ținut actualmente sub protectoratul Franței și nu departe de frontiera răsăriteană a Siamului. Grație mijloacelor moderne de locomotie, motorizate, și admirabilelor șosele făcute de către Francezi, ajungi în scurt timp la graniță, pornind fie din portul Saigon situat la 350 mile distanță, fie din Bangkok, cu trenul, și completând călătoria printr-o cursă de 100 mile cu automobilul.

Angkor s'a ridicat în miezul unei vaste civilizații. Numai înăuntrul său au răsărit douăzeci de temple, capo d'opere arhitectonice și sculpturale. Din această capitală porneau nenumărate drumuri ce se ramificau în tot ținutul care cuprindea peste 800 de temple. Acolo unde astăzi se întinde o junglă impenetrabilă cu rare pâlcuri de indigeni ducând o existență primitivă, a înflorit o civilizație cu populația deasă și cu mari întinderi de pământ cultivat pentru întreținerea sa. În perioada aceea, artiștii pietrei lucrau neconținut cioplin și gravând chipuri și inscripții. În afară de aceasta, amenajaseră vaste rezervoare de apă și se construiseră poduri masive. Paralel cu intensitatea sa activitate constructivă, poporul dezvoltat aci a avut să lupte neconținut cu numeroase horde de năvălitori atrași de fabuloasele bogății — aur, argint și bronz — ce luau drumul cetății într-o neconținută afluență spre a împodobi templele, altarele și raclele, cu icoane și statui a căror numărătoare numai, ar fi fost ceva peste puterile omenești.

Angkor care înseamnă pur și simplu „capitală” a fost opera regilor Khmeri. Înainte de întemeierea acestei cetăți, monarhii călătoreau de-a-lungul și de-a-lătul împărăției cu scurte opriri în diferite puncte. Nu știm ce scop aveau aceste peregrinări și din temporalele lor capitale aproape că n'a mai rămas nicio urmă. Istoria Khmerilor poate fi urmărită abia dela secolul al VIII-lea în sus, dar chiar prin epoca aceea aveau o civilizație formată. Acești monarhi khmeri pretindeau că se trăgeau dintr'un anume Prah Tong fiul unui rege al ținutului Delhi, India, care fusese isgonit de către tatăl său și debarcase pe malurile Cambodgelui. Surprins de flux, el fu nevoit să-și petreacă noaptea pe un banc de nisip unde văzu o Nagi (fiica uneia dintre acele divinități jumătate om și jumătate reptilă care se spune că populau ținutul) jucându-se în apă. Această creatură care se numea Soma, era atât de fermecătoare încât Prah Tong se îndrăgosti imediat de ea și creă astfel rasa regală a Khmerilor.

Angkor a fost întemeiată cam pe la 877 A. D. de către regele Yacoverman, și după

o perioadă de târăgănire, a început a progresa, aceasta cam prin 944 iar în cursul următoarelor două secole regii continuă a o înfrumuseța. Cetatea atinge culmile dezvoltării între secolul al X-lea și al XI-lea, iar cel mai valoros edificiu al său este Angkor-Wat-ul, ridicat cam prin 1140 A. D.

Către sfârșitul secolului al XIV-lea, începe decadența. Cauzele acestei schimbări survenite brusc în evoluția unei civilizații atât de strălucitoare, nu se cunosc, dar la începutul secolului al XVI-lea exploratorii portughezi vorbeau despre operele Yacoverman-ilor indicând că se aflau în cuprinsul unei vechi cetăți pierdute în junglă. Angkor este însă cu adevărat redescoperită abia în anul 1860, de către un explorator francez. La epoca aceea ținuturile sale se aflau sub dominația Siamului, care pusese stăpânire pe ele cu 200 de ani înainte, dar tratatul franco-siamez din 1907 redă Cambodgelui vechea-i capitală iar din 1908 încep a se face constante eforturi pentru înlăturarea luxuriantei vegetații și scoaterea la lumină a uneia dintre marile minuni ale omenirii...

Angkor este situată în mijlocul unei văi, astăzi năpădită în mare parte de junglă și păduri dese, dar care pe vremea Khmerilor era acoperită cu plantații de orez. Pădurea care o invadează actualmente din toate părțile, este relativ tânără. Partea principală a cetății, care se numea Angkor Thong, era înconjurată de ziduri ce formau un pătrat perfect și aveau în partea exterioară un șanț adânc, de 100 metri lățime. În centrul fiecăruia dintre aceste ziduri se afla practicată o poartă din care pornea câte un drum principal către intersecția diagonalelor pătratului, punct în care se afla una dintre minunile cetății, „Bayonul”, marele templu central al imperiului khmer. La Nord de Bayon se află palatul regal din care a mai rămas o splendidă terasă prevăzută cu o magnifică fațadă de elefanți sculptați în piatră, de mărime aproape naturală.

Pentru construirea acestor edificii s'au utilizat atât cărămizi cât și gresie. Tencuiala era probabil necunoscută dar pentru obținerea unei aderențe perfecte se frecau cărămizile sau blocurile de piatră, unele de altele. Gresia era adusă din cariere situate la 25 mile depărtare. Se întrebuița într-o mare măsură și lemnul dar acesta a dispărut aproape cu totul. Interioarele clădirilor erau bogat decorate cu picturi și ornamente de aur. Khmerii nu erau niște constructori prea dibaci dar sistemele lor aveau avantajul unei mari economii de timp.

Această parte principală a cetății din cuprinsul zidurilor, era ocupată în mare parte de temple, mănăstiri, palate și de casele celor bogați; populația săracă își clădea locuințele dincolo de aceste ziduri...

Dintre templele care au mai rămas până astăzi în picioare, cele mai importante

Turnul cu patru fațade care e vizitat anual de sute de turiști.

sunt Bayon și Angkor, tot atât de frumoase ca și în epoca de splendoare a cetății.

Vizitarea Bayon-ului e bine să se facă dis de dimineață. Acesta este momentul când razele soarelui luminează una dintre cele mai splendide opere ale geniului uman. Apropiindu-te, vezi masive chipuri omenești străjuindu-i de-o parte și de alta turnurile, ca o adunare de giganti. Din toate părțile, se ridică pe diferite planuri, capo d'opere arhitecturale. Ornamentațiile abundă și totuși între aceste piramide, turnuri, racle și terase, există un echilibru perfect. Mulțimea detaliilor te uimește dar în total concepția e admirabilă. Respiră vigoare și măreție; prezintă o mare complexitate de idei, prezidată de un spirit care a armonizat totul într'un singur și inimitabil plan.

Acest Bayon, centrul universului khmeric, are trei etaje, cincizeci de turnuri și o sută șaptezeci de chipuri omenești. Una dintre marile sale frumuseți o constituiesc terasele împodobite cu basso-reliefuluri reprezentând diferite momente din viața civilizației dispărute: dansuri, festivități, lupte și incidente luate din cotidian. Păsări și animale populează scenele dintre care multe nu sunt lipsite de humor. De pe cea de a treia terasă a acestui templu ai, privind în jos, o perspectivă unică. Dincolo de domurile și galeriile etajului al doilea, vezi pădurea vastă ce scaldă parca în vegetație această insulă de piatră. Și ori încotro te întorci, nenumăratele turnuri sunt înconjurare de chipuri omenești ce-ți apar din față, trei sferturi sau profil. Unele râd iar altele sunt de o seriozitate solemnă dar toate au acel aer enigmatic, de sfînx și contemplându-le îți dau o impresie de eternitate — pierzi noțiunea timpului. Fără voie, te simți purtat către cel mai pur misticism.

Maimuțe și păsări de un strălucitor colorit populează acum interioarele mănăstirilor care adăposteau mii de călugări și călugărițe.

Cam la o milă distanță, în afară de zidurile cetății, se ridică celălalt templu, Angkor Wat-ul, edificiu de o frumusețe unică. Soarele după amiezei îl scaldă într'o succesiune de efecte de lumină și culori ce culminează în momentele apusului. Ca și în Bayon, sculpturile și basso-reliefulurile abundă. Fiecare perete este acoperit de gravuri delicate iar curțile și galeriile sunt decorate cu statuile lui Budha dintre care multe sunt sparte și răsturnate. E interesant de notat că templul acesta și-a păstrat credincioșii și mai este încă un loc de pelerinaj. Mănăstirile călugărilor budiști sunt situate de-o parte și de-alta a intrării.

Altarul din inima templului este o celulă întunecoasă, foarte redusă ca spațiu, și plină de liliaci. În fund abia de se vede un pedestal răsturnat.

Asta-i totul.

Mizerie și un altar căruia i s'a răpit zeul. Șase secole de arhitectură, milioane de oameni puși la muncă, imense cantități de piatră cărată dela atâta depărtare, netezită și sculptată — tot geniul unei rase și pentruce toate acestea? Pentru o raclă goală, obscură și înecată în murdărie.

Dar dacă zeii au dispărut, grandioasa operă a omului rămâne. A contempla Angkor Wat-ul sub razele unui apus de soare, ce scaldă parca în aur și sânge, înseamnă să simți că trăiești unul dintre momentele supreme ale vieții.

Locurile acestea te predisun la visare. Câte ființe omenești și-au exprimat simțimintele prin aceste pietre — ce câmp minunat pentru imaginație! Aproape că vedem templele și curțile prin care mișună preoții îndeplinindu-și serviciile, întreținând discuții și țesând la intrigi — monarhii ținând sfat în vreme ce înainte-le evoluiază dansatoarele palatului... Și peste tot, zei cu simbolurile și miturile lor. În privința religiei, exista aici o mare toleranță, căci îl găsim pe Budha alături de Vishnu. Peste tot, artiștii lucrează de zor — bijutieri și sculptori creând cu răbdare obiecte pentru zei...

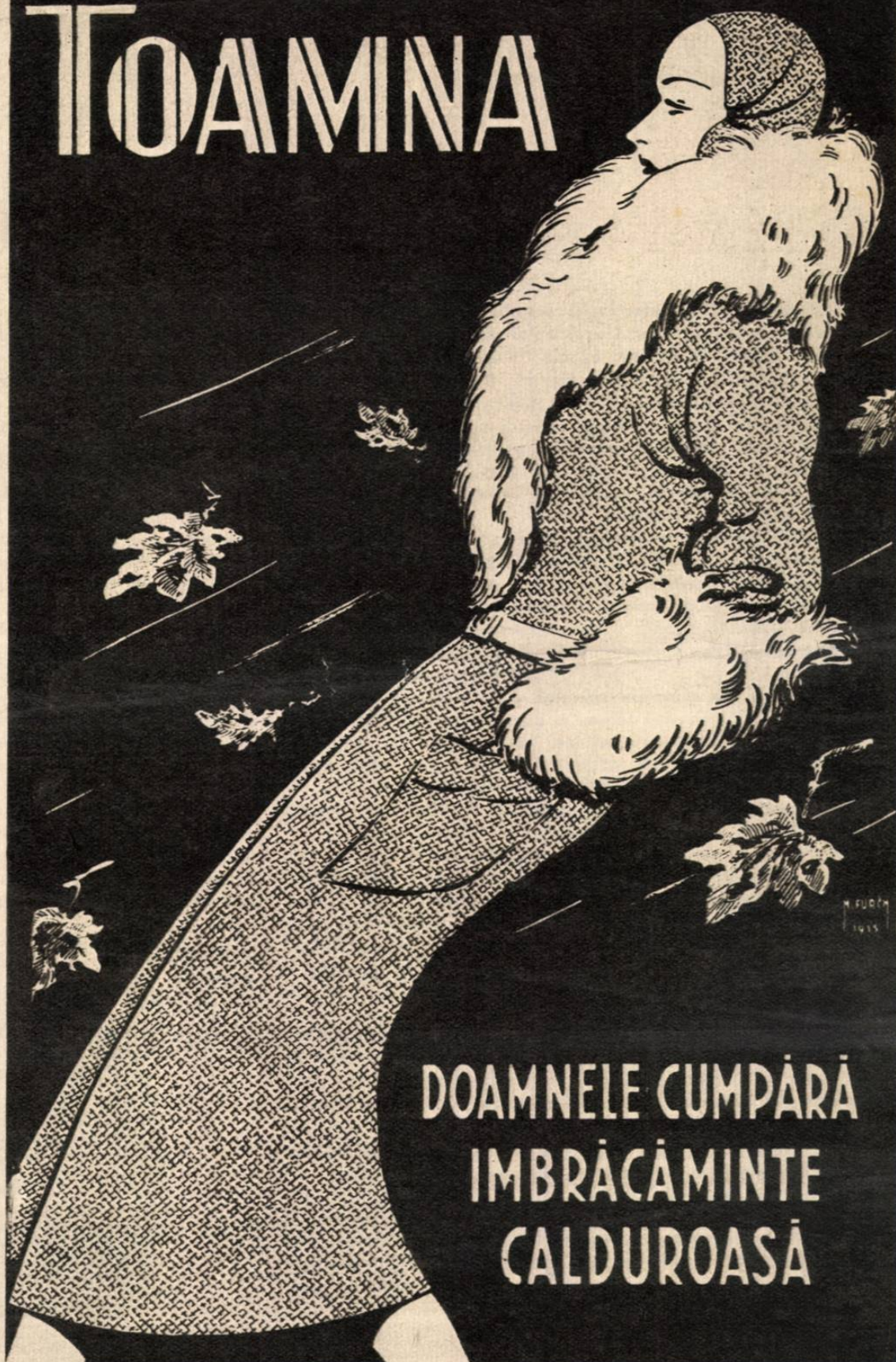
Că regii Khmerilor aveau un înalt standard de umanitate în civilizația lor reiese din faptul că în secolul al XII-lea, Javavarman al VII-lea a înființat o sută patruzeci și două de spitale semănate pe toată suprafața imperiului său. Un alt monarh a instituit o lege prin care „populația săracă fără excepție: tineri, bătrâni, suferinzi și invalizi, avea dreptul la îngrijiri medicale, hrană și toate celelalte ajutoare necesare unei vieți decente”. Au rămas hrisoave ce dovedesc că justiția era administrată cu perfectă imparțialitate și că exploatarea săracilor de către bogați era interzisă. Foamea și frigul, cele două mari suferințe ale lumii civilizate apusene, lipsiau din această parte a lumii.

Descendenții fericiților Khmeri trăesc astăzi în jurul ruinelor pe care occidentalii le scot de sub năvala ierburilor — împletind coșuri, lucrând pământul și cântând din fluer.

Cel mai ideal mijloc de înfrumusețare și întinerire a tenului este Crema „Genius” a drului Földes. Face să dispară pistrii, coșurile și sbăr-citurile. Se fabrică separat cremă de zi și de noapte. Costul unui borcan este: 50 lei. Se expediază prin poștă cu ramburs exclusiv numai de către Labora-torul drului Földes, Hrad, Strada Eminescu No. 21.

TOAMNA

DOAMNELE CUMPĂRĂ
IMBRĂCĂMINTE
CALDUROASĂ

LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE IN GHIARE

Theodor Atanasiu & Co S.A.

STR. BAZACA 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. HALELOR 21

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39

TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrii, coșuri, etc. Ingrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică. Consult. 10-12 și 3-7 p. m. Consult. gratuite Miercuri 11-12 a. m.

Citiți:

„MAGAZINUL”

revista publicului select

COLINA ARBORELUI SINGURATIC

IN toamna anului 1917, defecțiunea armatei rusești avusese resfrângeri grave și pe frontul occidental unde comandanții aliați își deteră seama, în curând, că din Prusia răsăriteană Germanii trimiteau forțe proaspete în sectoarele Flandra, Picardia și Champagne. La această nouă situație rezultată în urma prăbușirii moscovite, Aliații, deocamdată, nu puteau să opue niciun remediu; totuși, încercară să facă front noului puhoiu de trupe nemțești cu elemente din contingentele tinere, engleze și franceze, în pripă și slab instruite și cerând ajutorul Italiei care, în adevăr, expedie un întreg Corp de Armată destinat întăririi frontului Champagne.

Așa s'a făcut că în perioada aceea, pe lângă o falsă activitate a primelor linii franco-engleze, menită să amăgească dușmanul, făcându-l să creadă că are în fața lui unități proaspete și numeroase, serviciul de spionaj și contraspionaj de pe front și dinapoia frontului, în care activau ofițeri englezi și francezi, căpătă o nouă organizare prin introducerea în cadrele sale a câtorva elemente dela **Intelligence Service** și **Deuxième Bureau**.

În sectorul Arras, unul din punctele nevralgice ale întregului front dela Artois, Comandamentul Interaliat făcuse o constatare destul de dureroasă: oridecâteori se începea o acțiune contra pozițiilor vrăjmașe, chiar fără obișnuitele pregătiri de artilerie, inamicul o prevedea, zădărniciind-o printr'un bombardament năpraznic și atacuri cu gaze, chiar în momentul când această acțiune era începută, ba de multe ori, cu câteva minute înainte.

Această stare de lucruri dura de patru-cinci săptămâni și era limpede ca ziua că ea trebuia atribuită unor informațiuni precise date Germanilor de niscaiva elemente aflate în anturajul Statului Major aliat. Cercetările făcute cu priceperea și discreția cuvenită, n'au dat niciun rezultat satisfăcător. Generalul Duvilliers, comandantul sectorului, înaintă un raport amănunțit Marelui Cartier General prin care ajungea la concluzia descurajatoare că el nu mai avea încredere în niciunul din colaboratorii lui.

Aștepta, așa dar, să i se înlocuiască ofițerii cari alcătuiau Statul său major, precum și sosirea unui inspector; când colo, după trecere de câteva zile, iată că-și făcea apariția un preot scoțian — deoarece unitățile engleze ale sectorului duceau lipsa unui reprezentant al bisericii — și cinci artiști de varietate, trei cântăreți și doi clowni cari, din când în când, aveau să procure clipe de înviore a bieților soldați, spetiți de nopțile nedormite și pândiți de moarte la fiecare pas.

Artiștii, împreună cu bagajele lor au fost adăpostiți înăuntrul unei biserici vechi, pe jumătate distrusă de bombardamente și situată la doisprezece kilometri înapoia primelor linii, apărată de o colină zisă „a arborelui singuratic”, deoarece din toată vegetația bogată care exista acolo înainte de ostilități, nu mai rămăsese decât trunchiul unui copac, cu câteva crengi arse și ciuntite.

În subterana bisericii era un alt chiriș: o biată femeie, trecută de șaptezeci de ani, sbârcită, cocărjată și beteagă care, odinioară, stăpânea toate lanurile din împrejurimi și avusese durerea să vadă cum i se nimiciseră bunurile și întreaga-i familie. Soldații o numeau **Maman-la-Terre**, din pricina dragostei pentru locurile acelea unde fusese fericită, bogată și de cari nu voia cu niciun chip să se despartă. Între biserica ruinată din Saint-Yrieux și linia de luptă se așterneau doisprezece kilometri de câmpie, ușor ondulată de spinarea unor delulețe la poalele cărora șerpuia un drum necesar aprovizionării cu muniții, iar ici-colo, câteun post de observație ascuns cu multă dibăcie. La mijlocul drumului, cam între biserică și front, sub un deal înalt mai puțin de o sută de metri, faimos pe vremuri în întreaga regiune pentru bogăția zăcămintelor de aur, rămăsese în picioare o cârciumă în care Jérôme Bagot cu nepoata lui, Cecilia, serveau mâncare și băutură ofițerilor sectorului, iar din când în când, subofițerilor și soldaților. Într-o încăpere de-alături, fostă coșar pentru vite, generalul Duvilliers își instalase comandamentul. Apoi, el însuși dormea în singura odă a cârciumii lui Jérôme Bagot unde — șoptiau ofițerii — împărția patul cu Cecilia, o fată bondoacă și pistruiată, fără vârstă, dar de sigur prețioasă în mijlocul atâtor mii de oameni cari săptămâni și luni de zile n'aveau altă femeie de văzut și frecventat decât pe ea.

La patru zile după sosirea lor acolo, artiștii deteră întâia reprezentație în fața cârciumii lui Jérôme Bagot. Era într-o

după amiazi de Duminecă și se strânsese un public destul de numeros de soldați cari subliniau prin chiote și hohote de râs fiecare cuplet și fiecare ghidușie spre a-și arăta astfel entuziasmul. Toți aparțineau Regimentului 247 de infanterie și Companiei 318-mitralieră, elemente și unul și altul din Divizia 40, comandată de generalul Duvilliers. Printre spectatori, se aflau de asemenea și câțiva flăcăi din al 17-lea regiment de vânători din Lincolnshire, cari de vreo trei luni de zile nu ieșiseră din tranșeele sectorului Artois, unde viețuiau claie peste grămadă cu milițienii francezi.

Cecilia, abia mai prididea aducând băutura soldaților, cari nu o învredniceau nici măcar cu o privire, cucerțiți de admirație pentru frumoasa Margot, una din cele trei cântărețe, o brunetă tânără cu privirea ageră și inteligentă, cu glas ciripitor și mișcări obraznice. Într-o clipă, mica Margot deveni idolul bravilor infanteriști.

Spectacolul încă nu se sfârșise și iată că pe negândite se auzi semnalul de adunare: inamicul ataca chiar pozițiile ocupate de regimentul 247, de compania mitralieră 318 și de al 17-lea regiment din Lincolnshire. Fusese informat și de astă dată, cu cea mai mare precizie, că la ora aceea sectorul este mai slab apărat. Totuși, a fost o acțiune fără importanță, mai mult o sperietoare: un mort și vreo zece prizonieri, căzuți în mâinile Francezilor. Printre prizonieri, se găsea un ofițer care fu dus la postul de comandă și, după un lung interogatoriu la care-l supusesese însuși generalul în persoană, sentine-

lele l-au închis într-o baracă de lemn aflată la câteva sute de metri de cârciuma lui Jérôme Bagot.

Spre seară, ofițerul prizonier primi vizita pastorului, reverendul Tynemouth. Preotul nu zăbovi mult acolo; dar noaptea, târziu, neamțul se pomeni cu o altă vizită, desigur mai puțin așteptată. Reușind să înțele atenția sentinelor, pătrunsese la el Cecilia, grasa și pistruiată nepoată a cârciumarului care-i vorbi în nemțeasca cea mai curată:

— Sarcina mea este să te ajut, **mein offizier**. Dacă vrei, chiar mâine pot să te trec în liniile „noastre”...

— Danke, **meine gnedige Kamerad**... Voiu raporta superiorilor mei cât de prețioasă este opera ta aci...

— Nu-i nevoie, **mein offizier**, — răspunse Cecilia, surâzând. Imi fac datoria și atâta tot. Așa dar, mâine seară, la ora unu...

Ieșind din baracă, fata, care ducea sub braț un coș cu câteva sticle, se îndreptă în pas sprinton spre colina arborelui singuratic. Pe la jumătatea drumului, se întâlni cu reverendul Tynemouth care

Arborele singuratic pe vârful colinei

Pe pământ zăcea aviatorul cu brațele întinse...

nu-și putea ascunde mirarea, văzând-o hoinărind la ora aceea. — Mă duc până la biserică din Saint-Yrieux cu ceva de băut pentru artiști... — răspunse Cecilia, arătând sticlele din coș. La ruinele din Saint-Yrieux nu era trează decât frumoasa Margot și tocmai ea luă sticlele în primire, afară de una pe care Cecilia ținuse s-o ducă ea însăși în subterană, bătrânei Maman-la-Terre. La câteva minute mai târziu, nepoata lui Bagot se întorcea, pe alt drum, acasă.

Trecuseră câteva minute peste ora trei când o formă omească ieși pe furiș din biserică ruinată, îndreptându-se spre culmea dealului. Ajunsă lângă arborele ce-și întindea spre cer ramurile jilave, umbra începu să adune buruieni și vreascuri cărora le dete foc.

Pe când flăcările se înălțau repezi și sângeroase în văzduhul negru, pâlând și stingându-se după câteva minute, umbra misterioasă pieri în jos, pe povârnișul colinei. La o jumătate de ceas mai târziu, frumoasa Margot cu ochii asasinii, scoțând dintr-o valiză de rufe o minusculă stațiune de radio, pe semne spre a nu fi văzută și auzită de camarazii ei de artă și servindu-se de o clapă extraordinar de tăcută, lansă în aer o serie de semne ciudate. Semne pe cari, la câțiva kilometri de acolo, reverendul Tynemouth, pe jumătate lungit într-un culcuș de frunze și prevăzută cu o cască, le recepționa și traducea în englezește.

În noaptea următoare, pe la ceasurile trei, Cecilia și ofițerul neamț care, la drept vorbind, evadase cu ușurință din baraca de lemn, se aflau ascunși într-o groapă din fundul unei văi, nu departe de colina arborelui singuratec. Deodată, începu să se deslușească uruitul caracteristic al unui motor de aeroplan și, după zece minute, un biplan mic de recunoaștere aterisă într-o rarită situată la gura văii.

Ca prin farmec, din vârful bisericii Saint-Yrieux, ochiul luminos al unui reflector se aprinse brusc pironindu-și dăra de raze în vale și luminând în plin crucea neagră zugrăvită pe aripa avionului. Pilotul, care abia coborise depărtându-se câțiva pași, făcu repede stânga împrejur. O voce tunătoare îi strigă să se oprească: dar aviatorul nici gând n-avea să asculte, alergă spre aparat și, ca fulgerul, se agăță de-o aripă.

O clipă, șgomotul motorului fu înăbușit de răpăitul furios al unei mitraliere ascunsă în tufiș. Aviatorul german, atins de șase, șapte gloanțe, alunecă de pe aripa avionului, deschise brațele fâlfâindu-le în aer și se prăbuși la pământ.

Un grup numeros de ofițeri și soldați, printre cari era și generalul în persoană, ieșiți din tufiș, se strânsă împrejurul aparatului. Veni și ofițerul neamț, evadat cu puțin înainte din baracă: ținea zdravăn de brațe pe Cecilia care nu arăta nici urmă de emoție, ci numai o schimonosire dureroasă a chipului când văzu cadavrul aviatorului și, ceva mai încolo, legată și țepănă, pe bătrâna Maman-la-Terre, a treia verigă din lanțul trist al atâtor trădări.

Reverendul Tynemouth și frumoasa Margot erau doi agenți dela Intelligence Service. Ajuțați de falsul ofițer german care în realitate era căpitanul Bédarieux dela Centrul francez de contraspionaj, ei reușiseră să deslege repede enigma care neliniștise atâta vreme comandamentul. Generalul Duvilliers, neîncrezător în colaboratorii lui, era chiar el acela care, fără să știe, îi da Ceciliei — amanta lui — toate informațiile dorite de aceasta.

Generalul a fost reformat; Maman-la-Terre — bătrâna neștiutoare și iresponsabilă — condamnată numai la doi ani își sfârși zilele în închisoare. Cât despre Cecilia, ea nu voi cu niciun chip să desvăluie cine era. A fost împușcată în piața unui sat din regiunea Arras, în zorii unei dimineți cețoase de toamnă...

G. R.

În cadrul concursurilor hipice internaționale dela Viena, premiul I și cupa orașului au fost câștigate cu mare luptă de d. locotenent Tzopescu Felix, din escorta regală, cu calul Jolka. Succesul echipei equestre române s'a evidențiat și de data aceasta. Fotografia noastră îl înfățișează pe d. locotenent Tzopescu sărind un obstacol.

BRUNĂ SAU BLONDĂ

Fardul pentru brună nu se potrivește blondei și vice-versa. Dar se poate oare încerca un fard „Pastels” înainte de cumpărare? Da, Doamnă, grație nuanțierului BOURJOIS, puteți încerca gratuit la furnizorul Dv., nuanța care se potrivește carnațiunei și coafurii Dv. Fardurile Pastels, lucrate de mână și sterilizate la etuvă, aderă pe puf, rămânând moi până la complectarea lor epuizare și nu se împietresc niciodată.

Fardurile Pastels
BOURJOIS

Tot astfel mergeți
și D-voastră
prin viață?

A merge sigur — a merge cu ochii deschiși.

Și viața conjugală are pericolele ei, amenințând frumusețea și sănătatea femeii. Medicii vă previn. Țineți și Dv. ochii deschiși... Eficacitate și siguranță fără să producă cea mai mică vătămare a sănătății, fără nici o complicație.

SEMORI

Înlătură consecințele firești evitând orice fel de infecție — SEMORI este remediul la care oricine-l cunoaște răspunde „da”. La farmacii și droguerii

CUPON

de participare la concursul
O ZI DE VACANȚĂ

Calitate neîntrecută
Durabil la purtat
Excelent la spălat

Ciorapi și flanele Trinaco
preferate de toată lumea.

TRINACO

CEREȚI PRETUTINDENI PRODUSELE NOASTRE.

SURZII AUD

cu aparatul „SIEMENS-
PHONOPHOR” care este
utilizabil la toate gra-
dele de surzenie.

Noutate: receptor cu conducție osoasă.

Demonstrații și vânzare la REPREZENTANȚA EXCLUSIVĂ:

Ing. Dipl. H. BINDER

BUCUREȘTI I
Telef. 4-12-50

„RADIO-TELEFUNKEN”

Strada C. A. Rosetti 5.

Pudra vă folosește căci pudra vă ferește

Contra cărui lucru? Contra primejdiosului vrăjmaș al frumuseții Dv.: praful. Pentru că praful și murdăria amenință, neîncetat cu nenumărații lor microbi, prospețimea obrazului Dv. Se produc cojiri ale pielii, coșuri, erupții și deslănțuind un adevărat război, ei nimicesc sănătatea pielii. Implicite ei distrug frumusețea și curățenia ei, deci însăși tinerețea tenului. Dar împotriva acestui praf vă apăra tot un praf. Un praf,

adică o pudră sterilă, desinfecată care acoperă porii cu un strat fin fără să-i astupe împiedicând astfel depunerea impurităților și nașterea erupțiilor, împrumutând, prin urmare feței farmecul tonalității personale, parfumul îngrijirii și dându-i paza sigură împotriva influențelor dăunătoare. Pudra Mysticum pentru întrebuințarea zilnică în casă. Pudra Mysticum compact pentru poșetă, și înfățișarea Dv. tinerească și veșnic proaspătă confirmă acest principiu de bază al cosmeticei moderne. Pază contra prafului și a murdăriei prin pudra Scherk.

DR. H. ZANFT

Medic Primar
Specialist în

Boli de Piele și Păr, Cosmetică.

Raze U. V. Diatermie, Electroterapie, Zăpadă carbonică, Trat. maladiilor inestetice: pigmentațiuni ale feței, negi, cicatrice, acnee (coșuri), nevi (pete din naștere), îndepărtarea părului de prisos prin diatermo-coagulare etc. Strada Domnița Anastasia No. 23 (fost Belvedere) Consult. 3-8 p. m. Telef. 3.34.90

Institut medical cosmetic

Str. Brezoianu 9, București III. Telefon 3-5922. Consult. 11-1, 5-8 sub conducerea unui medic dermatolog și unei doctorițe din Berlin. Sfaturi și îngrijiri date de către specialiști în toate tărimurile cosmetice. Înlăturarea radicală a perilor de prisos, prin diatermie, îngrijirea frumuseții și a trupului etc.

Săptămâna TEATRALA*

de ION GOLEA

Teatrul Alhambra Excelsior: „101 Alhambra Melody” revistă în 2 acte și 50 tablouri de N. Constantinescu și N. Vlădoianu — Muzica de Ion Vasilescu

luminate în sală, cortină vivanță cu femeii montate pe ea, dozând efectele de lumină într-o manieră cu totul nouă, investind astfel fiecare tablou cu nota lui de originalitate regisorul a ținut să prezinte un spectacol cu adevărat nou din toate punctele de vedere, un spectacol la care să domine eleganța și bunul gust și la care textul să fie de multe ori un pretext.

Să dăm cezarului ce-i al cezarului și să recunoaștem că meritele succesului neobicinuit de mare înregistrat de „101 Alhambra Melody” îi revin în primul și ultimul rând d-lui **Nicușor Constantinescu**, realizatorul spectacolului. D-sa a creat, a modelat pe scenă, spectacolul. Textul, melodia, dansul, interpretii, — acestea toate au fost materialele brute pe care regisorul le-a însușit, realizând un tot de superioară artă, realizând acea magnifică desfășurare de fast, de inedit, de originalitate. Marea valoare a înscenării constă în aceea că spectacolul păstrează dela început până

S'A încetățenit la noi obiceiul ca despre un spectacol de succes să se spună că „ar putea sta cu cinste pe orice scenă din Apus”. Aceasta ca laudă supremă. Despre „101 Alhambra Melody” revistă pe care ne-au prezentat-o d-nii **Vlădoianu** și **Constantinescu** vom spune că transpusă pe orice scenă occidentală ar putea obține cu succes premiul I la un eventual concurs. „101 Alhambra Melody” inovază genul revistă. În ritm cu vremea noastră, evadează din convenționalul de până acum aducându-ne o înșiruire de tablouri — cinematografic dispuse — dintre care fiecare constituie o surpriză. Utilizând mecanisme moderne pe scenă — turnante concentrice — întrebuițând efecte inedite — intrarea unui automobil pe scenă, costume luminate electric, pardoseală de sticlă, scări

În această pagină :

1. Tabloul „Dragoste în Maroc”. În mijloc d-ra **Margareta Marian** și d. **S. Siomin**.
2. Tabloul de superb colorit și de minunată înscenare „Fiecare fată are secretul ei”.
3. D. **N. Gărdescu**, d-ra **Silly Vasiliu** și d. **S. Siomin**.
4. D. **Titu Botez**, d-ra **Lulu Nicolau** și d. **S. Siomin**.
5. D. **Piu Mironescu**, d-ra **Margareta Marian** și d. **Costel Berteau**.
6. Finalul actului I. Jos : compozitorul **Ion Vasilescu** și orchestra sa.

la sfârșit o unitate, o linie de conduită. Regisorul a știut ce a vrut. Lucrând de la început până la sfârșit în virtutea aceleiași idei — spectacol de eleganță și de surpriză — el a modelat interpretii, luminile melodiile, decorurile, reușind să realizeze unitatea de care pomeneam mai sus. Firește, că pentru dobândirea izbândii, d. **Nicușor Constantinescu** a avut nevoie de concursul tuturor acelor din jurul d-sale. Și acest concurs l-a avut din plin.

L-a avut în primul rând din partea d-lui **N. Vlădoianu** care pe lângă colaborarea prețioasă la textul revistei, a știut să fie un adevărat producător în genul magnaților Hollywood-ului, înțelegând că succesul nu se poate obține decât cu sacrificii. Orice dorință scenică a autorului și regisorului **N. Constantinescu**, a fost satisfăcută de coautorul și producătorul **N. Vlădoianu**. Paradisiaca bogăție de costume, eleganța de vis a sce-

REALITATEA ILUSTRATA

Din cauza unei schimbări
nefericite a portarului

R O M A N I A a pierdut cu 1-2 matchul cu U N G A R I A

pe care în mod normal tre-
buia să-l câștige.

Fotografia noastră înfăți-
șează o fază impresionantă
la poarta Ungariei.

(Foto Berman)

România a pierdut pe nedrept în fața Ungariei cu 1:2 (1:0)

Echipa reprezentativă a României. Dela stânga la dreapta : Bürger, Vintilă, Ciolac, Bodola, Schileriu, Dobra, Dobai, Demetrovici, Bindea, David, Albu.

Echipa reprezentativă a Ungariei. Dela stânga spre dreapta : Dietz, Szics, Toldi, Seres, Tittkos, Fekete, Pálincás, Sas, Vincze, Kocsis, Takacs. Jos : Csikos, Polgar, Cseh, Lázár, Dudás.

DUPĂ o dimineață senină cu raze calde de soare, promițătoare de izbândă, cerul s'a înouat spre prânz. În clipele acelea începea exodul miilor de bucureșteni spre stadionul O. N. E. F., unde avea să se dispute marele match de football între echipele reprezentative ale României și Ungariei. Se duceau oamenii pâlcuiri, pâlcuiri, purtând fiecare în colțul sufletului o rază de speranță. Ungurii vedeau la București după o victorie strălucită, repurtată cu o săptămână înainte asupra „Wunderteam-ului” Europei, puternica reprezentativă a Austriei. Șansele noastre păreau deci foarte mici. Totuși, fiecare spera în elanul pe care cei 11 echipieri ai noștri îl vor întrebuința întru apărarea culorilor naționale.

Și raza de speranță care încolțise în sufletele noastre ale tuturor s'a dovedit a fi întemeiată. Românii au jucat cu o voință de fier, cu un elan indescritibil și încurajați de entuziasmul delirant al mulțimii, au reușit să țină în șah puternica reprezentativă maghiară și să conducă în prima repriză cu 1:0. La pauză însă, o inspirație nefericită a federalilor noștri face ca portarul David, care în prima repriză apăraseră excelent, să fie schimbat pentru a fi înlocuit cu Pavlovici, una dintre epavele fostei echipe de valoare „Ripensia”, astăzi o adunătură de jucători bătrâni, fără vlagă și fără voință de a câștiga un match. Pavlovici a lăsat să treacă două puncte parabile, dintre care unul mai ales putea fi prins de oricare dintre portarii reprezentativelor de juniori care au evoluat în match de deschidere.

Revista noastră care se adresează marelui masă a cititorilor, nu are cădere să vorbească despre sforile care se trag în culisele sportului românesc. De data aceasta însă, credem că este de datoria noastră să ne

facem ecoul consternării unanime și să ne ridicăm în numele acelei opinii publice care a părăsit Duminică, dezolată, tribunele stadionului dela O. N. E. F. protestând împotriva favoritismului la alcătuirea unei echipe care reprezintă tricolorul țării, protestând deci împotriva introducerii în echipă a unor epave ca Pavlovici, Ciolac și Dobai, autorii morali ai înfrângerii noastre.

Ciolac trage spre poarta Ungariei. Dela stânga spre dreapta: Lazar, Ciolac, Schileriu, Szics, Seres.

Bindea (nu se vede în fotografie) a marcat goalul României. Bodola se îndreaptă să scoată balonul din plasă. Portarul ungar, Pálincás, este la pământ. 1:0 pentru România.

Căpitanii echipelor Ciolac (România) și Toldi (Ungaria) schimbând fanioanele. În mijloc, faimosul arbitru Lagenus.

Bürger (România) și Cseh (Ungaria) în luptă pentru balon.

Un corner la poarta Ungariei.

Un colț de tribună la matchul România-Ungaria.

Palinkas, portarul maghiar, boxează o centrare.

A APĂRUT
MAGAZINUL
Pe luna Septembrie. — 160 pagini 25 lei.

Cel mai strălucit succes al
PARFUMERIEI
FRANCEZE
L'Aimant DE
COTY

A FOST PUS LA ÎNDEMÂNA
TUTUROR CLIENTILOR ÎN
MOD ABSOLUT **GRATUIT**

Numai încă câteva zile, fiecare cutie
originală de pudră COTY are ca
supliment **GRATUIT**
una sticlă din acest
parfum

Cutie
LEI
130

PRODUSE ORIGINALE • COTY • Paris

SE DESCHID ȘCOLILE

STAU de vorbă cu un părinte, și îmi declară următoarele:

— Sărbătoarea sublimă a copilului care părăsind atmosfera caldă și îngăduitoare a familiei intră în clasa rece și în uraganele științelor, nu e prăznuită cum se cuvine! Ar trebui să fie o sărbătoare națională, cu toate muzicile oficiale și particulare scoase la răscruci de străzi și la intrarea școlilor, cu mese întinse și multe prăjituri în toate clasele, cu o prietenie și vobună inițială, între profesori și elevi. Nimic din toate acestea: Ca și cum n'ar fi vorba de urcarea omenirii celei noi pe o treaptă mai sus de viitoare, cunoștințe, bunătate și conștiință, ci începutul unei întreprinderi silnice, a unei munci sumbre cu înfățișări de-atâtea ori asemănătoare cu ale pușcăriilor.

De ce? De ce?

Abea s'a încheiat seria copiilor neferiți și înmormâțați, cari pentru o

Sunt veseli că începe școala!

La Liceul Lazăr, în prima zi de cursuri.

taxă neplătită, o materie rău învățată, o furie profesorală rău exprimată, s'au urcat în podul caselor părintești de s'au spânzurat, s'au aruncat în lacul în care de obicei se scăldau și se sbăteau voioși, s'au împușcat cu revolverul tatălui păstrat în sertarul tainic pentru tâlhari... Presimt cumva copiii că începerea anului școlar este inaugurarea unei serii noi de viitori sinucigași și se apropie tremurând de lăcașurile și oamenii de unde vor lua cu degete învinețite biletul morții? Iși dau poate seama profesorii în redingote negre că unii din ei sunt meniți de un negru destin să devie călăi?... Nu-mi place acest început de an școlar! Nu-mi place niciun început de an școlar! Nu-mi va plăcea niciodată, dacă nu se vor schimba metodele și nu se va aduce în școală **un nou suflet** — nițel și din sufletul proaspăt, entuziast, îngăduitor și generos al copilului pen-

tru care, în definitiv, s'au zidit și s'au organizat institutele de învățământ. Cui să-i spun? Unde să mă plâng?... Copilul a rămas ne'nțeles! Nimeni nu-l întreabă cine e, ce vrea, ce poate, ce-i place, în ce direcție e gata să facă jertfa supremă a fragedei lui făpturi. Toți sunt urcați într'un fel de pat al lui Procust — celor scurți li se trag picioarele să se lungească, celor lungi li se mai retează cu ferăstrăul cam până la genunchi să se scurteze, și să iese toți la bacalaureat de o formă și o statură sufletească identică, exasperant de identică!

Nimeni nu știe ce vor face copiii după ce vor fi reduși la același numitor; niciun Minister nu s'a întrebat de câți copii avem nevoie pentru muncile și construcțiile de mâine, pentru că nimeni nu s'a gândit **ce trebuie să facem în anii viitori**. Sunt pe punctul de a ieși o jumătate de milion de avocați și o sută de mii de medici — și mai toți vor rămâne în stradă. Zece mii de chimiști au învățat zadarnic această misterioasă știință, de oarece nu-i întrebuințează nimeni nici măcar la fierberea oțetului. Nu ne-am făcut socotelile în câți ani să pavăm șoselele țării și câți ingineri ne-ar trebui, câte locomotive și avioane trebuie să fulgere distanțele peste alți câțiva ani — și de câți arhitecți am avea nevoie ca niciun locuitor al acestei mănoase țări să nu mai locuiască în bârlogul trogloditului, în tovărășia rațelor, boului și porcilor.

Unui copil de cincisprezece ani pe care încă îl mai sărută taică-său înainte de culcare și încă îl mai ajută măicuța la încălțatul ciorapilor dimineața, i se mai pune teribila problemă — mai cumplită decât întrebările Sfinxului din fața Tebei — pentru ce profesie să se pregătească? El ar dori încă să se joace și omenirea asta stupidă, care l-a silit să intre în viață fără să știe ce rost îl așteaptă, îl silește să facă distincții de natura psihologiei experimentale, a economiei politice, a probabilităților so-

Prietenii s'au regăsit și sunt fericiți că începe școala.

Copiii din clasele primare
intră în ordine, doi câte doi,
la cursuri.

Deschiderea cursurilor la Li-
ceul Regina Maria.

cială și istorice — valabile... peste douăzeci de ani!
Dar ce merg atât de departe cu îngrijorarea?... Iată
ceva apropiat și oarecum amuzant, care arată starea
primitivă a didacticei moderne:

Băiatul meu care a trecut în clasa șaptea de liceu,
a fost silit de împrejurări să-și schimbe școala. I-am
îngăduit să se informeze și să-mi răspundă la ce liceu
anume dorește să se înscrie, ca să fac demersurile
și stăruințele necesare (Să-i satisfac măcar acest ne-
însemnat și măgulitor liber-arbitru). După trei zile de
anchetă, băiatul mi-a prezentat dorința fierbinte de
a-l înscrie la un liceu semi-particular cam pe la pe-
riferia Capitalei și a învățământului.

— După ce criteriu, mă, te-ai condus tu de ai ajuns
tocmai acolo?... Camarazi acolo n'ai, pe profesori
nu-i cunoști, taxele școlare sunt întreprinse și în fiecare
dimineață trebuie să faci o cursă de trei sferturi de
oră cu tramvaiul sau de două ore pe jos. Nu vezi că
ești un zăvzec?... Alt liceu n'ai găsit?...

— Am găsit, dar nu-mi place, răspunde fiul (și-mi
place și mie că mi-a rămas cu placul lui).

— De ce?...

— Am vorbit cu secretarul liceului semi-particular
care avea o freză foarte mare și care mi-a spus că
la ei elevii nu sunt tunși... Eu de ce să mă tund?...
A întrebat oare vreodată un solemn personaj di-
dactic pe vreun elev ce satisfacții adastă, ca învă-
țătura și profesorul să-i fie dragi?... Chestia frezei
e pentru elevii dela șaisprezece ani în sus atât de gravă,
încât sunt în stare să-și schimbe întreg destinul vieții,
să-și falsifice însușirile lor cele mai profunde, pentru
menținerea unui zulf pe frunte. Dorește pedagogia
asemenea falsificări, asemenea drame?...

Fără a ține seama de temperamentul elevului, de mo-
ralitatea și hărnicia lui — „morală” școlară îl mănuește
dela început ca pe un delicvent: Număr de pușcă-
riaș la braț și tunsoare la piele ca în închisorile și
cazărmiile amenințate de exantematic. Nu i-a trecut
prin imaginație niciunui director de liceu să fixeze
măcar o scară a frizurei, scara mobilă a frizurei și
valorilor: — Cei cu nota sub 5, tunși la piele, cei cu 7,
freză mijlocie, dela 8 în sus, freză după gust...

— Râzi?... (mă întreabă părintele, căci începusem să
râd). Chestia frezei e ridicolă, de sigur! Dar dacă ar
fi bine înțeleasă și extinsă, ar revoluționa învățământul.
ar revoluționa generațiile — ar revoluționa civilizația

F. ADERCA

Revelatii...

sunt produsele de toaletă ale Parisului de azi, ce poartă
marca LOUIS XV., înfățișând rezultatul celor mai amă-
nunțite cercetări de laborator, PUDRA LOUIS XV., reprezen-
tând toate nuanțele adaptabile oricărui ten. Fineță neîntre-
cută. Parfum, a cărui originalitate stăruie. Aderență unică.
ROUGE-URILE ȘI FARDURILE LOUIS XV., sunt fără egal.
Toată gama de nuanțe potrivite oricărui ten.
Doamna elegantă să rețină faptul că pe masa de toa-
letă trebuie să se găsească produsele, purtând
marca: LOUIS XV.

Produsele de toaletă LOUIS XV se
găsesc de vânzare la toate maga-
zinele de specialitate.

Louis XV

CEL DINTAI AVION VĂZUT DE BUCUREȘTENI

Reporterul nostru face o anchetă și clarifică abia astăzi, după 27 de ani, misterul accidentului suferit de Blériot, pe terenul hipodromului dela Băneasa.

LA începutul secolului era considerat țănit, dacă nu chiar nebun de-a-binelea, acela, care s'ar fi ocupat de cârma balonului ca și inventatorul ce s'ar fi străduit să afle un *perpetuum mobile*. Contele Zeppelin, inventatorul balonului ce-i poartă numele, a fost și el închis într-o casă de sănătate.

La avioane, nu se gândea lumea pe atunci. Nici n'ar fi visat nimeni ca un aparat din metal și lemn, mai greu ca aerul, să se poată ridica în văzduh. Pentru acest motiv a stârnit o senzație enormă în întreaga lume, când s'a aflat, în anul 1909, că tânărul aviator Blériot, neavând nici 26 de ani, a reușit să sboare, cu pasărea lui măiastră, peste brațul Oceanului Atlantic, care desparte Franța de Anglia.

Tot în anul 1909, Blériot a sosit la București, unde avea prieteni buni, camarazi de promoție, absolvenți ai celebrei „Școale Centrale” din Paris, urmând să facă și la noi „experiențe de sbor”. Celebrul și unicul aviator pe acele timpuri, sosise cu trenul, iar vulturul lui de metal, frumos ambalat, a fost adus și el, imbarcat pe un vagon de marfă. Marele inventator, urma să se ridice deasupra hipodromului și să plutească vreun ceas în văzduh, cam atât cât i-a trebuit să treacă peste canalul Mâncii.

ENTUZIASMUL IN ROMANIA

Insuflețirea a fost mare, nu numai la București, dar în întreaga Românie. În ziua de Marți 13 Octombrie, trenurile cari mergeau spre București erau tixite, 99 la sută dintre călători venind pentru Blériot.

A doua zi de dimineață, a început procesiunea spre șosea. Fiecare dorea să ocupe un loc cât mai bun în tribune sau pe alee. Tramvaele cu cai nu mai pridideau. Ele se opreau pe atunci la Bufet, și de acolo lumea o lua pe jos. Ne mai încăpând în interiorul vagoanelor, mulți se atârnavă pe afară, sau stăteau în picioare pe scândurile lungi în formă de treaptă, așezate pe de-o parte și alta de-a-lungul tramvaelor deschise.

Multe asemenea scânduri-trepte, s'au rupt sub povara cea grea. Au fost și unele accidente. Totuși nimeni n'a protestat. Unica țință a tuturor era să ajungă cât mai repede la peluză.

În afară de mii și zeci de mii de pietoni, treceau fel de fel de vehicule: „muscalii cu cauciuc”, la

Aripa frântă a elicei lui Blériot, aflată în muzeul Institutului Medico-Legal din București.

Louis Blériot.

Louis Blériot, fotografiat cu avionul cu care a făcut acum 25 ani, primul său sbor.

modă pe atunci, automobile, taximetre, brecuri militare și particulare, camioane și căruțe amenajate pentru pasageri, precum și celebrele tramcare, de duioasă memorie, ale lui Toma Blăndu. Aleele rezervate pentru pietoni, prezentau un aspect din cele mai pitorești, după cum și-aduc foarte bine aminte bucureștenii mai bătrâni. Era o împeștrire de culori, un amestec ciudat de pălării de vară și de toamnă, de umbreluțe și de boauri, de rochii „la modă”, de căciuli și de șepci de liceeni. O revărsare de lume ne mai văzută la București, un adevărat exod, care se îndruma grăbit spre „câmpul de experiență”.

La peluză, în dosul cordoanelor militare, lumea care sosise mai de dimineață, se odihnea și își lua acum prânzul, din proviziile aduse de acasă, în așteptarea năstrușnicului eveniment.

La ora unu și jumătate, locurile erau toate ocupate, totuși lumea continua să curgă în valuri.

În ultimul moment au mai sosit trei trenuri în gara Mogoșoaia. O nouă forfo-teală.

Se apropia ora două, când se fixase sborul. Publicul era evident emoționat. Bucureștenii nu mai văzuseră până atunci sburând un avion. Doar în basme se pomenea de minuni asemănătoare.

Ora 2!

Multă lume era cu lacrimile în ochi, în preajma momentului solemn.

— Dar unde-i Blériot? Întrebarea aceasta, pusă de cineva în apropiere de hangarul improvizat, sub care fusese adăpostită pasărea măiastră, plutea acum peste marea de capete.

— Unde-i Blériot? —

se'ntrebau toți.

Automobilul reginei Elisabeta își făcuse intrarea în curtea tribunelor, urmat de trăsurile Curții, în cari se aflau principesa Bibescu și doamnele de onoare. Peste câteva clipe, sosi și familia princiară: principele Ferdinand și fiul său, principele Carol, însoțiți fiind de principesele Maria, Elisabeta și Marioara.

Tânărul prinț Carol, purta cu eleganță, pentru prima dată în public, uniformă de sublocotenent de vânători.

În marea mulțime și prin tribune, se aflau toți miniștrii de pe vremuri, precum și atâtea alte personalități ilustre din lumea românească.

Era un entuziasm ce nu mai cunoștea margini, din partea întregii mulțimi. O manifestație simbolică. Se aducea omagiul sărbătoresc geniului bun, ce urma să apropie nu numai țările, dar chiar și continentele, înfrățind între ele popoarele de pe glob.

Aceasta era pe atunci părerea optimistă a publicului despre rolul aviației.

UN INCIDENT

Totuși a fost o desamăgire. În ziua de 14 Octombrie 1909, Blériot n'a putut sbura la București. „Experiența” a trebuit să fie amânată.

— A plesnit motorul!... S'a rupt elicea!... Totul se va repara... Cam acestea erau explicațiile, ce s'au dat publicului nedumerit.

Ce era de făcut? Zecile de mii de oameni au trebuit să se resemneze, reintorcându-se în oraș fără să fi văzut minunea. Tramvaele au gemut iar, fiind luate cu asalt de mulțime. Și pe când caii se opinteau din greu, ici și colo se mai prăbușea câte-o scândură-treaptă, cu public cu tot. O problemă serioasă a fost încartiruirea publicului sosit din provincie pentru o singură zi și care rămânea acum trei zile!

Totuși lumea a fost cuminte și a avut răbdare. Toți au înțeles că era un caz de „forță majoră”, față de care trebuiau să aibă îngăduință.

DUPĂ UN SFERT DE VEAC

După 27 de ani, am găsit la muzeul Institutului medico-legal, aripa frântă din elicea avionului lui Blériot. O aruncase aviatorul pe câmp, iar prof. Dr. Neculae Minovici, venit pe teren cu brekul cu patru cai înaintași al „Salvării”, avusese grijă s'o ridice și s'o păstreze.

Dar ce s'a întâmplat atunci? A fost într'adevăr un accident neprevăzut? Sau trebuie căutată poate, „mâna criminală”?

Sunt câteva săptămâni, de când sufletul maestrului și-a luat sborul spre sfere misterioase. Făcând o cercetare reportericească acum, după moartea ilustrului îndrumător al aviației internaționale, cred că astăzi, se poate aduce la cunoștința publicului adevărul istoric.

În aceea zi, la 14 Octombrie 1909, mai mulți tineri ingineri români, camarazi de promoție ai lui Blériot, la „Ecole Centrale” din Paris au crezut de cuviință, să dea în onoarea colegului lor iubit, un banchet la Capșa. Tinerii, în loc să fixeze banchetul după terminarea „experienței de sbor”, s'au grăbit să-l organizeze la ora 12, adică cu două ore înainte de meeting.

Sărbătoritul, foarte vesel și bine dispus, a avut prilejul să aprecieze caldă prietenie a camarazilor, priceperea bucătarilor români, dar și calitatea excelentă a vinurilor de Drăgășani, Odobești, Cotnari, precum și a celorlalte podgorii. Se spune că la un moment dat, Blériot, în culmea entuziasmului, ar fi ridicat un toast în cinstea regelui dac Boerebista, care, în înțelepciunea lui, n'a distrus chiar toate vîile de pe meleagurile noastre, după cum se spune de obicei.

Când petrecerea era mai în toiu, iar convivi uitaseră cu desăvârșire despre meeting, a venit în grabă, cu automobilul, un sol dela Băneasa, din partea comitetului organizator al „Automobil-Clubului”:

— Miile de oameni așteaptă cu nerăbdare să aclame pe aviator... — spuse acesta agitat. — Nu mai e de pierdut, nicio clipă... A sosit curtea regală!... Blériot și-a trecut mâna peste frunte. Cei de față nu prea au înțeles bine despre ce e vorba. După o scurtă consfătuire au hotărît să nu-l lase pe camaradul lor să plece dintre dînșii. — Totuși mă duc! — a exclamat el în cele din urmă.

Ajuns pe câmp, se spune că — într'un moment de fericită inspirație — a rupt intenționat aripa elicei și a aruncat-o, dându-și seamă, probabil, că nu va putea efectua sborul.

Ne grăbim să arătăm că, a doua zi, a scos din vagonul său, dela gară, altă elice, de rezervă, înlocuind pe cea stricată.

Buna regină Elisabeta, care după cum am arătat se afla la hipodrom, profund afectată, nefiind nici ea precis informată, a invitat imediat pe Blériot în loja ei din tribune. Ce a vorbit acolo tânărul aviator și ce explicații a dat Suveranei nu se știe, căci Carmen Sylva, în îngăduința ei, n'a reproduș nicio-

dată ciudata conversație.

Ziarele după vremuri au publicat darea de seamă a „dejunului” dela Capșa, „terminat la ora 2”, cu o parte din discursurile rostite și

Menu-ul, înșirând lista tuturor vinurilor selecte și a șampaniei, ce au figurat pe masa veselei agape, pe care tinerii și entuziaștii cen-

traliști au dat-o în cinstea colegului lor de promoție. Totuși publicul bucureștean află abea acum pricina adevărată, pentru care Blériot n'a putut sbura în

ziua de 14 Octombrie 1909.

ALEX. F. MIHAIL

MAREA ADUNARE ANTI-REVIZIONISTĂ DELA SATU-MARE

La Satu-Mare, în fața unei asistențe imense, s'a întrunit marea adunare antirevizionistă a partidului național-tărănesc. Demonstrația nu trebuie considerată ca o simplă manifestație de partid. În cadrul unei întruniri a partidului național-tărănesc s'a produs o manifestare a oamenilor politici ardeleni care au luptat pentru eliberarea Transilvaniei.

1. D. Iuliu Maniu rostindu-și cuvântarea.
2. D. dr. N. Lupu vorbește mulțimii.
3. Poporul ascultând discursurile.
4. Defilarea ardelenilor cu pancarde.

Acesta e
PANSAPLAST
ELASTIC
pansamentul
higienic rapid!

Se aplică ușor, închide rana igienic. După ce se îndepărtează tifonul de apărare, se aplică apoi emplăsturele, ușor întins în lățime, pe rană și pansamentul este bine fixat, fără a se trage sau a se deplasa — și ceeace este foarte important — nu împiedică libertatea mișcărilor.

Pansaplast „elastic”

SE OBTINE LA FARMACII ȘI DROGUERII

Cortina a căzut peste ultimul act al dramei

In această pagină :

1. In noaptea verdictului lumea se înghesuia la poarta Palatului de Justiție.

2. In timpul rechizitoriului procurorului, inginerul Ciuley este încruntat, părând oarecum pesimist.

3. ...și după darea sentinței surâde fericit în mijlocul apărătorilor săi.

4. Avocații părții civile în procesul Ciuley. In extremitatea dreaptă, maestrul Valjean.

5. D. Ion Manolescu dela Teatrul Național, depunând ca martor in ultima zi a procesului.

6. Directorul uzinei „Metalica”, despre care s'a vorbit atât de mult cu prilejul acestui proces.

7. D. avocat Cioc, îl apără pe inginerul Ciuley.

Unul din cele mai senzaționale procese pe care le-a judecat vreodată Curtea cu juri la noi, a fost procesul inginerului Ciuley. Rar s'au deslănțuit atâtea pasiuni, rar s'au făcut atâtea comentarii și niciodată nu s'a întâmplat ca opinia publică să freacă atât de mult și să aștepte cu atât de mare încordare o sentință. Sala Curții cu juri a fost asaltată în cele 12 zile cât a durat procesul, de o asistență imensă. In ultima zi mai ales, când aveau să se întâlnească pledoariile maștrilor apărării și acuzării și când apoi urma să se dea verdictul, Palatul de Justiție a trăit scene de felul acelor cari se petrec la marile procese pasionale, la Paris sau la New-York. Femei, mai ales multe femei au asistat la această ultimă și palpitantă sedință. Inginerul Ciuley a fost achitat... Iar moartea Titei Cristescu va rămâne deapuri învăluită în mister.

